

SPÓŁEM

DWUTYGODNIK

TREŚĆ

Dziedzictwo — E. Szymański	2	Z terenu	
Realizowana utopia — T. Janczyk	2	Współdziałanie Min. Roln. i Fund. Pracy	
Zagadnienie ustroju Związku — St. D.	4	w akcji szkolenia spółdz. bezrobotnych	37
XXVI Zjazd Pełnomocników „Społem”		Współpraca Gimn. Kupieck. w Skarżysku	
(dokończenie)	13	z radami okręgowymi	38
Ceny ziemioplodów w I półroczu 1938 r.		Z Banku „Społem”	
— J. Nijak	29	Zjazd Banku	38
Z Rady Nadzorczej		Uchwały Zjazdu	39
Posiedzenie Rady	29	Rada Banku w nowym składzie	40
Lista spółdzielni wykreślonych	30	Nowi członkowie Banku	40
Lista spółdzielni przyjętych	31	Wyniki II konkursu Banku	40
Od W-łu Lustracyjnego	33	Ze Szkoły Spółdzielczej	
Prace organizacyjne i propagandowe		Absolwenci szkół	41
Sprawozdanie z II-go Zjazdu Centralnego		Kronika	
Ligi Kooperatystek	33	Spółdzielczy Instytut Naukowy	41
Przepisy prawne		Przegląd czasopism i książek	
K. Kakietek		Przegląd prasy polskiej	42
Zmiana ustawy o podatku przemysłowym	35	Pokłosie prasy zagranicznej	44
Prawo do jednorazowego odpisu na amoryzację	37	Z książek	45
		Wiadomości statystyczne	46
		Wiadomości handlowe	47

ORGAN
SPÓŁDZIELNI
RZPLITEJ

ZWIĄZKU
SPOŻYWCÓW
POLSKIEJ

RÓŻNE OGŁOSZENIA

Komisja likwidacyjna **Sp. Sp. „Zmaganie”** w Ostrowie, gm. Starawieś pow. słonimski, zgodnie z uchwałami walnych zebrań z dn. 24 kwietnia i z dn. 8 maja 1938 r., przystąpiła do likwidacji spółdzielni i wzywa wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń na ręce członka komisji likwidacyjnej p. Jana Wasilickiego, zamieszkałego we wsi Ostrowo, gm. Starawieś, p. słonimski. 40

Gospodarsko - Spożywcza Spółka „Jedność” w Wiszniowie podaje do wiadomości, że nadzwyczajne zebranie członków w dniu 22 kwietnia 1938 r. uchwaliło: Zmienić statut Rewizyjnego Sojuszu we Lwowie, oraz odpowiedzialność pięciokrotną przy udziale 10 zł. Przyjąć statut spółdzielni spożywców opracowany przez „Społem” Związek Sp. Sp. Rz. P. w Warszawie z odpowiedzialnością udziałami; udział ma wynosić 25 złotych. 5 złotych płatny do 1 roku od zapisania się, pozostałą sumę spłacać ratami w ciągu 5 lat. 41

„Pczola” spółdzielnia spożywców z ograniczoną odpowiedzialnością w Wólce Tarnowskiej zawiadamia, że walne zgromadzenie członków, odbyte w dniu 13 lutego 1938 r., uchwaliło zmianę dotychczasowego statutu a przyjęło nowy (wzór Zw. Sp. Sp. Rz. P. „Społem”). W związku z tym zmieniono: 1. Wysokość udziału z 10 zł. na 15 zł. 2. Pięciokrotną odpowiedzialność na odpowiedzialność udziałami. 3. Obowiązkowy wniosek na udział przy zapisywaniu członka do spółdzielni z 10 złotych na kwotę 3 zł. 4. Wpłaty na udział rozłożono na lat pięć. Wobec powyższego zarząd spółdzielni zgodnie z art. 73 ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. wzywa wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń w terminie trzymiesięcznym. Wierzycieli, którzy nie zgłoszą się ze swymi pretensjami do spółdzielni w ciągu trzech miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia, uważać się będzie za zgadzających się na zmianę statutu. 42

Komisja likwidacyjna **Sp. Sp. „Iskra”** w Zolocijowie z odp. udz. zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w Grodnie z dn. 3.III.1937 r. oraz uchwałą walnego zgromadzenia z dn. 8 maja 1938 r. przystąpiła do likwidacji spółdzielni i wzywa wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń na ręce członka komisji likwidacyjnej p. Dmitrja Kopera zamieszkałego we wsi zolocijowo poczt. Dereczyn. 45

Wyciąg z protokołu Nr. 1/38 walnego zgromadzenia członków **Spółdzielni Spożywców „Przyszłość”** w Błoniu odbytego w dniu 13 marca 1938 roku o godzinie 15-ej w sali T. U. R. przy stwierdzonej ilości osób 54. Porządek dzienny: 7) Zmiany statutu. Punkt 7-my. Z uwagi na powiększenie pracy rady nadzorczej wskutek zwiększonych obrotów, dotychczasowy skład rady okazał się niewystarczający. Przewodniczący podał dwa wnioski zmiany statutu a mianowicie: 1) Walne zgromadzenie człon-

ków spółdzielni spożywców „Przyszłość” w Błoniu w dniu 13 marca 1938 roku postanowiło zmienić § 11 statutu punkt 6 jak następuje: „pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej 11 miesięcy po 2 zł. w ratach miesięcznych, bądź gotówką, bądź zarachowana zwrotami od zakupów” i drugi wniosek: walne zgromadzenie postanowiło zmienić § 22 statutu jak następuje: „Rada nadzorcza składa się z 9 członków i 2 zastępców” pozostawiając dalszą treść niezmienioną. Oba wnioski zostały w treści niezmienionej jednomyślnie przyjęte. Zarząd wzywa wszystkich wierzycieli do zgłaszania się w terminie 3 miesięcy od ostatniego ogłoszenia swych pretensji. 46

Walne zgromadzenie członków **Spółdzielni Spożywców „Przyszłość”** w Kolonii Hostynne z odp. ogr. z dn. 26.I.1935 r. uchwaliło jednomyślnie zmienić dodatkową odpowiedzialność pięciokrotną na odpowiedzialność udziałami. Zarząd spółdzielni wzywa wszystkich wierzycieli, którzy nie zgadzają się na tę zmianę, żeby zgłosili się do spółdzielni po swoje należności. 48

OGŁOSZENIA REJESTROWE

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 380 przy firmie **„Spółdzielnia Spożywców „Świt”** w Smoligowie z odp. udz.” pow. Hrubieszów, wpisano następującą zmianę 25 maja 1938 r.: Na miejsce T. Czerniaka wybrano do zarządu Jana Jakubczaka. 482

Do rejestru spółdzielni wpisano, Firma spółdzielni, siedziba, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków. **Spółdzielnia Spożywców „Jedność”** w Borku z odpowiedzialnością udziałami, za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa. Ograniczenia co do zawierania umów z nieczłonkami. Spółdzielnia a) kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odprzeda je detalicznie swoim członkom; b) przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; c) prowadzi wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. Wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania: Udział wynosi 25 zł., w czym obowiązkowy warunek: płatny gotówką przy zapisaniu się stanowi 5 zł., a pozostała suma winna być wpłacona w ciągu roku w ratach czterech. Imiona i nazwiska członków zarządu i zastępców: Franciszek Janocha, Stanisław Zychowski i Adam Bobuś. a) Czas trwania spółdzielni; b) pismo przeznaczone do głoszeń; c) rok obrachunkowy; d) liczba członków lub likwidato-

rów oraz sposób reprezentowania; e) ograniczenia uprawnień zarządu; f) postanowienie o zastępcach; g) przepisy o likwidacji. a) nieograniczony, b) czasopismo „Społem”, c) kalendarzowy, d) zarząd składa się z trzech osób, spółdzielnię reprezentują dwaj członkowie zarządu, e) zawierane przez zarząd kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia rady nadzorczej, f) postanowienie o zastępcach statutu nie zawiera, g) zgodne z ustawowymi postanowieniami. Numer i stronica akt. Data wpisu. Podpis sekretarza: RS. III. 22. Jasło 28/2.1938.

483

Sąd Okręgowy w Sosnowcu. Dnia 6 kwietnia 1938 roku. 353. **Spółdzielnia Pracy Rzemiosła Budowlanego, Oddział Stolarski** z odp. udziałami w Olkuszu. Tadeusz Cieplak, Feliks Buczyński ustąpili z zarządu. Tadeusz Tomicki członek zarządu, Antoni Bigaj zastępca.

Sąd Okręgowy w Sosnowcu. Dnia 30 kwietnia 1938 roku. 360. **Spółdzielcze Stowarzyszenie „Siła” w Pilicy** z odp. udziałami. Grzegorz Mironowicz i Jan Pustułka ustąpili z zarządu. Jan Szota i Franciszek Słowikowski członkowie zarządu.

485

Do Rejestru Handlowego Spółdzielni, Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie, w dniu 21 maja 1938 roku, pod Nr. RS. 40, wpisano następującą spółdzielnię, a mianowicie: **„Spółdzielnia Pracy Użyteczności Publicznej „Pionier”** z odpowiedzialnością udziałami w **„Częstochowie”**. Siedziba: Częstochowa, ulica Sobieskiego Nr. 16. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni tylko zadeklarowanymi udziałami. Celem spółdzielni jest zatrudnienie zarobkowe swoich członków w zespole spółdzielczym w charakterze stolarzy i cieśli, w sposób jak najbardziej pożyteczny dla nich i dla społeczeństwa, z wykluczeniem wyzysku, poniżenia i znieprawienia pracy. Poza tym spółdzielnia ma na celu doskonalenie zawodowe swych członków, propagandę spółdzielczości pracy w społeczeństwie oraz udzielanie pomocy potrzebującym członkom i ich rodzinom. Ola osiągnięcia swych celów spółdzielnia: a) podejmuje wykonywanie pracy stolarskiej i ciesielskiej dla osób trzecich, nabywa surowce i wytwarza wszelkie przedmioty w zakresie swej specjalności na zamówienia lub na sprzedaż; b) dzierżawi, nabywa i buduje nieruchomości. Udział wynosi 200 złotych. Wysokość wpłat na udział wynosi 10 złotych, przy czym pierwsza wpłata musi być uiszczona przy przystąpieniu do spółdzielni, zaś reszta 190 złotych w ciągu następnych 19 miesięcy. Zarząd stanowią: Bronisław Marcinkowski, Stanisław Lizurej i Stanisław Radzioch. Na zastępcę obrano Władysława Raka. a) Czas trwania spółdzielni — nieograniczony. b) Pismo przeznaczone do ogłoszeń — czasopismo „Społem”. c) Rok obrachunkowy — kalendarzowy. d) Członków zarządu trzech i

jeden zastępca. Korespondencję bieżącą oraz pokwitowania spółdzielni podpisuje pod jej stemplem jeden z członków zarządu. Natomiast do ważności wszelkiego rodzaju weksli, pełnomocnictw, umów i zobowiązań niezbędne są podpisy dwóch członków zarządu pod stemplem spółdzielni.

486

Sąd Okręgowy w Ostrowie. W rejestrze spółdzielni Nr. 23 przy firmie: **Ludowa Spółdzielnia Spożywców** z odpowiedzialnością udziałami w **Ostrzeszowie**, wpisano dnia 28 maja 1938 r., że otwarto oddział spółdzielni w **Morawinowie**.

487

Do rejestru spółdzielni wpisano: Firma spółdzielni, siedziba, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków: **Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Binarowej** z odpowiedzialnością udziałami, za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa. Ograniczenia co do zawierania umów z nieczłonkami. Spółdzielnia a) kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odprządaje je detalicznie swoim członkom; b) przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; c) prowadzi wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania: Udział wynosi 25 zł. płatny w ciągu 5 lat po 5 zł., w ratach rocznych, w czym obowiązkowy wniosek 5 zł. przy zapisaniu się. Imiona i nazwiska członków zarządu: Franciszek Lech, Stanisław Wanat, Konstanty Barszcz. a) Czas trwania spółdzielni, b) pismo przeznaczone do ogłoszeń, c) rok obrachunkowy, d) liczba członków oraz sposób reprezentowania, e) ograniczenia uprawnień zarządu, f) postanowienie o zastępcach, g) przepisy o likwidacji. a) nieograniczony, b) czasopismo „Społem”, c) kalendarzowy, d) zarząd składa się z trzech osób, spółdzielnię reprezentują dwaj członkowie zarządu, e) zawierane przez zarząd kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia rady nadzorczej, f) postanowienie o zastępcach statutu nie zawiera, g) zgodne z ustawowymi postanowieniami. Numer i stronica akt. Data wpisu. Podpis sekretarza: RS. III. 23. Jasło dnia 4/3.1938.

489

Sąd Okręgowy w Płocku, Wydział Zamiejscowy w Mławie ogłasza, że w dniu 31 maja 1938 roku wciągnięty został do rejestru spółdzielni tegoż sądu pod Nr. III. 259 wpis 6-ty o zmianie zarządu **Spółdzielni Spożywców „Brzozowianka” w Brzozowie Nowym** z odpowiedzialnością udziałami, mającej siedzibę w Brzozowie Nowym, gminy Dzierzgowo, powiatu przasnyskiego, treści następującej: zarząd stanowią: Jan Dmochowski, Feliks Kapuściński i Józef Gąsiorowski.

490

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 298 przy firmie „**Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Żdanowie** z odpow. udziałami”, pow. Zamość, wpisano następujące zmiany dnia 1 czerwca 1938 r.: Udział wynosi 25 zł., płatny przy zapisaniu się 5 zł., a reszta w ciągu najdalej pięciu lat. Zarząd stanowią: Antoni Juszczak, Jakub Wytrykus i Edward Kosztaluk. 491

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 533 wpisano następującą firmę dnia 1 czerwca 1938 r.: „**Spółdzielnia Spożywców „Sprawiedliwość” w Strzyżowcu** z odpowiedzialnością udziałami”. Siedziba w Strzyżowcu, gminy Werbkowice, pow. Hrubieszów. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożywcze i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalicznie swoim członkom; przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w granicach sumy zadłużenia; prowadzić działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Udział wynosi 25 zł., płatny przy zapisaniu się w kwocie 5 zł., a resztę w ciągu najdalej pięciu lat po 4 zł. w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Stefan Kaliszczuk, Bazyli Godlewski i Władysław Hołotkiuk. Ogłoszenia umieszczane będą w „Społem”. Zarząd składa się z 3-ch członków. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. 492

Sąd Okręgowy w Płocku, Wydział Zamiejscowy w Mławie ogłasza, że w dniu 31 maja 1938 roku wciągnięty został do rejestru spółdzielni tegoż sądu pod Nr. III. 264 wpis 2-gi o zmianie zarządu **Spółdzielni Spożywców „Gąsocinianka” w Gąsoccinie** z odpowiedzialnością udziałami, mającej siedzibę we wsi Gąsoccinie, gminy Sońsk, powiatu ciechanowskiego, treści następującej: na miejsce ustępującego Czesława Wierzbickiego wybrany został na członka zarządu Jan Przasnyski. 493

Sąd Okręgowy w Jasle, Wydział II Handlowy. Dnia 4 maja 1938 r., RS. IV.312/S. Do rejestru spółdzielni wpisano: Firma spółdzielni, siedziba, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków. **Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Sanoku III** z odpowiedzialnością udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa. Ograniczenia co do zawierania umów z nieczłonkami. Spółdzielnia a) kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożywcze i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzeda je detalicznie swoim członkom; b) przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładu-

wych; c) prowadzi wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną, w ramach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. Wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania. Udział wynosi 25 zł., płatny jednorazowo przy zapisaniu się. Imiona i nazwiska członków zarządu: Ludwik Sieradzki, Józef Dawyda, Piotr Strachocki. a) Czas trwania spółdzielni, b) pismo przeznaczone do ogłoszeń, c) rok obrachunkowy, d) liczba członków oraz sposób reprezentowania, e) ograniczenia uprawnień zarządu, f) postanowienie o zastępcach, g) przepisy o likwidacji; a) nieograniczony, b) czasopismo „Społem”, c) kalendarzowy, d) zarząd składa się z trzech członków, spółdzielnię reprezentują dwaj członkowie zarządu, e) zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą, f) postanowienie o zastępcach statutu nie zawiera, g) zgodne z ustawowymi postanowieniami. Numer i stronica akt. Data wpisu. RS IV 312/S. Jasło dnia 4 maja 1938 r. 494

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 280, wciągnięto 8 marca 1938 r. przy firmie „**Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Kultura” w Husynnem**”, wpis: Zarząd stanowią: Jan Kondracki, Jan Huzar s. Józefa, i Michał Huzar s. Grzegorza. Zastępcą jest: Adam Kołacki. 495

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 372, wciągnięto 8 marca 1938 r. przy firmie „**Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Pszczola” w Zanowiniu**”, wpis: Zarząd stanowią: Piotr Dunajski, Teodor Bardabusz i Jerzy Sycz. Zastępcą jest: Szczepan Paczkowski. 496

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 409, wciągnięto 8 marca 1938 r. przy firmie „**Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywcze „Swoj do swego” w Ostrowie**” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: Zarząd stanowią: Franciszek Świderski, Konstanty Kulik i Aleksander Potocki. Zastępcą jest Józef Popek. 497

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 797, wciągnięto 8 marca 1938 r. przy firmie „**Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Chelmie**”, spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami, wpis: Zarząd stanowią: Wiktor Grygiel, Eliaz Czyraniuk i Władysław Krzykalski. 498

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 802, wciągnięto 14 maja 1938 r. przy firmie „**Spółdzielnia Spożywców „Zgoda” w Nowych-Okopach**” z odpowiedzialnością udziałami, następujący wpis: na miejsce ustępujących członków zarządu Józefa Dyczka i Jana Dobrzyńskiego, wybrano Stanisława Dziechciaruka s. Pawła i Pawła Kozaczuka s.

Karola, obecny zatem zarząd stanowią: Paweł Koltuniuk s. Kazimierza, Stanisław Dziechciaruk s. Pawła i Paweł Kozaczuk s. Karola. 499

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 828, wciągnięto 5 kwietnia 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Wspólne zakupy” w Lublinie” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: Zarząd stanowią: Józef Domagała, Jan Kazimierz Siwiński i Władysław Raczkiewicz. 500

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie NRSp 873, wciągnięto dnia 8 marca 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Klementowianka” w Klementowicach” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: Zarząd stanowią: Edward Stasiak, Jan Figiel i Bolesław Pardyka s. Jana. 501

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 881, wciągnięto dnia 14 maja 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość” w Kłodzie” z odpowiedzialnością udziałami, następujący wpis: na miejsce ustępującego członka zarządu Kazimierza Wójcika wybrano Józefa Złota s. Macieja, obecny zatem zarząd stanowią: Józef Złot s. Macieja, Jan Kobus i Feliks Trybuła. 502

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 883, wciągnięto dn. 24 marca 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Spójnia” w Ludwinie” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: Zarząd stanowią: Włodzimierz Poletko, Aleksander Wójcik i Borys Szpitun. 503

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 916, wciągnięto dnia 20 stycznia 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Zwycięstwo” z odpowiedzialnością udziałami w Żerdzi”, wpis: Zarząd stanowią: Michał Olszak, Józef Wawer i Aleksander Marek. 504

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 979, wciągnięto dn. 23 kwietnia 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Kamieniu” z odpowiedzialnością udziałami, następujący wpis: Na mocy uchwały rady nadzorczej z dnia 8 października 1937 r. na miejsce członka zarządu Andrzeja Watrakiewicza wybrano Gottlieba Sommerfelda, na mocy zaś uchwały rady nadzorczej z dnia 25 lutego 1938 r. na miejsce członka zarządu Rudolfa Kukasa wybrano Edmunda Felkera, wobec tego obecny zarząd stanowią: Gottlieb Sommerfeld, Karol Tyborowski i Edmund Felker. 505

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 1007, wciągnięto dnia 5 kwietnia 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Ciechankach” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: Zarząd stanowią: Michał Baryła, Stanisław Roczon i Aleksander Słowikowski. 506

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 1018, wciągnięto dn. 8 marca 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Motwicy” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: Zarząd stanowią: Stefan Martyniuk, Michał Bedenak i Jan Lewczuk. 507

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 142, wciągnięto dnia 15 kwietnia 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość” w Studziankach” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: na miejsce członków zarządu Józefa Kozyry i Franciszka Wereskiego powołano Erazma Urbanka i Feliksa Lewka, na miejsce zaś zastępcy Jana Miguta wybrano Jana Sciborka, wobec tego obecnie zarząd stanowią: Erazm Urbanek, Feliks Lewek i Władysław Michałek. Zastępcą jest Jan Sciborek. 508

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 591, wciągnięto dn. 5 kwietnia 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Krzywem” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: Zarząd stanowią: Paweł Zalewa, Stanisław Banak i Stanisław Łazowski. 509

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 907, wciągnięto dn. 24 marca 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Pliskowie” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: Zarząd stanowią: Jan Jednorą s. Grzegorza, Jan Jednorą syn Leona i Aleksander Antoniuk. 510

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 988, wciągnięto dnia 20 kwietnia 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Wytocznie” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: na miejsce ustępujących członków zarządu Adama Sidorczuka i Józefa Jarosza wybrano Jęfrema Szafrana i Maksyma Dyksę, wobec tego zarząd obecnie stanowią: Andrzej Filipczuk, Jęfrem Szafran i Maksym Dyksa. 511

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 1004, wciągnięto dnia 20 kwietnia 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Odrodzenie” w Strupinie Dużym” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: na miejsce ustępujących członków zarządu Bronisława Hurko, Jana Pałczyńskiego i Szymona Chwedczuka wybrano Jana Iwanca, Stefana Nowosada i Bronisława Hurko, wobec tego obecny zarząd stanowią: Jan Iwaniec, Stefan Nowosad i Bronisław Hurko. 512

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 1021., wciągnięto dnia 28 marca 1938 r. przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Siew” w Krasówce” z odpowiedzialnością udziałami, wpis: Zarząd stanowią: Leon Danilczuk, Stefan Kaźmiruk i Mikołaj Denysiuk. 513

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. Sp. 26, wciągnięto 29 marca 1938 roku przy firmie „Spółdzielcze Stowarzyszenie „Zgoda” z odpowiedzialnością udziałami w Rejowcu”, następujący wpis: Spółdzielnia Spożywców „Zgoda” w Rejowcu z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni jest osada Rejowiec, gmina Rejowiec, pow. chełmskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych, kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego i gospodarczego i odsprzedażanie ich detalicznie swoim członkom, przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków. Udział wynosi 25 złotych, płatny przy zapisaniu się do spółdzielni. Zarząd stanowią: Kazimierz Gaćzoł, Feliks Turawicz i Tomasz Dubiel. a) Czas trwania nie jest ograniczony. b) Ogłoszenia będą umieszczane w czasopiśmie „Społem”. c) Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy. d) Zarząd składa się z 3 członków i jest organem kierowniczym i wykonawczym spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. f) Likwidację przeprowadza się zgodnie z przepisami ustawy o spółdzielniach. 514

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. 1051, wciągnięto dnia 5 kwietnia 1938 r. następujący wpis: Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Boiskach” z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni wieś Boiska Stare, gm. Dzierżkowice, pow. Janów-Lub. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych, kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego i gospodarczego i odsprzedażanie ich detalicznie swoim członkom, przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków, prowadzenie wymiany, skupu i sprzedaży płodów rolnych. Udział wynosi 25 złotych, płatny przy zapisaniu się do spółdzielni 5 zł., pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej pięciu lat po 4 zł. w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Stanisław Mikołajewicz, Antoni Żak i Józef Kopeć. a) Czas trwania nie jest ograniczony. b) Ogłoszenia będą umieszczane w czasopiśmie „Społem”. c) Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy. d) Zarząd składa się z 3-ch członków i jest organem kierowniczym i wykonawczym spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nie-

ruchoomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. g) Likwidację przeprowadza się zgodnie z przepisami ustawy o spółdzielniach. 515

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego jako rejestrowego w Łucku w dniu 9 maja 1938 r. Nr. RS. 844/3 przy firmie „Spółdzielnia Spożywców w Kopaczówce z odpowiedzialnością udziałami” wpisano: Dnia 20 lutego 1938 r. na miejsce Stanisława Brodnickiego do zarządu wybrano Bolesława Biernackiego. 517

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Równem, dnia 12 maja 1938 r. pod Nr. RS. 973 wpisano następującą firmę: Spółdzielnia Spożywców w Młodawie Czeskiej II z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba spółdzielni Młodawa Czeska II, gminy warkowickiej, pow. dubieńskiego, woj. wołyńskiego. Rub. 3. Spółdzielnia organizuje i prowadzi wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmuje działalność społeczno - kulturalną, w szczególności zaś: kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedaż je detalicznie swoim członkom; przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; prowadzi wszelkiego rodzaju działalność kulturalno - oświatową i społeczną. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. Rub. 4. Udział wynosi 25 złotych, wpłacanych obowiązkowo przy zapisaniu się do spółdzielni 5 zł., resztę zaś w ciągu najdalej 4-ch lat po 5 zł. rocznie. Rub. 5. Zarząd stanowią: Wacław Linhart, Wacław Krzywka i Józef Podany. Rub. 6. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni jest czasopismo „Społem” w Warszawie. Zarząd składa się z trzech członków. Zarząd zarządza wszystkimi sprawami spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. W razie rozwiązania spółdzielni zgromadzenie walne wybiera trzech likwidatorów i określa sposób likwidacji z zachowaniem ośnośnych przepisów, wskazanych w ustawie o spółdzielniach. 518

Sąd Okręgowy w Kaliszu. Do rejestru spółdzielni wpisano dnia 10 czerwca 1938 roku S. 41. Kaliski Związek Spółdzielczy Stowarzyszeń Spożywców z odpow. udziałami w Kaliszu. Na wniosek rady spółdzielczej spółdzielnia została rozwiązana i przesłała w stan likwidacji. Likwidator ustanowiony przez Sąd: Józef Jopek. Likwidację przeprowadza się według przepisów ustawy o spółdzielniach. 519

Do Rejestru Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Siedleckiego Sądu Okręgowego w Białej - Podlaskiej w dniu 23 maja 1938 r. pod Nr. 266 została wpisana **Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość” w Derle** z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni jest wieś Derle gminy Bohuskały, pow. białskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem spółdzielni jest: kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odprzedawać je detalicznie swoim członkom; przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez Radę Nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym dowodów wkładowych; prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno oświatową i społeczną. Udział wynosi dwadzieścia pięć złotych, w czym 10 złotych wpłaca się przy zapisaniu się do spółdzielni, a pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej dwóch lat. Zarząd stanowią: 1) Tomasz Oleksiuk, 2) Józef Semeniuk i 3) Adam Demianiuk. Spółdzielnia została zawiązana na czas nieograniczony. Ogłoszenia spółdzielni zamieszczane będą w czasopiśmie „Społem”, organie Związku Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie. Rok obrachunkowy — kalendarzowy. Zarząd składa się z 3-ch członków. Oświadczenie woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. W razie rozwiązania zgromadzenie walne wybiera 3-ch likwidatorów i określa sposób z zachowaniem przepisów ustawy o spółdzielniach. 520

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Siedlcach dnia 16 lutego 1938 r. pod Nr. 274/7 wciągnięto następujący wpis o zmianie zarządu **Spółdzielni Spożywców „Przyszłość” w Mokobodach** z odpowiedzialnością udziałami. Do zarządu wybrano Adolfa Bieleckiego, na miejsce ustępującego Marcelego Dębskiego. 521

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Siedlcach dnia 22 stycznia 1938 r. pod Nr. 571 wciągnięto następujący wpis: „**Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Olszewnicy z odpowiedzialnością udziałami**”. Siedzibą Spółdzielni jest wieś Olszewica, pow. radzyńskiego, woj. lubelskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Kupno, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odprzedawanie ich detalicznie swoim członkom, oraz prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno - oświatowej i społecznej. Udział wynosi 25 zł., płatny 5 zł. przy zapisaniu się do spółdzielni, resztę zaś płatne w ciągu najdalej pię-

ciu lat po zł. 4 w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Franciszek Domański, Józef Olszewski i Stanisław Jastrzębski. „Społem” w Warszawie. Zarząd trzyosobowy. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. Samo postanowienie o sprzedaży nieruchomości należy do kompetencji walnego zgromadzenia. Likwidacja spółdzielni zgodna z ustawą o spółdzielniach. 522

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Siedlcach dnia 19 października 1936 r. pod Nr. 44/10 wciągnięto wpis o zmianie statutu **Określowego Spółdzielczego Stowarzyszenia Spożywców „Społem” w Łukowie** z odp. ogr. Wniosek Okręgowego Spółdzielczego Stowarzyszenia Spożywców „Społem” w Łukowie z dnia 6 marca 1935 r. i 20 lipca 1936 r. o zarejestrowanie zmiany punktu B. art. 9 statutu, odnośnie usunięcia odpowiedzialności dodatkowej „pięciokrotnej” został uwzględniony postanowieniem Sądu z dnia 9/16 października 1936 r. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni tylko zadeklarowanymi udziałami. Firma obecnie brzmi: „Określowe Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Społem” w Łukowie z odpowiedzialnością udziałami. 523

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Siedlcach dnia 14 lutego 1938 r. pod Nr. 574 wciągnięto następujący wpis: „**Spółdzielnia Spożywców „Nadzieja” w Krynce** z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni jest wieś Krynki, gminy Celiny, pow. łukowskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Kupno, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odprzedawanie ich detalicznie swoim członkom, przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków oraz prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno - oświatowej i społecznej. Udział wynosi 25 zł., płatny 5 zł. przy zapisaniu się do spółdzielni, pozostała suma winna być wpłacona w ciągu najdalej 4 lat, po zł. 5 w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Jan Dobciak, Franciszek Szczygiel i Władysław Durka. Zarząd stanowią: Jan Dybciak, Franciszek Szczygiel i Władysław Durka. b) „Społem” w Warszawie. Zarząd trzyosobowy. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. Samo postanowienie o sprzedaży nieruchomości należy do kompetencji walnego

zgromadzenia. W razie rozwiązania spółdzielni zgromadzenie walne wybiera 3 likwidatorów i określa sposób likwidacji z zachowaniem odnosnych przepisów, wskazanych w ustawie o spółdzielniach". 524

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego Równem, dnia 20 maja 1938 r. wpisano pod Nr. 975 następującą firmę: **Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość” w Bystrzycach n/Śluczem** z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba spółdzielni w Bystrzycach n/Śluczem, gminy ludwipskiej, pow. kostopolskiego, woj. wołyńskiego. Rub. 3. Spółdzielnia organizuje i prowadzi wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmuje działalność społeczno - kulturalną, w szczególności zaś: kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odpręża je detalicznie swoim członkom; przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; prowadzi wszelkiego rodzaju działalność kulturalno - oświatową i społeczną. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. Udział wynosi 25 złotych, wpłacanych obowiązkowo przy zapisaniu się do spółdzielni 5 zł., resztę w ciągu pięciu lat po 4 zł. rocznie. Rub. 5. Zarząd stanowią: Józef Mańkowski, Jan Korościak i Stefan Wrześniak. Rub. 6. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni jest czasopismo „Społem” w Warszawie. Zarząd składa się z 3-ch członków. Zarząd zarządza wszystkimi sprawami spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. W razie rozwiązania spółdzielni zgromadzenie walne wybiera trzech likwidatorów i określa sposób likwidacji z zachowaniem odnosnych przepisów wskazanych w ustawie o spółdzielniach. 525

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Równem przy firmie: **„Zgoda” Spółdzielnia Spożywców z odp. udz. w Małych Siedliszczach**, Nr. RS. 959, dnia 4 maja 1938 r. wpisano dodatkowy wpis treści następującej: Na miejsce ustępującego członka zarządu Trofima Kuźmicha został wybrany Wincenty Grochowski. 526

Sąd Okręgowy w Kielcach, dnia 9 czerwca 1938 roku, przy firmie: **Spółdzielnia Spożywców Pracowników „Huty Ludwików” w Kielcach** RS. 578 wpisano. **Spółdzielnia Spożywców Pracowników „Huty Ludwików” w Kielcach**, z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba spółdzielni Kielce, ul. Zagmańska 38. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdziel-

ni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno - kulturalnej a w szczególności: kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odprężanie ich detalicznie swoim członkom. Przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych. Prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno - oświatowej i społecznej. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. Udział wynosi 25 zł. płatny jest 5 zł. przy zapisaniu do spółdzielni, reszta w ciągu 5 lat po 4 zł. rocznie w gotówce lub przez zarachowanie zwrotów od zakupów. Członkami zarządu są: Izidor Olechowski, Aleksander Tymieński i Marian Syska. Czas trwania spółdzielni nieograniczony. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń jest czasopismo: „Społem”. Rokiem obrachunkowym jest kalendarzowy. Trzech członków zarządu oraz trzech likwidatorów. Oświadczenie woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. Sposób likwidacji określi walne zgromadzenie z zachowaniem odnosnych przepisów w ustawie o spółdzielniach (§38 statutu). 527

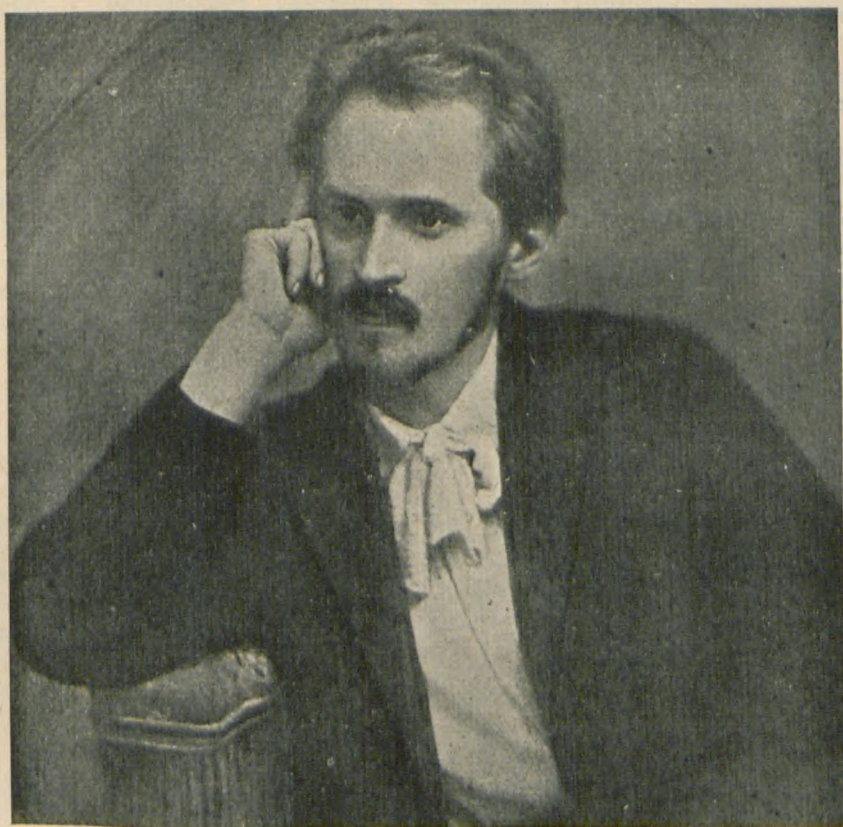
Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Łucku w dniu 21 maja 1938 r. pod Nr. R. S. II. 217/11 przy firmie **„Spożywcza Spółka „Dobrobyt”** spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w **Horochowie**” wpisano: Firma brzmi: „Dobrobyt” (Dobrobyt) spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami w Horochowie”. Za zobowiązania spółdzielni członkowie odpowiadają tylko zadeklarowanymi udziałami. Udział wynosi 25 zł., w czym obowiązkowy wniosek na udział, płatny przy zapisaniu się do spółdzielni stanowi kwota 2 zł., reszta należności powinna być wpłacona w przeciągu najdalej pięciu lat, w ratach po 4 zł. 60 gr. rocznie, gotówką, bądź zarachowana zwrotami od zakupów. 528

Do Rejestru Spółdzielni RS. XVI. 2074. Sąd Okręgowy w Warszawie, dnia 30-go maja 1938 roku wciągnięto: **„Serocka Żwirniczo-Piaskarska Robotnicza Spółdzielnia Pracy z odpowiedzialnością udziałami — Solidarna — w Serocku n/Narwią”**. Serock n/Narwią. Odpowiedzialność udziałami. Wykonywanie pracy w zakresie wydobywania i transportu żwiru i piasku wchodzącej. Udział: 25. — złotych. Przy przystąpieniu zł. 5. — reszta w

SPOŁEM!

DWUTYGODNIK

POŚWIĘCONY PRAKTYCE SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW
ORGAN „SPOŁEM” ZWIĄZKU SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW R.P.

EDWARD ABRAMOWSKI

1868 — 1918

Edward Szymański

D Z I E D Z I C T W O

(W rocznicę śmierci E. Abramowskiego)

*Kiedyśmy wyszli w bój o chleb i o wolność —
mrok był przed nami i za nami mrok.
Kroki nam w ziemię grzęzły boleśnie i wolno,
kajdany dzwoniły co krok.*

*Dzwonami kajdan w ciszy biliśmy na alarm,
w pierwszych szeregach ginąc.
Nasz jest świt, co się dzisiaj nad światem zapala,
jak pożar nad pustynią.*

*Nasz jest krzyk, który dzisiaj z piersi stu milionów
wystrzela w przyszłość.
Pierwsze rdzawe ogniwo u złotego tronu
nam w rękach prysło.*

*Nikt nie zna imion naszych, zagubionych w walce.
Usta mamy milczące.
Nakarmiła nas ziemia cmentarnym zakalcem,
kości wybieli słońce.*

*Nie chcemy sławy od was. Precz marmur i wieńce!
My i za grobem żywi.
Niech przejdzie nam przez piersi dużo — jak najwięcej —
stóp śmiałych i szczęśliwych.*

*Niech się żadna godzina na marno nie traci
naszej walki szalonej.
Waszym młotem i plugiem dniówki naszej pracy
hojnie są policzone.*

*Niech ziemię — jak chleb orną —
chłop i robotnik kroi
śmiechem, jak nożem!
Chcemy wam na tej ziemi, co się w zieleni stroi,
wyrosnąć zbożem...*

Realizowana utopia

(W dwudziestą rocznicę śmierci Edwarda Abramowskiego)

21 czerwca minęła dwudziesta rocznica śmierci Edwarda Abramowskiego. Dwadzieścia lat temu odbył się pogrzeb wielkiego uczonego, myśliciela, największego polskiego teoretyka spółdzielczości.

Ile zawdzięcza Abramowskiemu polska spółdzielczość spożywców — łatwo

stwierdzić, przeglądając jego pisma i porównując z charakterystycznymi cechami naszego ruchu. Wszystkie hasła najbardziej popularne, najbardziej przemawiające do uczuć ludzkich i rozumów biorą swój rodowód z jego myśli. Mało tego — ogólna atmosfera ruchu, stosunek do szeregu pierwszorzędných zagadnień, to wszystko, co się w publicystyce dziennikarskiej nazywa „ideologią „Społem” — pochodzi od Abramowskiego. Jeżeli na wsi krzewi się teraz bujnie ruch założycielski spółdzielni spożywców, a wiadomo, jak wielką rolę odgrywa w nim zapalna i skłonna do poszukiwań ideału wolności młodzież, to dzieje się tak nie tylko dlatego, że spółdzielnia spożywców jest jedną z najłatwiejszych i najbardziej celowych form gospodarczych, lecz i dlatego, że ruch nasz posiada skonkretyzowaną ideologię, zdolną pociągnąć za sobą tych wszystkich, którzy sensu życia nie ograniczają do wzajemnego wydzierania sobie chleba.

Niektórzy przedstawiciele oficjalnej nauki lubią Abramowskiego nazywać utopistą dlatego, że zdaniem ich spółdzielczość jego jest wysoce wyidealizowana i przerasta rzeczywistość.

My nie mamy tego za złe Abramowskiemu. Uważamy, że Abramowski był nie tylko *wielkim uczonym*, lecz i *wielkim uczącym*. Nie poprzestawał na stwierdzeniach, definicjach i powiązaniach ze stanem przeszłym i aktualnym, lecz i wytyczał drogi, wskazywał na cele ostateczne, projektował wielkie budowle przyszłości. Słusznie uważał, że w tendencjach społeczno-przewrotowych spółdzielczości tkwi jej dynamizm, jej siła przekształcania obecnego ustroju społecznego. A wnioski co do przyszłości budował na etyce ludzkiej, na podniesieniu moralności, na umiłowaniu wolności, na braterskiej solidarności. Trzeba mieć wiele niewiary w istnienie lepszych pierwiastków w duszy ludzkiej, by z tego powodu oceniać Abramowskiego jako utopistę.

Pogląd Abramowskiego na rolę pań-

stwa w przyszłości są wysoce odmienne od rozpowszechnianej obecnie wiary w omnipotencję państwa. Rolę jego chciał ograniczyć do rzeczy niezbędnie wymagających organizacji przymusowej i powszechnej, a więc bezpieczeństwa publicznego, spraw kodeksu cywilnego i karnego, komunikacji, obrony kraju. Rozwój życia narodowego widział w rozwoju stowarzyszeń, opartych na inicjatywie prywatnej i dobrej woli obywateli, rozumiejących wspólne potrzeby. Stąd zapewne powstała opinia o Abramowskim, że był on wyrazicielem idei apañstwowych. Ci jednak, którzy głoszą te opinie, zapominają o tym, że państwo za życia Abramowskiego było wyrazem skrajnego ucisku społecznego i narodowego, że było zaborcą, gnębiącym Polskę bez litości. Abramowski chciał budować życie polskiego narodu poza wpływami zaborcy, tak jak nawet w ramach systemu kapitalistycznego widział możliwość tworzenia ognisk życia uspołecznionego, płonących dzięki solidarności i braterstwu warstw pracujących. Że w swych przewidywaniach i wnioskach nie mylił się, stwierdzi każdy, kto gruntownie pozna odrębne stosunki panujące w świecie spółdzielczym i otaczającym go kapitalistycznym. Nazywają często spółdzielczość oazą sprawiedliwości społecznej na pustyni wyzysku społecznego. A przecież oaza ta powstała w dużej mierze dzięki zapłodnieniu umysłów ludzkich ideami Abramowskiego.

Abramowski był przeciwnikiem upañstwowienia spraw społecznych. Uważał on, że ludzie muszą być sami twórcami swego życia „jako ludzie wolni, których nic do tego nie przymusza”. „Demokracja i wolność zaczyna się wtedy dopiero, gdy obywatele kraju, zamiast żądać reform od państwa w dziedzinie stosunków ekonomicznych i kulturalnych, sami przeprowadzają te reformy mocą dobrowolnej solidarności, gdy zamiast człowieka, jako „głosu wyborczego” do parlamentu, zamiast pionka w rękę biurokracji lub w rękę przy-

wódców partyjnych, zjawia się człowiek, jako wolny twórca życia, umiający bez przymusu działać solidarnie z innymi i życie doskonalić". Różnica między bezwolnym narzędziem, królikiem doświadczalnym, a wolnym twórcą życia jest olbrzymia. Pragnienie wolnej twórczości jest przyrodzone człowiekowi i odwieczne, a budowania na nim nie można zaliczać do utopii.

Abramowski przypisywał specjalne znaczenie kooperacji dla narodu polskiego. Widział w niej drogę do wzbogacenia narodu, „i to wzbogacenia nie poszczególnych jednostek, nie klas uprzywilejowanych, lecz jak najszerszych mas ludowych". Zależność gospodarza od żywiołów napływowych, obcych narodowi polskiemu i wyraźnie mu wrogich da się usunąć na drodze koopera-

cji. Ona tylko zdoła zawładnąć rynkiem krajowym w miastach i wsiach. Ona również broni przed wyzyskiem, rozwija stosunki ekonomiczne na podstawach sprawiedliwości społecznej, przez co dźwiga się i mnoży siła narodu.

„Pokolenia, wychowane w kooperatyzmie, przeniknięte ideą wspólnego dobra, przyjaźni i samodzielności — jest to ta nowa, oczekiwana, zapowiadana w prorocत्वach i pieśniach, demokratyczna, niezniszczalna Polska; naród silny, mężny, samodzielny, nie uznający ani przywilejów klasowych, ani prawa opartego na krzywdzie". Utopia? Nie. Jest to ujęte w jedno zdanie realizowane pragnienie Polaków. Wynika ono z naszych tradycji i z naszego ducha.

T. Janczyk

Zagadnienie ustroju Związku

Zjazd w Gdyni otworzył dyskusję nad zagadnieniem ustroju Związku. Zainicjował ją del. S. Skowroński z Powstającej Spółdzielni Spożywców w Wilnie, w debacie nad wnioskami w sprawie regulaminu obrad Zjazdu i układania list kandydatów na członków Rady Nadzorczej Związku, ujmując w przemówieniu swym sprawę zasadniczo i dając wyraz poglądom, nurtującym wśród działaczy spółdzielczych na terenie.

„Idealna pełna demokracja — stwierdzał del. Skowroński — czyli bezpośredni udział w rządzeniu samych zainteresowanych mas, może być urzeczywistniana tylko w małych skupieniach ludzkich, znajdujących się na poziomie społecznego i gospodarczego prymitywu. Urzeczywistnienie takiej właśnie bezpośredniej demokracji w organizacji naszego Zjazdu prowadziłoby do kapitalnego absurdu: do obrad przy jednym stole 300 tysięcy spółdzielców.

Taka demokracja przestaje być wyrazem postępu i wolności, staje się natomiast dokumentem dezorganizacji i zacofania.

I dlatego tam, gdzie idealna demokracja bezpośrednia nie może być realizowana, musi być zastosowana zasada reprezentacji. Chodzi tylko o znalezienie najlepszego rozwiązania tego trudnego problemu. Technika naszych zjazdów szwankuje. Sposób ich prowadzenia nasuwa wiele zastrzeżeń i odbywa się ze szkodą naszego ruchu. Zjazdy nasze powinny być oparte na przedstawicielstwie okręgów, aby zapewnić opiniom, jakie istnieją na terenie, możliwie najpełniejszy wyraz. Najlepszym sposobem wyjścia byłoby przezczenie części pracy zjazdów obecnych na zjazdy okręgowe i komisje zjazdu ogólnego. Zjazdowi ogólnemu należało by zastrzec sprawy najważniejsze, organizując jego prace w komisjach zjazdowych na podstawie uchwał zjazdów okręgowych. Plenum zjazdu decydowałoby ostatecznie o stanowisku całości ruchu na podstawie wniosków zgłoszonych przez komisję lub większość i mniejszość komisyjną. Dotychczasowy nasz sposób obradowania jest tylko złudzeniem demokracji, jest holdem wobec zasady, która kiedyś, gdy ruch był w po-

czątkowej fazie rozwojowej, miała swój sens i swoje uzasadnienie, obecnie zaś stała się czczą formułką, której kurczone trzymanie się bije w interesy istotnej demokracji".

Tak zasadniczo postawiona sprawa daje nam asumpt do przypomnienia od dawna istniejących w Związku tendencji, co do przebudowy ustroju naszej organizacji naczelnej. Chodziło by o osiągnięcie pełnej decentralizacji organizacyjnej dla zapewnienia możliwie wszystkim spółdzielniom związkowym faktycznego wpływu na działalność Związku.

Pierwsze projekty przebudowy ustroju Związku wysunięte zostały w 1930 r. Powołano wówczas do życia specjalną komisję Rady Nadzorczej Związku, obradującą pod przewodnictwem prof. St. Wojciechowskiego. Opracowała ona zasady reformy Związku, idące w kierunku ustroju federalistycznego. Sprawa została postawiona na porządku obrad czerwcowego zjazdu Związku w 1930 r. i prof. M. Rapacki pisząc o tym w przedzjazdowym numerze „Społem” podkreślał, że przedłożony zjazdowi projekt „ma dać podstawy pod spółdzielczy samorząd lokalny, który jest istotą prawdziwej demokracji, a więc i demokracji gospodarczej”. Ze względu jednak na istniejące wówczas zadrażnienia wewnętrzne na tle przesilenia, jakie przechodził Związek w drugiej połowie 1929 r., sprawę odroczonego do zjazdu następnego „w celu gruntownego przedyskutowania kwestii wątpliwych”.

Wszelkie reformy ustrojowe muszą istotnie odpowiadać potrzebom. To też kwestia zmiany ustroju Związku odżyła dopiero w 1934 r. wobec wydatnego rozwoju samorządu terytorialnego Związku, mimo braku ku temu podstawy prawnej.

W grudniu 1934 r. wybrana została ponownie specjalna komisja Rady Nadzorczej Związku dla „zaprojektowania zmian, jakich wymagać będzie dostosowanie statutu Związku do obecnych jego potrzeb i warunków pracy”. Komisja, pod przewodnictwem prezesa Ra-

dy, inż. W. Wojewódzkiego, opracowała szczegółowy projekt zmian, który został rozesłany wszystkim radom okręgowym do zaopiniowania. Na 16 rad okręgowych, które nadesłały swe uwagi, 13 zaaprobowało proponowane zmiany. Ostateczny projekt zamierzonych reform ustroju Związku zaakceptowany został przez Radę Nadzorczą w marcu 1935 r. Projekt ten stał się następnie przedmiotem obrad 20-tu konferencji okręgowych, przy czym 17 konferencji opowiedziało się za proponowaną przebudową ustroju Związku. W tym stanie rzeczy projekt został przedłożony zjazdowi Związku w r. 1935.

Uzasadniając na zjeździe projekt reformy ustroju Związku, prof. Rapacki stwierdził, że: „kraj nasz pod względem geograficznym jest bardzo obszerny, pod względem społecznym bardzo różnorodny. Nie można stosować zatem jednolitych szablonów. Dlatego trzeba się starać przystosować organizacje związkowe do poszczególnych terenów. I dlatego decydujemy się wprowadzić do statutu organizację okręgów. Ale jeżeli wprowadzamy je do statutu, to nie można ich uchwał i postulatów pozostawić w powietrzu. Dlatego uważam, że musimy nadać zjazdowi prawo stawiania wniosków oficjalnych i wyboru delegatów na zjazd centralny. To się łączy w jedną całość. Uważam, że w przyszłości i rada nadzorcza Związku powinna się składać z delegatów poszczególnych okręgów”.

„Trzeba zachować — mówił dalej — konsekwencję przy tych zmianach i albo Panowie staną na stanowisku, że struktura Związku nie dojrzała w całości do tych zmian, albo powinni propozycje nasze akceptować. Chcę zwrócić uwagę, że zmiana ta bynajmniej nie ma na celu usuwania spółdzielni od bezpośredniego udziału w zjazdach. Jeżeli idzie o statystykę, to statystyka zjazdów wykazuje, że z jednej strony udział zarówno spółdzielni, jak i głosów w naszych zjazdach się zmniejsza, z drugiej udział ilości głosów i spółdziel-

ni na konferencjach okręgowych z roku na rok się zwiększa. Musimy iść z życiem i utrzymać kontakt z poszczególnymi spółdzielniami".

Niestety, znaczna część delegatów zjazdowych, niewątpliwie pod wpływem reminiscencji politycznych, widziała w projekcie przebudowy ustroju Związku zmiany niedemokratyczne; ba, byli nawet tacy, którzy ujrzeni cień dyktatury! Psychozy tej nie zdołali zwalczyć wyjaśnienia prof. Rapackiego, który mówił w replce po zakończeniu dyskusji: „Padło pytanie, co się stało, że akurat teraz wystąpiliśmy ze zmianami statutu, w tej nieprzychylniej atmosferze pełnej sugestii z zewnątrz płynącej. Otóż to, że myśmy wypróbowali w życiu system samorządu okręgow i przekonaliśmy się, że nasze konferencje czy zjazdy okręgowe mają poważne znaczenie wychowawcze. Ośmielam się stwierdzić po tym zjeździe, że mają większe znaczenie niż zjazdy. Wszystkie sprawy są tam traktowane ze spółdzielczego punktu widzenia. Ilość spółdzielni związkowych wzrasta, udział w zjazdach jest coraz mniejszy. Warunki ułożyły się tak, że większość spółdzielni nie ma możliwości udziału w zjazdach. To są przyczyny proponowanych zmian”.

Zjazd w rezultacie odrzucił projekt przeorganizowania Związku w kierunku rozbudowy uprawnień zjazdów okręgowych, a w szczególności przyznania im prawa zatwierdzania sprawozdania rocznego, bilansu i budżetu Związku oraz stawiania wniosków na zjazd ogólny i wyboru na zjazd delegatów z okręgu, zachowując te funkcje dla zjazdu ogólnego oraz bezpośredni w nim udział pełnomocników spółdzielni. W wyniku tych decyzji zjazdu okręgowe mają charakter kadłubowy.

Trzy lata, jakie nas dzielą od zjazdu powyższego, zdołały, zdaje się, przekonać wszystkich, że zamierzona w roku 1935 reforma ustroju Związku nie miała żadnej analogii z tendencjami, ujawniającymi się wówczas w naszym życiu politycznym; że wyłącznym jej celem było oparcie organizacji Związku na za-

sadzie federalistycznej, która jest bezsporną zasadą demokracji.

Trzeba stwierdzić, że w miarę, jak Związek obejmuje w coraz większym stopniu drobne i stosunkowo słabe spółdzielnie chłopskie, obecna organizacja zjazdu staje się coraz bardziej krzywdząca dla większości spółdzielni związkowych. Daje ona niezdrową i niesprawiedliwą przewagę spółdzielniom silnym, działającym przeważnie w ośrodkach miejskich, ze szkodą spółdzielni wiejskich, które stanowią obecnie 73% ogólnej liczby spółdzielni związkowych. Względny finansowy uniemożliwiająca spółdzielniom tym udział w zjeździe ogólnym i to pozbawia je możliwości decydowania o najważniejszych sprawach Związku, choć ponoszą za działalność jego pełną odpowiedzialność.

Najbardziej wymownym w tym względzie argumentem są cyfry.

Tabela poniższa zawiera dane, dotyczące udziału spółdzielni na zjeździe Związku oraz udziału ich w zjazdach okręgowych (dawniej konferencjach okręgowych):

Tabela I.

Rok	Liczba spółdzielni			%	Udział spółdzielni w zjazdach okręgowych		%
	uprawnionych do brania udziału w zjeździe	reprezentowanych na zjeździe					
1932	897	210		23,4	411		45,8
1933	816	171 ¹⁾		21,3	385		47,2
1934	851	193		22,7	433		50,9
1935	1.012	201		19,9	391 ⁴⁾		38,6
1936	1.123	390 ²⁾		34,7	615		54,8
1937	1.325	269		20,3	722		54,5
1938	1.634	298 ³⁾		18,2	915		56,0

Z zestawień tych wynika, że udział spółdzielni w zjeździe Związku ciągle maleje; w zjeździe gdyńskim, który należał, poza zjazdem jubileuszowym, do najbardziej udanych, reprezentowanych

¹⁾ Zjazd odbywał się w Kielcach.

²⁾ Był to zjazd jubileuszowy Związku.

³⁾ Zjazd odbywał się w Gdyni.

⁴⁾ Odwołanych zostało 7 zjazdów okręgowych z racji uroczystości żałobnych, związanych z pogrzebem Marszałka Piłsudskiego.

było zaledwie 18⁰/₀ spółdzielni związkowych, mianowicie 37% spółdzielni działających na terenie miejskim i tylko 11⁰/₀ spółdzielni wiejskich. Natomiast stale i znacznie wzrasta frekwencja spółdzielni na zjazdach okręgowych. W

ciągu lat siedmiu udział spółdzielni w zjazdach tych podniósł się z 45⁰/₀ na 56% w stosunku do ogólnej liczby spółdzielni związkowych, a liczba reprezentowanych spółdzielni wzrosła z 411 na 915, tj. o 122⁰/₀. W roku bieżącym w

Tabela II.

O K R A G	1 9 3 6			1 9 3 7			1 9 3 8		
	Liczba spółdzielni		%	Liczba spółdzielni		%	Liczba spółdzielni		%
	Ogółem	Biorących udział w Zjeździe		Ogółem	Biorących udział w Zjeździe		Ogółem	Biorących udział w Zjeździe	
Baranowice	34	4	11,8	43	1	2,3	58	4	6,9
Będzin	30	15	50,0	31	13	41,9	32	15	46,9
Białystok	20	7	35,0	30	7	20,0	42	8	19,0
Biłgoraj	12	2	16,7	16	—	—	22	1	4,5
Brześć	45	11	24,4	50	5	10,0	56	4	7,1
Chełm	45	4	8,9	57	2	3,5	69	7	10,1
Ciechanów	18	10	55,6	24	11	41,7	25	12	48,0
Cieszyn	16	6	31,3	17	4	23,5	18	6	33,3
Częstochowa	33	11	33,3	33	5	15,2	36	7	19,4
Garwolin	16	10	62,5	17	5	29,4	17	2	11,8
Grodno	18	1	5,6	28	—	—	36	5	13,9
Hrubieszów	31	3	9,7	40	4	10,0	55	2	3,6
Kalisz	17	3	17,6	17	4	23,5	19	7	36,8
Katowice	22	10	45,5	24	9	37,5	30	8	26,7
Kielce	38	13	34,2	44	8	18,2	50	5	10,0
Końskie	14	8	57,1	15	7	46,7	15	5	33,3
Kraków	31	4	12,9	36	5	13,9	46	9	19,6
Krasnystaw	15	6	40,0	18	3	16,7	22	3	13,6
Kraśnik	8	4	50,0	10	2	20,0	10	1	10,0
Krosno	8	2	25,0	15	1	6,7	23	3	13,0
Kutno	23	11	47,8	26	8	30,8	33	12	36,4
Lida	41	6	14,6	47	6	12,8	52	5	9,6
Lubartów	19	4	21,1	22	1	4,5	31	1	3,2
Lublin	39	19	48,7	50	12	24,0	76	11	14,5
Lwów	23	9	39,1	27	5	18,5	35	9	25,7
Łomża	23	8	34,8	23	2	8,7	25	3	12,0
Łódź	29	15	51,7	34	13	38,2	34	10	29,4
Łuck	42	7	16,7	60	4	6,7	77	6	7,8
Miechów	12	7	58,3	13	3	23,1	14	2	14,3
Ostrowiec	22	8	36,4	25	7	28,0	29	10	34,5
Pińsk	21	4	19,0	27	2	7,4	41	4	9,8
Piotrków	35	14	40,0	37	6	16,2	37	4	10,8
Poznań	17	11	58,8	19	5	26,3	23	12	52,2
Puławski	17	8	41,2	20	8	40,0	31	5	16,1
Radom	19	10	52,6	21	9	42,9	28	8	28,6
Rzeszów	3	—	—	13	—	—	34	7	20,6
Siedlce	44	23	52,3	46	20	43,5	62	14	22,6
Warszawa	104	63	60,6	113	51	45,1	128	42	32,8
Wieluń	12	2	16,7	12	1	8,3	12	2	16,7
Wilno	59	4	6,8	69	2	2,9	79	5	6,3
Włocławek	21	12	57,1	21	5	23,8	21	6	28,6
Włodawa	6	2	33,3	7	1	14,3	16	1	6,3
Zamość	21	9	42,9	28	2	7,1	35	5	14,3
	1.123	390	34,7	1.325	269	20,3	1.634	298	18,2

zjeździe w Gdyni uczestniczyło 298 spółdzielni, a w zjazdach okręgowych 915, czyli przeszło 3 razy więcej.

Tabela II-ga (str. 7) ilustruje liczbowy i procentowy udział spółdzielni w zjazdach Związku w stosunku do ogólnej liczby spółdzielni związkowych. Wskazuje ona, że poza okręgami położonymi blisko miejsca zjazdu lub też posiadającymi spółdzielnie finansowo silne, jak okrąg będziński, cieszyński, łódzki, poznański, reprezentacja spółdzielni na zjazdach Związku jest bardzo słaba. Szczególnie jaskrawo występuje tutaj znikomy udział w zjazdach spółdzielni z okręgów wiejskich. Dla przykładu cytujemy okręgi większe, posiadające powyżej 50 spółdzielni i objęte żywym ruchem założycielskim, a więc spółdzielczo aktywne. Z okręgu baranowickiego było na Zjeździe 7% spółdzielni, brzeskiego 7%, chełmskiego 10%, hrubieszowskiego 4%, kieleckiego 10%, lidzkiego 10%, łuckiego 8%, wileńskiego 6% i jedynie z okręgu lubelskiego, posiadającego 76 spółdzielni związkowych, przybyło na Zjazd 14,5%.

Tabela III-cia (str. 9) jest uzupełnieniem ilustracji tego stanu rzeczy. Obejmuje ona zestawienie porównawcze udziału spółdzielni w zjeździe Związku i w zjazdach okręgowych. Okazuje się, że spośród 58 spółdzielni okręgu baranowickiego 4 wzięły udział w Zjeździe Związku w Gdyni, a 36 uczestniczyło w zjeździe okręgowym; z 56 spółdzielni okręgu brzeskiego 4 było w Gdyni, a 27 na zjeździe okręgowym; z 50 sp. okr. kieleckiego: 5 w Gdyni a 26 na zjeździe okręgowym; z 52 sp. okr. lidzkiego: 5 w Gdyni a 27 na zjeździe okręgowym; z 76 sp. okr. lubelskiego: 11 w Gdyni a 53 na zjeździe okręgowym; z 77 sp. okr. łuckiego: 6 w Gdyni a 42 na zjeździe okręgowym; z 62 sp. okr. siedleckiego: 14 w Gdyni a 35 na zjeździe okręgowym itd. W tym układzie stosunków jedynym wyjątkiem są spółdzielnie okręgu warszawskiego, których udział w zjazdach Związku jest większy, aniżeli w zjazdach okręgowych. Spośród 128 spółdzielni tego okręgu 38 było reprezentowanych na zjeździe okręgowym w

Warszawie, a 42 na Zjeździe Związku w Gdyni. W roku 1937 na 130 spółdzielni istniejącego wówczas okręgu warszawsko-ciechanowskiego¹⁾ wzięło udział w zjeździe okręgowym w Warszawie zaledwie 30 spółdzielni, natomiast w Zjeździe Związku uczestniczyły 62 spółdzielnie.

Jeśli chodzi o porównanie frekwencji delegatów spółdzielni na zjeździe Związku i na zjazdach okręgowych, to tutaj granica zasięgu oddziaływania jednych i drugich zjazdów uwydatnia się jeszcze bardziej. Począwszy od r. 1936, tj. od czasu uznania zjazdów okręgowych za statutowe organy Związku i oficjalnego referowania na nich sprawozdania z działalności Związku, bilansu oraz planu działań i budżetu, frekwencja uczestników zjazdów naszych układa się następująco: rok 1936, liczba pełnomocników spółdzielni: na Zjeździe Związku 616²⁾, na zjazdach okręgowych 1106; rok 1937, liczba pełnomocników spółdzielni: na Zjeździe Związku 392, na zjazdach okręgowych 1534; rok 1938, liczba pełnomocników spółdzielni: na Zjeździe Związku 476 na zjazdach okręgowych 1975. Stosunek frekwencji wynosi więc jak 1:4, przy czym liczba delegatów spółdzielni na zjazdach okręgowych, sięgająca obecnie 2000. osób, nadaje zjazdom tym wielkie znaczenie organizacyjne i gospodarcze oraz zapewnia masom spółdzielczym większy udział w wykonywaniu przysługujących im praw w kierowaniu Związkiem. Reforma ustroju Związku musi iść przeto w tym kierunku, aby decyzje zjazdów okręgowych miały swe skutki prawne. Teraz wiszą one w powietrzu, gdyż między zjazdami okręgowymi a zjazdem Związku nie ma żadnego organizacyjnego powiązania. Zagadnienia pracowane przez zjazdy okręgowe nie mogą być w imieniu tych zjazdów wnoszone na zjazd Związku, tutaj bowiem obowiązuje zgłaszanie wniosków bezpośrednio przez spółdzielnie, względnie

¹⁾ Okrąg ciechanowski wydzielony został w r. 1938 w okrąg samodzielny.

²⁾ Był to zjazd jubileuszowy Związku.

Tabela III.

	1 9 3 6				1 9 3 7				1 9 3 8			
	Spółdzielnie		Delegaci		Spółdzielnie		Delegaci		Spółdzielnie		Delegaci	
	Zjazd Związków	Zjazdy okreg.	Zjazd Związków	Zjazdy okreg.	Zjazd Związków	Zjazdy okreg.	Zjazd Związków	Zjazdy okreg.	Zjazd Związków	Zjazdy okreg.	Zjazd Związków	Zjazdy okreg.
Baranowicze	4	16	4	16	1	25	1	33	4	36	4	60
Będzin	15	21	32	61	13	24	21	70	15	25	35	74
Białystok — Grodno	8	11	15	18	7	16	10	19	13	26	17	44
Białystok	7	.	14	.	7	.	10	.	8	13	12	23
Grodno	1	.	1	.	—	.	—	.	5	13	5	21
Brześć	11	19	11	26	5	18	5	23	4	27	4	47
Chełm — Włodawa	6	48	6	105	3	49	3	160	8	64	8	197
Chełm	4	.	4	.	2	.	2	.	7	56	7	182
Włodawa	2	.	2	.	1	.	1	.	1	8	1	15
Częstochowa	11	33	19	73	5	20	9	39	7	26	16	64
Kalisz	3	16	3	26	4	11	6	15	7	12	7	21
Katowice — Cieszyń	16	18	22	30	13	24	20	62	14	30	27	59
Katowice	10	.	16	.	9	12	15	21	8	15	15	30
Cieszyń	6	.	6	.	4	12	5	41	6	15	12	29
Kielce	13	18	19	23	8	22	12	47	5	26	8	35
Końskie	8	14	15	25	7	13	10	35	5	14	6	29
Kraków — Krosno — Rzeszów	6	24	15	55	6	30	9	51	19	72	25	181
Kraków	4	.	13	.	5	.	7	.	9	26	14	35
Krosno	2	.	2	.	1	.	2	.	3	16	3	72
Rzeszów	—	.	—	.	—	.	—	.	7	30	8	74
Kutno	11	12	15	24	8	14	10	28	12	17	15	26
Lida	6	22	10	33	6	19	7	28	5	27	9	34
Lubartów	4	14	8	45	1	11	4	58	1	17	3	56
Lublin — Kraśnik	23	36	26	44	14	35	16	77	12	65	17	94
Lublin	19	.	22	.	12	.	14	.	11	53	16	72
Kraśnik	4	.	4	.	2	.	2	.	1	12	1	22
Lwów	9	9	12	16	5	15	6	30	9	19	11	35
Łomża	8	12	13	17	2	12	3	25	3	11	4	17
Łódź	15	14	48	42	13	16	37	53	10	18	39	54
Łuck	7	20	8	40	4	24	4	45	6	42	7	54
Miechów	7	11	7	43	3	11	3	28	2	12	2	30
Ostrowiec	8	16	27	29	7	22	11	33	10	16	17	34
Pińsk	4	8	4	8	2	13	2	23	4	17	4	29
Piotrków	14	30	19	53	6	20	10	40	4	16	9	35
Poznań	11	—	12	—	5	19	7	30	12	11	15	39
Puławy	8	14	11	21	8	15	10	18	5	19	7	32
Radom	10	15	16	40	9	18	11	45	8	18	11	55
Siedlce	23	28	29	34	20	30	27	51	14	35	21	90
Warszawa — Ciechanów — Garwolin	83	42	142	60	67	42	100	82	56	64	58	128
Warszawa	63	.	107	.	51	30	79	55	42	38	69	91
Ciechanów	10	.	10	.	11	.	11	.	12	15	18	15
Garwolin	10	.	25	.	5	12	10	27	2	11	11	22
Wieluń	2	10	4	23	1	10	2	24	2	6	3	11
Wilno	4	26	5	34	2	37	2	50	5	25	6	36
Włocławek	12	11	17	13	5	11	5	28	6	10	7	14
Zamość — Biłgoraj — Hrub. — Krasnystaw	20	27	22	29	9	76	9	184	11	92	14	261
Zamość	9	.	10	.	2	21	2	65	5	28	6	74
Biłgoraj	2	.	3	.	—	11	—	20	1	12	1	14
Hrubieszów	3	.	3	.	4	30	4	80	2	40	2	160
Krasnystaw	6	.	6	.	3	14	3	19	3	12	5	13
	390	615	616	1,106	269	722	392	1,534	298	915	476	1,975

przez pełnomocników spółdzielni, biorących udział w zjeździe. Ta anomalia ostro była krytykowana na ostatnim Zjeździe Związku w Gdyni, gdzie wska-

zywano na to, że wnioski, uchwalone przez zjazdy okręgowe w sprawach ogólnej działalności Związku, powinny organizacyjnie stawać się przedmiotem

Tabe

O K R Ą G	Liczba spółdzielni			L i c z b a g ł o s ó w					
	1936	1937	1938	1 9 3 6			1 9 3 7		
				Ogółem	Obecnych na Zjeździe	%	Ogółem	Obecnych na Zjeździe	%
Baranowicze . . .	34	43	58	34	4	11,8	47	1	2,1
Będzin	30	31	32	87	63	72,4	97	66	68,0
Białystok	20	30	42	83	69	81,9	95	57	60,0
Biłgoraj	12	16	22	24	23	95,8	18	—	—
Brześć	45	50	56	51	14	27,5	56	6	10,7
Chełm	45	57	69	45	4	8,9	58	4	5,2
Ciechanów	18	24	25	34	22	64,7	40	25	62,5
Cieszyn	16	17	18	92	75	80,4	94	56	59,6
Częstochowa . . .	33	33	36	99	67	67,7	100	59	59,0
Garwolin	16	17	17	66	65	98,5	56	55	98,2
Grodno	18	28	36	32	7	21,9	42	—	—
Hrubieszów	31	40	55	31	3	9,7	40	4	10,0
Kalisz	17	17	19	31	6	19,4	29	9	31,0
Katowice	22	24	30	184	137	74,5	188	169	89,9
Kielce	38	44	50	60	28	46,7	67	15	22,4
Końskie	14	15	15	28	19	87,9	32	18	56,3
Kraków	31	36	46	70	31	44,3	73	32	43,8
Krasnystaw	15	18	22	19	17	89,5	19	14	73,7
Kraśnik	8	10	10	9	5	55,6	12	3	25,0
Krosno	8	15	23	13	3	23,1	20	2	10,0
Kutno	23	26	33	45	23	51,1	48	18	37,5
Lida	41	47	52	79	29	36,7	83	30	36,1
Lubartów	19	22	31	24	17	70,8	28	14	50,0
Lublin	39	50	76	84	63	75,0	87	45	51,7
Lwów	23	27	35	83	57	68,7	88	41	46,6
Łomża	23	23	25	81	58	71,6	77	33	42,9
Łódź	29	34	34	242	227	93,8	254	214	84,3
Łuck	42	60	77	49	9	18,4	67	4	6,0
Miechów	12	13	14	12	7	58,3	13	3	23,1
Ostrowiec	22	25	29	94	72	76,6	101	75	74,3
Pińsk	21	27	41	22	4	18,2	28	2	7,1
Piotrków	35	37	37	69	67	97,1	66	63	95,5
Poznań	17	19	23	156	139	89,1	187	148	79,1
Puławki	17	20	31	30	19	63,3	32	17	53,1
Radom	19	21	28	33	22	66,7	35	23	65,7
Rzeszów	3	13	34	3	—	—	16	—	—
Siedlce	44	46	62	148	118	79,7	160	117	73,1
Warszawa	104	113	128	320	269	84,1	332	249	75,0
Wieluń	12	12	12	51	42	82,4	50	39	78,0
Wilno	59	69	79	84	5	6,0	95	3	3,2
Włocławek	21	21	21	27	18	66,7	27	10	37,0
Włodawa	6	7	16	6	2	33,3	7	1	14,3
Zamość	21	28	35	23	11	47,8	33	3	9,1
	1,123	1,325	1,634	2,857	1,940	67,9	3,097	1,746	56,4

obrad ogólnego zjazdu Związku. Ale obecny statut Zw. na to nie pozwala.

Pozostaje do rozpatrzenia zagadnienie: jaką liczbę członków reprezentują

pełnomocnicy spółdzielni, biorący udział w obradach ogólnego zjazdu Związku.

Problem ten przedstawia zestawienie zamieszczone na str. 12-ej.

1a IV.

s p ó ł d z i e l n i			L i c z b a								
1 9 3 8			1 9 3 6			1 9 3 7			1 9 3 8		
Ogółem	Obecnych na Zjeździe	%	Obecnych	1 delegat reprezent. głosów	% do ogółu delegatów	Obecnych	1 delegat reprezent. głosów	% do ogółu delegatów	Obecnych	1 delegat reprezent. głosów	% do ogółu delegatów
62	5	8,1	4	1	0,7	1	1	0,3	4	1	0,8
106	79	74,6	32	2	5,2	21	3	5,4	35	2	7,3
115	62	53,9	14	5	2,3	10	6	2,5	12	5	2,5
24	2	8,3	3	8	0,5	—	—	—	1	2	0,2
66	4	6,1	11	1	1,8	5	1	1,3	4	1	0,8
71	8	11,3	4	1	0,7	2	1	0,5	7	1	1,5
40	25	62,5	10	2	1,6	11	2	2,8	18	1	3,8
100	81	81,0	6	13	1,0	5	11	1,3	12	7	2,5
102	66	64,7	19	4	3,1	9	7	2,3	16	4	3,4
55	52	94,5	25	3	4,0	10	5	2,5	11	5	2,3
53	11	20,8	1	7	0,1	—	—	—	5	2	1,0
56	3	5,4	3	1	0,5	4	1	1,0	2	1	0,4
30	13	43,3	3	2	0,5	6	1	1,5	7	2	1,5
211	176	83,4	16	9	2,6	15	11	3,8	15	12	3,2
75	12	16,0	19	1	3,1	12	1	3,1	8	1	1,7
36	17	47,2	15	1	2,4	10	2	2,5	6	3	1,3
102	56	54,9	13	2	2,1	7	5	1,8	14	4	2,9
23	18	78,3	6	3	1,0	3	5	0,8	5	4	1,0
13	1	7,7	4	1	0,7	2	1	0,5	1	1	0,2
31	6	19,4	2	1	0,3	2	1	0,5	3	2	0,6
52	25	48,1	15	1	2,4	10	2	2,5	15	2	3,2
86	25	29,1	10	3	1,6	7	4	1,8	9	3	1,9
35	34	97,1	8	2	1,3	4	4	1,0	3	11	0,6
113	43	38,1	22	3	3,6	14	3	3,6	16	3	3,4
123	60	48,8	12	5	1,9	6	7	1,5	11	5	2,3
50	9	18,0	13	4	2,1	3	11	0,8	4	2	0,8
258	224	86,8	48	5	7,8	37	6	9,4	39	6	8,2
91	7	7,7	8	1	1,3	4	1	1,0	7	1	1,5
14	2	14,3	7	1	1,1	3	1	0,8	2	1	0,4
108	82	75,9	27	3	4,4	11	7	2,8	17	5	3,6
44	7	15,9	4	1	0,7	2	1	0,5	4	2	0,8
60	56	93,3	19	4	3,1	10	6	2,5	9	6	1,9
223	195	87,4	12	12	1,9	7	21	1,8	15	13	3,2
46	17	37,0	11	2	1,8	10	2	2,5	7	2	1,5
43	18	41,9	16	1	2,6	11	2	2,8	11	2	2,3
39	12	30,8	—	—	—	—	—	—	8	1	1,7
173	106	61,3	29	4	4,7	27	4	6,9	21	5	4,4
278	176	63,3	107	3	17,4	79	3	20,2	69	3	14,5
18	16	88,9	4	1	0,7	2	19	0,5	3	5	0,6
116	13	11,2	5	1	0,8	2	1	0,5	6	2	1,3
30	10	33,3	17	1	2,7	5	2	1,3	7	1	1,5
16	1	6,3	2	1	0,3	1	1	0,3	1	1	0,2
42	7	16,7	10	1	1,6	2	1	0,5	6	1	1,3
3,429	1,842	53,7	616	3	100,0	392	4	100,0	476	4	100,0

Rok	Liczba spółdzielni	Liczba członków		% %
		ogółem w spółdzielniach związkowych	reprezentowanych na zjeździe przez pełnomocników spółdz.	
1932	897	317,2 tys.	222,7 tys.	70,2
1933	816	281,1 "	201,6 "	71,7
1934	851	249,7 "	161,3 "	64,6
1935	1.012	267,9 "	167,9 "	62,7
1936	1.123	285,7 "	194,0 "	67,9
1937	1.325	309,7 "	174,6 "	56,4
1938	1.634	342,9 "	184,2 "	53,7

Okazuje się, że i tu następuje proces cofania się. W roku 1932 wzięło udział w zjeździe Związku 230% spółdzielni, lecz reprezentowały one 700% ogólnej liczby członków w naszych spółdzielniach. W roku 1938 uczestniczyło w zjeździe Związku 180% spółdzielni i pełnomocnicy tych spółdzielni wyrażali wolę zaledwie 530% członków, zrzeszonych w spółdzielniach związkowych.

Tabela IV (str. 10—11) uwidocznia, w jakiej mierze pełnomocnicy spółdzielni poszczególnych okręgów reprezentują na zjeździe Związku stan liczbowy swych członków. Trzeba dodać, że odpowiada on na ogół sile gospodarczej tych organizacji. Otóż tutaj dysproporcje są aż nadto rażące. Różnica między liczbą głosów przysługujących spółdzielniom a reprezentowanych na zjeździe waha się w granicach od 5% do 94%.

Z zestawienia tego ponadto wynika, że największy udział w zjeździe Związku przypada delegatom spółdzielni okręgu warszawskiego: stanowili oni 150% ogółu delegatów w 1938 r. i 200% w r. 1937. Drugie miejsce zajmuje okrąg łódzki, który daje 80% delegatów zjazdowych i trzecie będziniński — 70%. Te trzy okręgi stanowią prawie 1/3 ogółu delegatów zjazdowych.

Zbliżamy się do końca naszych rozważań. Przy pomocy cyfr chcieliśmy

wykazać, że obecna organizacja Związku, a zwłaszcza ustrój zjazdu Związku oraz zbyt szczupły zakres kompetencji zjazdów okręgowych nie odpowiadają naszym organizacyjnym potrzebom i wymaganiom i przez to hamują rozwój spółdzielczego samorządu, na którym musi się oprzeć przyszłość Związku.

Wydaje się, że unormowane obecnie życie wewnętrzne Związku oraz jego rozrost organizacyjny są warunkami sprzyjającymi dla podjęcia reform ustrojowych. Przebudowa Związku w kierunku rozszerzenia uprawnień samorządu terytorialnego, którego organem są zjazdy okręgowe, zapewni wciągnięcie znacznie większej liczby spółdzielni do współpracy ze Związkiem i współodpowiedzialności za jego losy oraz utrwali i pogłębi więź organizacyjną oraz gospodarczą między spółdzielniami i naszą Instytucją. Zreformowanie ogólnego zjazdu Związku przyczyni się niewątpliwie do podniesienia jego fachowego poziomu. Stomilionowe przedsiębiorstwo, jakim jest obecnie Hurtownia Związku, wymaga od delegatów decydujących o jej działalności dużego doświadczenia gospodarczego i niepośledniego znawstwa zagadnień, związanych z produkcją, stanowiącą coraz bardziej trzon działalności Hurtowni. Te sprawy trudno rzeczowo rozważać i odpowiedzialnie decydować w zespole 500 osób, stanowiących obecną frekwencję zjazdów ogólnych Związku. Nie tylko przeto rozwój organizacyjny, ale i gospodarczy rozrost Związku wymaga zmiany form ustrojowych. To zagadnienie musi być rozwiązane w myśl najżywotniejszych interesów naszego ruchu, przy czym należy mieć na uwadze, że sprawna organizacja Związku w znacznej mierze będzie decydować o jego przyszłości.

St. D.

**Zbierajmy ofiary na
Spółdzielczy Fundusz Obrony Narodowej!**

XXVI Zjazd Pełnomocników „Społem” Związku Spółdzielni Spożywców R. P.

(dokończenie)

DYSKUSJA

St. Myszak ze Sp. Spoż. „Jedność” w Skrzynicach: „Zjazd Związku „Społem” na który zjeżdżają się chłopci, robotnicy i pracownicy umysłowi, jest najlepszym dowodem zjednoczenia świata pracy w Polsce.

„Poruszana tu była niejednokrotnie sprawa wsi. Wieś jest teraz na porządku dziennym. Wszyscy o wsi mówią, wszyscy się nią interesują; pisma pewnych odcieni zaczynają się bać tego, co się na wsi dzieje. Jako działacz wiejski muszę stwierdzić, że rozwój społeczny wsi idzie swoim torem. I tego nie zahamują żadne przeszkody. Wieś umie już myśleć i walczyć; nie potrzebuje ani opiekunów, ani porady.

„Jeżeli wieś wkracza dzisiaj gromadnie do organizacji „Społem”, to dlatego, że ze „Społem” łączy ją wiele rzeczy gospodarczych i społecznych. Spółdzielnie wiejskie idą do „Społem”, bo chcą aby życie gospodarcze wsi rozwijało się w organizacji, jednocząc chłopów, robotników i inteligentów. To właśnie prowadzi chłopów do „Społem”. W „Społem” widzą prawdziwy ruch spółdzielczy, ruch wyzwoleniczy i tam chcą mieć ostoję swojej działalności społecznej, która wieś osiągnie nie tylko gospodarczo, ale i politycznie.”

K. Bednarczyk ze Spółdz. Spoż. „Baczność” w Fajstwicach:

„Ze sprawozdania Związku wynika, że 44% członków w spółdzielniach stanowią chłopci. Tymczasem nie wiadomo, ile Związek kupił od wytwórców wiejskich zboża, czy innych artykułów rolniczych. Spółdzielnie na wsi muszą nie tylko sprzedawać, ale i kupować od rolnika to, co on wytwarza; za towar muszą przyjmować produkty gospodarstwa wiejskiego, przede wszystkim jaja. Związek przeto powinien zorganizować odpowiedni aparat skupu i podjąć się eksportu za granicę. Tego się oczekuje dziś od „Społem”.

„Należy cieszyć się z budowy fabryki w Dwikozach. Będzie to duża rzecz dla rolnika. Było by rzeczą dobrą założyć również i bekoniarnię, aby Żydom odebrać monopol na ten artykuł.

„Wieś odczuwa brak wykształconego personelu sklepowego. Ponieważ wieś nie może brać udziału w kursach wakacyjnych, urządzanych latem, należy, aby takie kursy dla wsi odbywały się w zimie”.

W wyniku swego przemówienia składa wnioski.

M. Pawłowski z Powsz. Sp. Sp. w Łodzi:

„Kilku przedmówców poruszyło sprawę nieprowadzenia polityki do spółdzielczości. Kto był na zeszłorocznym zjeździe Związku, ten

przypomina sobie sprawę wniosku co do wyasygnowania zł. 5.000 na Dom Robotniczy im. Daszyńskiego w Krakowie. Większość zjazdu zaprotestowała. Wniosek został przekazany Radzie Nadzorczej Związku. Tymczasem dowiadujemy się, że Zarząd Związku wyasygnował zł. 2.000 na budowę tego domu. Członkowie Rady Nadzorczej mówią, że o tym nic nie wiedzą. Pieniądze spółdzielcze winny iść na cele spółdzielcze. Zł. 2.000 może znaczyć dużo dla niejednej spółdzielni potrzebującej pomocy”.

Przewodniczący Zjazdu, inż. W. Wojewódzki, oświadcza: „Sprawę wyasygnowania pewnej kwoty na Dom Robotniczy im. I. Daszyńskiego w Krakowie Zjazd zeszłoroczny przekazał do załatwienia Radzie Nadzorczej Związku. Przeto sprawa powyższa należy już do kompetencji Rady Nadzorczej i stanowi kwestię między Zarządem a Radą. Skoro Zjazd zeszłoroczny powierzył załatwienie jej Radzie Nadzorczej, Zjazd tegoroczny nie może już do kwestii tej ponownie wracać.”

W. Milanowski z Okr. Sp. Sp. w Radzynie stwierdza, że artykuły z marką „Społem” znajdują coraz większy zbyt na wsi, należy jednak nie zaniedbywać dalszej propagandy. Zwraca jednak uwagę, że pewne zarzuty spotykają mydło „Społem” i apeluje do Zarządu Związku o zbadanie tej sprawy.

M. Swolkień ze Spółdz. Elektryf. „Sami sobie” w Milanówku: „Nim przystąpię do omówienia w granicach 5 minut materiałów objętych sprawozdaniem Zarządu, podkreślić muszę nieproporcjonalność czasu przeznaczanego na dyskusję do czasu przeznaczonego na sprawozdania władz Związku. Jest rzeczą niemożliwą w czasie pięciominutowym omówić kwestie związane ze sprawozdaniem, obejmującym kilkadziesiąt stron druku.

„Przechodząc do omówienia spraw związanych ze sprawozdaniem Zarządu Związku z działalności w r. 1937 uważam, że za słuszne uznać należy odpisanie na rachunku strat tak zw. sumy londyńskiej, w wysokości 86,452 złote 21 groszy, niewłaściwie powiększającej w poprzednim roku sprawozdawczym stan czynny bilansu. W dalszym ciągu uderzają w sprawozdaniu duże odpisy na rachunku strat, wyrażające się w okresie mi znanym od dwóch lat, rok rocznie, sumą około 400.000 złotych. Odpisy te, dotyczące rachunku odbiorców i weksli protestowanych, nasuwają zastrzeżenia, w kwestii polityki kredytowej Związku.

„Panowie tłumaczą to tym, że to są straty dawne, obecnie odpisywane. Moim zdaniem, nie należało wstrzymywać się z odpisywaniem tych strat we właściwym czasie, co w skutkach niewłaściwie powiększało stan czynny bilansu w latach poprzednich, jak również czysty zysk, ale zgodnie z duchem art. 54

Ustawy o Spółdzielniach, odpisywać je w okresie sprawozdawczym, na który istotnie przypadają.

„Podnoszone były przez, zdaje się, dwóch delegatów, ogólnikowe zresztą, żale że młodzi lustratorzy zamieniają starych, że to niedobrze wpływa na stan lustrowanych spółdzielni. Wydaje mi się, że te zmiany są naturalne, dokonują się, że się tak wyrażę, w płaszczyźnie obowiązków praw biologicznych. Skoro nie wysunięto żadnych konkretnych zarzutów przeciw tym młodym lustratorom, to nie widzę powodu do wniosków, że jest niedobrze. Trudności Wydziału Lustracyjnego wynikają, moim zdaniem, raczej z małej liczby lustratorów: 25 na 1500 spółdzielni.

„W sprawozdaniu Rady Nadzorczej akcentowano niesłuszność zarzutów natury polityczno-społecznej, wysuwanych przez pewien odłam prasy przeciw Związkowi. Mam wrażenie, że gdyby Panowie w latach ubiegłych stanowisko Związku w tej materii zaakcentowali tak silnie, jak to miało miejsce w tym roku, i gdyby Panowie tak wyraźnie odciepli się od tych zarzutów, jak to dziś zrobiono, nigdy one nie mogłyby być przez kogokolwiek wysunięte”.

E. Mazurek ze Spółdz. Roln.-Handl. w Płaterowie składa podziękowanie Zarządowi Związku za ofiarę, jaką otrzymał jego okrąg w postaci jednego wagonu maki na ofiary suszy. Mówi o wzrastającym znaczeniu Związku na terenach wiejskich. Miarą wzrostu siły naszej organizacji są atuty, jakie się wysuwa przeciwko „Społem”. Dorobek Związku potężniejszy i przedstawia wielkie wartości tak gospodarcze, jak i społeczne. Mówi o obawach, jakie były w odniesieniu do pozycji Zarządu na terenie wiejskim, i stwierdza, że chociaż sprawa wyglądała poważnie, to jednak nie tak groźnie, by się z tego powodu martwić. Wieś pozyska ten, kto będzie lepiej pracował. „Społem” wykazuje umiejętność pracy programowej, umiejętność tworzenia dóbr materialnych i wkłada w pracę spółdzielczą dużo entuzjazmu. Decydującą rzeczą w rozwoju każdej instytucji jest wykonanie zamierzeń. „Społem” umie nie tylko planować, ale i wykonywać. Dlatego przyszłość należy do naszej organizacji.

I. Klimaszewski ze Sp. Sp. „Przyszłość” w Rytmie:

„Drugi raz jestem na zjeździe, przyjechałem z Podkarpacia i chciałbym się uczyć, czym jest i czym ma być spółdzielczość. Niestety, z powodu ograniczenia dyskusji, nawet pytań swych nie można sformułować. Nie jest dobrze, że na skutek tych ograniczeń nie wyjdzie się z tego zjazdu z pewnym nastawieniem spółdzielczym.”

Następnie mówca porusza sprawę zakładania nowych spółdzielni, wskazując na konieczność otoczenia nowych placówek jak najbardziej troskliwą opieką.

„Woła się o apolityczność Związku. Tymczasem ci, co o nią wołają, zajmują tutaj stanowisko polityczne. Ci zaś, którzy mają głębokie przeświadczenie, że pracy spółdzielczej nie moż-

na prowadzić przy pomocy polityki, o tym nie mówią, bo jest to dla nich jasne.

„Chłop idzie do „Społem” dlatego, że organizacja nasza reprezentuje światopogląd, który mu najbardziej odpowiada, dlatego, że Związek „Społem” w pracy swej realizuje jego marzenia”.

K. Kujawa z Polsk. Centr. S. S. Prac. Kolej. w Poznaniu:

„Jako ostatni, który zabiera głos w dyskusji, pozwalam sobie poruszyć kilka kwestii. „Społem” z tak wielką ilością członków jest niewątpliwie bardzo wielkim związkiem spółdzielczym. Z ogólnego sprawozdania widać, że Związek pracuje dobrze i lepiej pracować nie może. Kapitał zasobowy powiększa się, Związek dąży do ekspansji. Udział każdego członka wynosi zł. 15, czyli spółdzielcy dają Związkowi gwarancję w wysokości zł. 4.789.000. Chodzi o to, by za gwarancję, jaką dają spółdzielcy Związkowi, otrzymywali pewien ekwiwalent. Związek daje zwroty od zakupów, lecz nie są one zbyt wysokie. Wprawdzie wg. sprawozdania i rachunku strat i zysków Związek więcej dać nie może, pragnę jednak zaproponować, by na przyszły rok udziały oprocentować zamiast w wysokości 3%, w wysokości 6%.

„Wydział Lustracyjny jest połączony z Działem Ubezpieczeń (głos: nie jest). Kapitał powiększył się blisko o 200 tys. zł. tj. o całą nadwyżkę pochodzącą z obrotu z nieczłonkami. Obrót z nieczłonkami jest stosunkowo duży i to nie jest dobrze, z drugiej jednak strony dobrze jest, że tak duża suma przechodzi do Związku.

„Spółdzielnia, którą reprezentuję, tj. „Polska Centrala” w Poznaniu, otworzyła w dniu 1 marca. b. filię w Gdyni. Proszę uczestników Zjazdu, by chcieli sobie tę filię zobaczyć.

„Jako ostatni z mówców stawiam wniosek o udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej Związku, o przyjęcie bilansu i sprawozdania za rok 1937 i budżetu na rok 1938”.

Replika Zarządu Związku

PRZEMÓWIENIE DYR. ST. DIPPLA

Zacznę od końca. Del. Swolkień krytykował urządzenie Zjazdu w Gdyni ze względu na brak odpowiedniego pomieszczenia oraz niemożność rozwinięcia szerszej dyskusji wobec ograniczonego dysponowania salą, w której obradujemy. Muszę stwierdzić, że o wyborze Gdyni zdecydował zeszłoroczny Zjazd Związku, a że decyzja ta była trafna — najlepiej świadczy frekwencja delegatów, prawie w dwójnasób większa, aniżeli na ostatnim Zjeździe w Warszawie. Istotnie jednak, Gdynia nie ma jeszcze warunków do odbywania dużych zjazdów, a to, czym dysponujemy, udało

nam się otrzymać dzięki wielkiej przychylności i interwencji tutejszych władz administracyjnych. Tyle, jeśli chodzi o sprawy porządkowe. A teraz przystępuję do spraw, poruszonych w dyskusji, które wymagają wyjaśnień lub sprostowań.

Częste i nieuzasadnione przenoszenie lustratorów. Mówił o tym del. B. Brzeziński z Powisz. S. S. w Łodzi. Wydaje mi się ta reklamacja grubym nieporozumieniem. Bo jakże to było? Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Łodzi, której członkiem rady nadzorczej jest p. Brzeziński, zabiegała usilnie wobec Wydziału Lustracyjnego w sprawie przejścia lustratora łódzkiego na stanowisko członka zarządu tej spółdzielni. Mimo, że odejście jednego z wytrawniejszych lustratorów stwarzało pewną lukę w zespole współpracowników Wydziału, wyraziliśmy na to swą zgodę, w przekonaniu, że obowiązkiem naszym jest pomóc spółdzielni w realizowaniu szerokich jej planów pracy organizacyjnej, która miała być powierzona nowemu członkowi zarządu. Czy wobec takiego stanu rzeczy p. Brzeziński ma moralne prawo atakowania za to Wydziału Lustracyjnego Związku? Pozostawiam to jego sumieniu!

Del. E. Osóbka ze S. S. „Gospoda Spółdzielcza” w Warszawie przytaczał jako przykład wadliwej polityki personalnej Wydziału częste zmiany lustratorów w okręgu koneckim i wieluńskim. Jak to wygląda w rzeczywistości? Końskie tworzyły do roku ubiegłego razem z Radomiem i Ostrowcem jeden okrąg lustracyjny. Ze względu na znaczny przyrost spółdzielni musieliśmy okrąg ten rozparcelować i przyłączyć Końskie do okręgu piotrkowsko-opoczyńskiego. Czyż z tego tytułu można stawiać zarzuty Wydziałowi Lustracyjnemu? Identyczny wypadek był z Wieluniem. Swego czasu należał do okręgu łódzko-kaliskiego, a wskutek rozrostu tego okręgu przyłączony został do Częstochowy. Zresztą, proszę Panów, utworzenie w 1937 r. dziesięciu nowych okrę-

gów lustracyjnych musiało pociągnąć za sobą zmiany w obsadzie okręgów, nie mówiąc już o tym, że część starych pracowników Wydziału po wieloletniej służbie terenowej i zdobytym na tym polu doświadczeniu obejmuje inne stanowiska i to jest proces naturalny.

Del. T. Piotrowski ze Związkowej Spółdzielni Spożywców Kolejarzy w Krakowie zaatakował częste i, zdaniem jego, nie zawsze uzasadnione wyjazdy nasze do Małopolski Wschodniej. Muszę stwierdzić, że istotnie często tam jeździmy i będziemy jeździć, bo podjęliśmy na tamym terenie wielką akcję spółdzielczą. Oświadczam, że tego rodzaju „małe głosy” nie powstrzymają mnie od bezpośrednich kontaktów z terenem, na którym nasza działalność spółdzielcza ma charakter pracy pionierskiej (żywe oklaski). Mogę Zjazd zapewnić, że zrobię wszystko w kierunku ożywienia i rozrostu ruchu spółdzielczego wśród ludności polskiej na ziemiach południowo-wschodnich i uważać to będę za nasz obowiązek społeczny i narodowy. (Oklaski).

Nie mogę się również dość nadziwić, czemu p. Piotrowski uznał za właściwe zakwestionować celowość naszych kursów wakacyjnych i przeciwstawił im konieczność większego dotowania kursów krótkoterminowych. Nie negując dużego znaczenia kursów ustnych, muszę stwierdzić, że Wakacyjne Kursy Spółdzielcze posiadają swój głęboki sens, gdyż łączą wypoczynek z przeszkoleniem spółdzielczym, tworzą między uczestnikami nowe formy współżycia, a nade wszystko urabiają i kryształizują światopogląd spółdzielczy. I to jest ich wielkim dorobkiem w naszej pracy.

Del. J. Żerkowski z Krajowej Spółdzielni Spożywców Kolejarzy w Warszawie postawił Wydziałowi zarzut braku planu w zakresie pracy spółdzielczej wśród warstwy robotniczej. Zarzut ten jest nieuzasadniony. Wydział posiada specjalny referat działalności instrukcyjnej i propagandowej na terenach ro-

botniczych; posiada opracowany szczegółowo program i plan pracy w środowiskach miejskich i plan ten w miarę możliwości wykonuje w oparciu o związki zawodowe i organizacje robotnicze. Doroczny plan wydziału podlega szczegółowemu omówieniu na komisji Rady Nadzorczej oraz dyskutowany jest i zatwierdzony przez plenum Rady, której p. Żerkowski jest członkiem. Skoro działalność Wydziału Lustracyjnego wykazuje, zdaniem p. Żerkowskiego, takie czy inne niedociągnięcia — ma on zawsze możliwość zwrócić na to uwagę Radzie Nadzorczej Związku i tą drogą usprawniać naszą pracę. Pozwalam sobie przeto apelować do p. Żerkowskiego o współdziałanie w kierunku dalszego rozwoju naszej ekspansji organizacyjnej i propagandowej wśród warstw robotniczych, gdyż wielce zależy nam na ożywieniu organizacyjnym środowisk miejskich, które mogą i powinny odegrać znaczną rolę w rozbudowie ruchu spółdzielczego w Polsce.

PRZEMÓWIENIE PREZ. ZARZĄDU ZWIĄZKU PROF. M. RAPACKIEGO

Chciałbym na początku powiedzieć parę słów o dyskusji, która była dość gorąca; widocznie wiatr od morza nie ochłodził naszych temperamentów. Ponieważ jednak byłem świadkiem bardziej jeszcze gorących dyskusji na naszych zjazdach, więc nawet uważam, że dobrze jest, iż obrady nasze nie są martwe, gdyż jest to oznaką żywego zainteresowania się sprawami Związku. W rezultacie po powrocie do swoich placówek weźmiemy się do pracy, aby uzyskać jeszcze lepsze rezultaty. Jedno tylko było tu przykre, mianowicie, że nie wszyscy mogli się należycie wypowiedzieć ze względu na trudności techniczne. Na przyszłość trzeba temu zapobiec. Zarząd będzie się musiał zastanowić nad tym, aby umożliwić delegatom szerszą dyskusję. Możemy znieść w przyszłości ustne sprawozdania z działalności Związku, co zresztą już swego czasu proponowaliśmy. Naszym zadaniem jest pracować, a nie gadać.

Obywatel Swolkień powiedział, że gdybyśmy byli dawniej akcentowali, tak jak na Zjeździe obecnym, nasze stanowisko narodowe, uniknęlibyśmy krzywdzących nas zarzutów. Pan Swolkień jest dopiero drugi raz na naszym Zjeździe; ci wszyscy, którzy z nami są związani pracą długoletnią, wiedzą, jakie zajmowaliśmy zawsze stanowisko wobec potrzeb państwowych i jak wypełniamy nasze obowiązki narodowe. Nie potrzebuję tutaj przypominać naszego stosunku do zagadnień obrony Państwa; stwierdzam, że wydzielanie pewnych funduszy z nadwyżek operacyjnych na cele obrony narodowej stało się już naszym zwyczajem. Parę lat temu ufundowaliśmy dla L. O. P. P. samoloty challenge'owe, dzisiaj postanowiliśmy zorganizować zbiórkę na samochody sanitarne dla armii, jako wypełnienie naszego narodowego obowiązku. To są poszczególne fragmenty, nad którymi góruje codziennie nasza praca dla Polski: budowanie gospodarki narodowej w myśl dobra powszechnego.

Obywatel Rozwadowski wniósł cały szereg wniosków. W jego przemówieniu przebijało pewne niezrozumienie kompetencji zjazdów okręgowych. Zarząd i Rada Nadzorcza „Społem” nie mogą wykonywać uchwał zjazdów okręgowych, gdyż rezolucje zjazdów okręgowych nie mają wcale wg. obecnego statutu Związku skutków prawnych. Muszą być one przez delegata spółdzielni przedkładane Zjazdowi pełnomocników „Społem” i dopiero po uchwaleniu ich przez Zjazd Związku stają się obowiązujące.

W sprawie przyjmowania przez spółdzielnię oszczędności członków wyjaśnia prezes Rapacki stanowisko Związku, mające na widoku celowe używanie tych oszczędności i zapewnienie im największej gwarancji. Jeśli chodzi o stopę dyskontową od weksli, wynosi ona nie 9⁰/₀ a 8⁰/₀. Wysokość tej stopy wiąże się z polityką finansową Związku, zmierzającą ku temu, aby spółdzielnie robiły zakupy za gotówkę. Musimy

zwalczać kredyt towarowy. Natomiast spółdzielnie, które nie mogą obejść się bez kredytu, powinny przejść do Banku „Społem”, który liczy stopę dyskontową w wysokości 7,50%. Związek na kredyty wekslowym, udzielanym spółdzielniom nie tylko nie zarabia, lecz jeszcze do operacji tych dokłada, gdyż niejednolity pod względem wartości swej materiału wekslowy musi lokować w różnych bankach.

Norma 30% zakupów w Związku, uprawniająca do otrzymania zwrotu od zakupów nie jest wcale wysoka, w pozostałych 70% zakupów poza Związkiem wszystko może się zmieścić.

Sprawą koncesji tytoniowych dla spółdzielni Zarząd Związku zajmie się ponownie. Trzeba jednak powiedzieć, że Państwowy Monopol Tytoniowy ma narzuconą przez Sejm ustawę udzielania koncesji przede wszystkim osobom uprzywilejowanym i na to nie ma rady.

W sprawie spółdzielczości na terenie robotniczym musimy powiedzieć, że szczerze dążymy i musimy dążyć do tego, by nasza spółdzielczość, która się składa z chłopów, robotników i pracowników umysłowych, rozwijała się równolegle na wszystkich terenach. Zdajemy sobie dobrze sprawę z doniosłości klasy robotniczej w ruchu spółdzielczym. Obecnie nie jest jednak tak źle, by ilość spółdzielni robotniczych u nas malała. Powstaje ich tylko za mało i za mało przybywa tam członków. Idziemy z hasłem: Lewe skrzydło naprzód! Są głosy, jakoby atmosfera naszego Związku nie odpowiadała robotnikom. Zwrócić muszę uwagę, że jesteśmy inną organizacją niż związki zawodowe, pod pewnym względem lepszą. Tu prócz robotników są inne warstwy; my łączymy cały świat pracy. U nas mamy wszystkie zabarwienia polityczne. Połączyliśmy ludzi wszystkich warstw, odcieni politycznych całego świata pracowniczego w jedną organizację w interesie Polski. Dlatego nie możemy obiecać tej atmosfery jedności, jaka jest w jednopartyjnych związkach zawodowych, ale wy-

daje się, że dajemy coś więcej; dajemy możność pracy nad wielkim dziełem wyzwolenia całego świata pracy, jaka się tu odbywa i w której biorą udział masy bez względu na przekonania polityczne.

A teraz wyjaśnienie sprawy ofiary na Dom im. Daszyńskiego w Krakowie. Wnioskodawca stoi na stanowisku, że 90% zjazdu zeszłorocznego wypowiedziało się przeciwko temu. Jak można tak twierdzić, skoro nie było głosowania? Sprawa została przekazana do załatwienia Radzie Nadzorczej i z kolei Zarządowi Związku. Ofiara, którą udzielił Zarząd, wyznaczona została nie z nadwyżki bilansowej, a z sum budżetowych „składki i ofiary”. Są to sumy przewidziane w budżecie na cele dobroczynne. Związek musi takie ofiary ponosić i to nie tylko w stosunku do instytucji ściśle spółdzielczych, ale i takich, które nie są ściśle związane z ruchem spółdzielczym. Dajemy na cały szereg instytucji dobroczynnych. Czy jest zatem polityką, jeśli daliśmy na instytucję robotników, których w organizacjach spółdzielczych mamy dziesiątki tysięcy?

Sprawa skupu na wsi jest niesłychanie ważna i doniosła, leży nam ona na sercu. Poczyniliśmy już pierwsze kroki i prace przygotowawcze w kierunku zorganizowania systematycznej akcji skupu. Związek kupuje za około 15 milionów zł. produktów rolniczych, których odbiorcami jesteśmy z konieczności. Postaramy się to rozszerzyć i odbierać je przez nasze spółdzielnie wiejskie.

Była również mowa o polityce. Jedni są za, inni przeciwko. Nie neguję polityki, ale na właściwym miejscu. Tu pracujemy tylko pod hasłem gospodarczym. Będziemy się starali wprowadzać spółdzielczość do polityki, lecz nie będziemy wprowadzać polityki do spółdzielczości, gdyż spółdzielczość obejmuje inne dziedziny pracy, gdzie polityka byłaby tylko przeszkodą. (Długotrwałe oklaski).

Nie pozwolimy się rozzuchwalać prze-

ciwnikom i przy pomocy prawa tępić będziemy kalumnie rzucane na nas. Niezależnie od tego możemy być o nasz rozwój spokojni, bo zarzuty te świadczą o naszej sile i preżności. Z całym zainteresowaniem słuchałem tego, co mówił ks. Zaleski. Spółdzielczość jest praktycznym chrześcijaństwem — powiedział jeden z angielskich spółdzielców. My to praktyczne chrześcijaństwo realizujemy w życiu gospodarczym. Kapitał i ludzie w spółdzielniach należą do świata pracy. Wszystko, co zdobywamy, zdobywamy dla Polski. Nie uważamy za wskazane przyłączać się do tych, którzy z tych hasła zrobili hasła polityczne. Działalność naszą podejmujemy w przekonaniu, że służy ona dobru całego kraju. (Żywe oklaski).

ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA I BILANSU ZA ROK 1937 ORAZ PLANU DZIAŁAŃ I BUDŻETU NA R. 1938

Po replice Zarządu Związku przewodniczący Zjazdu przystąpił do głosowania wniosków w sprawie zatwierdzenia sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej Związku za rok 1937, rachunku strat i nadwyżek oraz bilansu Związku, sporządzonego na dzień 31 grudnia 1937 r. i zamykającego się sumą zł. 19.337.890,31, jak również planu działań i budżetu Związku na rok 1938.

Sprawozdanie za r. 1937 i budżet na r. 1938 przyjęte zostało wszystkimi głosami pełnomocników na Zjazd, przy jednym głosie przeciw.

WYBORY 7 CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ ZWIĄZKU

Po przekazaniu przewodnictwa Zjazdu wiceprzewodniczemu, wiz. St. Godeckiemu, inż. W. Wojewódzki przedstawił Zjazdowi, jako przewodniczący komisji wyborczej, listę kandydatów na 7 członków Rady Nadzorczej i 2 zastępców, ustaloną na zebraniu komisji wyborczej w dniu 27 maja.

W sprawie zgłoszonych kandydatur zabierali głos delegaci: W. Chlebosz z Okr. Stow. Spoż. w Wierzbniku, J. Żerkowski z Krajowej Spółdzielni Kolejo-

wej w Warszawie, T. Piotrowski ze Związkowej Spółdzielni Kolejowej w Krakowie, E. Osóbka ze Sp. Sp. „Gospoda Spółdzielcza” w Warszawie i W. Papieska z Lubelskiej Spółdzielni Spożywców.

Następnie Zjazd przystąpił do wyborów.

Na tym pierwszy dzień obrad Zjazdu Związku został zakończony.

Dzień drugi

WYNIKI WYBORÓW

Po rozpoczęciu obrad zjazdowych przewodniczący Zjazdu udziela głosu St. Dudzie, przewodniczącemu komisji skrutacyjnej, który odczytuje protokół komisji.

W wyniku przeprowadzonych wyborów powołani zostali przez Zjazd na członków Rady Nadzorczej Związku, z kadencją do Zjazdu Związku w r. 1941:

1. Franciszek Gąsiorek z okr. łódzkiego (1.316 głosów).
2. Bronisław Karwat z okr. białostockiego (1.303 gł.).
3. Antoni Ziętalski z okr. łódzkiego (1.286 gł.).
4. Adam Cieśla z okr. ostrowieckiego (1.230 gł.).
5. Marcin Pilarski z okr. poznańskiego (1.229 gł.).
6. inż. Ignacy Solarz z okr. rzeszowskiego (1.215 gł.).
7. Edmund Masojada z okr. brzeskiego (1.101 gł.).

Na zastępców:

1. Walenty Ciżła z okr. ostrowieckiego (1.417 gł.).
2. Mieczysław Tomczyk z okr. łódzkiego (1.395).

GŁOSOWANIE WNIOSKÓW

Następnie przewodniczący Zjazdu przystąpił do głosowania wniosków, złożonych w czasie dyskusji nad sprawozdaniem Zarządu z działalności Związku w r. 1937.

W sprawie ustosunkowania się Zarządu Związku do złożonych wniosków zabiera głos prezes Zarządu, prof. M. Rapacki, stwierdzając na wstępie, że

cały szereg wniosków dotyczy spraw już załatwionych, względnie znajdujących się w załatwieniu przez Zarząd lub też przez Radę Nadzorczą Związku.

W sprawie wniosku del. St. Lewińskiego z Józefowa o podjęcie starań co do przydzielenia spółdzielni do rozdzielni tytoniowych, prowadzonych przez Związek prof. Rapacki jeszcze raz wyjaśnia, że Zarząd Związku podejmował co do tego usilne starania i wskazuje, że nie ma w tym winy Państwowego Monopolu Tytoniowego, skrepowanego uchwałą Sejmu. Proponuje dodanie do wniosku del. Lewińskiego słów: „dalsze poparcie starań”, na co wnioskodawca się zgadza. Wniosek Zjazd uchwala.

Zjazd również przyjmuje dwa wnioski, złożone przez del. K. Bednarczyka z Fajslawic.

Co do dwóch wniosków del. E. Osóbki z Warszawy, prezes M. Rapacki zwraca uwagę na konieczność zmiany redakcji wniosku w sprawie ustosunkowania się Zjazdu do tworzącego się drugiego punktu spółdzielczego. Zdaniem p. Rapackiego Zjazd „Społem” nie może wypowiadać się w kwestiach nie będących przedmiotem jego postanowień. Wnioskodawca godzi się na zmianę treści swego wniosku, który następnie zostaje przez Zjazd przyjęty. Drugi wniosek w sprawie nawiązania ścisłej współpracy z ruchem robotniczym wymaga, zdaniem prez. Rapackiego, uzupełnienia, gdyż akcja, o której mówi wniosek, jest już w toku. Wnioskodawca proponowane zmiany akceptuje, Zjazd wniosek uchwala.

Wniosek del. K. Krejki z Rakszawy, podkreślający apolityczność ruchu spółdzielczego prez. Rapacki w pełni popiera, proponuje jednak nieznaczną modyfikację, na którą autor wniosku się godzi. Zjazd wniosek przyjmuje.

Następnie prezes Rapacki przechodzi do omówienia wniosków zgłoszonych na Zjazd przez delegatów spółdzielni okręgu warszawskiego. Pozytywnie ustosunkowuje się do wniosków

w sprawie Izby Spółdzielczej, opracowania wytycznych dla kursów spółdzielczych; co do wniosku o zapobieganiu wypadkom przekroczenia budżetu wyjaśnia, że jest to elementarnym obowiązkiem Zarządu i Rady Nadzorczej Związku. Wszystkie wnioski powyższe Zjazd przyjmuje. Natomiast upada wniosek w sprawie obniżenia przez Związek odsetek od kredytu wekslowego do wysokości stopy dyskontowej Banku Polskiego. Wreszcie na skutek wyjaśnień prezesa Rapackiego wycofane zostają przez wnioskodawców wnioski w sprawie: wspólnego programu gospodarczego ruchu spółdzielczego i związków zawodowych; przeprowadzenia starań w P.K.O. o kredyt dla organizacji spółdzielczych, skonta dla spółdzielni kupujących w Związku za gotówkę oraz budowy gmachu dla szkół spółdzielczych, zamierzonej przez odrębną instytucję, jaką jest Stowarzyszenie Szkoły Spółdzielczej.

Z kolei prezes Rapacki wyjaśnia raz jeszcze sprawę 2.000 zł., przeznaczonych przez Zarząd Związku na rzecz Domu Robotniczego im. I. Daszyńskiego w Krakowie, przy czym oświadcza, że decyzja Zarządu Związku została zaakceptowana przez Radę Nadzorczą Związku na posiedzeniu odbytym w dniu dzisiejszym. Mimo wyjaśnień tych wnioskodawca, del. M. Pawłowski z Łodzi wniosku swego w tej sprawie nie cofa. Zjazd wniosek odrzuca.

W sprawie wniosku, nakładającego na Wydział Lustracyjny obowiązek lustrowania w ciągu miesiąca każdej nowozałożonej spółdzielni, złożonego do prezydium Zjazdu bez podpisu, a podtrzymanego przez del. J. Koziola z Fajslawic, zabiera głos dyr. St. Dippel, składając w tym względzie wyjaśnienia i proponując inne ujęcie redakcyjne. Del. J. Koziół nie zgadza się na to, a redakcję zaprojektowaną przez dyr. St. Dippela podtrzymuje del. Fr. Gąsiorek z Brzezin łódzkich. Wniosek ten Zjazd uchwala, a wedle pierwotnej redakcji odrzuca.

Następnie prezes Rapacki ustosunkowuje się pozytywnie do wszystkich pozostałych wniosków, zgłoszonych do prezydium Zjazdu.

Przewodniczący Zjazdu przeprowadza głosowanie nad pozostałymi wnioskami. Zjazd je przyjmuje.

Wszystkie wnioski, uchwalone przez Zjazd, podane są na str. 24 niniejszego numeru „Społem”.

W trakcie obrad przybywa na Zjazd dyrektor Urzędu Morskiego, St. Łęgowski, witany serdecznie przez przewodniczącego Zjazdu.

PODZIAŁ NADWYŻKI

Członek Rady Nadzorczej Związku, B. Karwat, przedstawia Zjazdowi w imieniu Rady projekt podziału nadwyżki bilansowej za rok 1937 w sumie zł. 616.859,07.

Po dyskusji, w której zabierali głos: St. Lewiński z Józefowa, F. Lula z Częstochowy i dyr. J. Jasiński, Zjazd przyjął proponowany podział nadwyżki bilansowej, przeznaczając poza 15.000 zł. na Fundusz Obrony Narodowej, dodatkowo 2.000 zł. na Fundusz Obrony Morskiej, kwotę tę czerpiąc z sumy zarezerwowanej na opłacanie podatku dochodowego.

UPOWAŻNIENIE ZARZĄDU DO ZACIĄGANIA POŻYCZEK

Sprawa upoważnienia Zarządu Związku została zreferowana Zjazdowi przez członka Rady Nadzorczej Związku, W. Sikorskiego.

Zjazd jednomyślnie uchwalił upoważnienie dla Zarządu Związku do zaciągania pożyczek do ogólnej wysokości 25 milj. złotych i zapisywania kaucji na nieruchomościach Związku w wysokości nie przewyższającej 25 milj. zł.

POŁĄCZENIE SIĘ Z PRZEMYSŁOWYMI ZAKŁADAMI RYBNYMI W GDYNI

Po wyjaśnieniach złożonych Zjazdowi przez dyr. J. Bugajskiego i dyskusji, w której zabierali głos J. Kozioł z Fajstawic i St. Bach z Sanoka.

Zjazd uchwalił jednomyślnie połączenie Przemysłowych Zakładów Rybnych,

spółdzielni z odp. udziałami w Gdyni, ze „Społem”, Związkiem Spółdzielni Spożywców R. P., spółdzielnią z odp. udziałami w Warszawie, na podstawie bilansów, sporządzonych na dzień 31 grudnia 1937 r.

WNIOSKI SPÓŁDZIELNI ELEKTRYFIKACYJNEJ „SAMI SOBIE” W MILANÓWKU

Wniosek spółdzielni „Sami sobie” dla Elektryfikacji lotniska Milanówek w Milanówku w sprawie ordynacji uzasadniał delegat tej spółdzielni, M. Swolkień.

Ze względu na to:

1. że dotychczasowy system wyboru członków Rady Nadzorczej i ich zastępców nie stwarza dostatecznych podstaw dla właściwej oceny osób, których kandydatury zostały wysunięte do Rady Nadzorczej;

2. że w dotychczasowych warunkach, na liczny jeździe pełnomocników bliżej sobie nieznanymi, z natury rzeczy głosy padają na osoby, których nazwiska zgłoszone zostały przez władze Związku, względnie osoby do nich zbliżone;

3. że w tym stanie rzeczy wybrana Rada Nadzorcza pozbawiona jest tego autorytetu, który zapewnić jej mogą jedynie wybory oparte na świadomym i aktywnym udziale ogółu wybierających;

4. że w dotychczasowym systemie wyborów różne gałęzie pracy spółdzielczej nie mogą mieć zapewnionej właściwej reprezentacji w Radzie Nadzorczej;

uważamy za konieczne zgłoszenie następującego wniosku:

Zjazd pełnomocników Związku Spożywców Rz. P. „Społem” uchwala następującą ordynację wyborczą do Rady Nadzorczej:

§ 1. pełnomocnicy Zjazdu dzielą się na sekcje odpowiadające typowi ich pracy (mieszkaniowe, elektryfikacyjne, budowlane, młynarskie itp);

§ 2. sekcje zbierają się oddzielnie w dniu poprzedzającym obrady Zjazdu pełnomocników, wybierając na okres lat trzech 2-ch delegatów do komisji wyborczej;

§ 3. utworzona z delegatów poszczególnych sekcji komisja wyborcza przedstawia Walnemu Zgromadzeniu kandydatów do Rady Nadzorczej. Każdy z delegatów przy wyborze kandydatów do Rady Nadzorczej posiada 1 głos bez względu na liczbę członków spółdzielni przez niego reprezentowanej;

§ 4. każda sekcja ma zagwarantowane co najmniej jedno miejsce w Radzie Nadzorczej i jedno miejsce zastępcy członka Rady;

§ 5. Walnemu Zjazdowi przysługuje prawo wysunięcia dodatkowych kandydatów z zachowaniem postanowień § 4.

Myśli o zmianie ordynacji wyborczej nie są już dziś odosobnione; one nurtują, padają na zjazdach okręgowych, tym samym dowodzą słuszności i życiowości wysuniętego przez nas w roku ubiegłym postulatu. Poza motywami naszymi, które przed chwilą odczytałem, nasuwa się szereg innych, dodatkowych. Nie mogę pominąć jednego: czyż trudno nam dopatrzyć się pewnego paralogizmu między doktryną spółdzielczości, a pewnymi, jakby przez konserwatyzm pozostałymi w statucie Związku formami kapitalistycznymi, wyrażającymi się w uprzywilejowaniu kapitału, który doktryna spółdzielcza tak namiętnie ujarzmia i zwalcza. Bo czyż nie jest uprzywilejowaniem kapitalistycznym wiązanie ilości głosów poszczególnych spółdzielni z ilością wniesionego przez nie kapitału udziałowego. Panowie może powiecie: „nie z kapitałem, a z ilością członków”. Ale to będzie iluzja, to będzie zaciemnienie obrazu. Wiemy bowiem, na podstawie § 13 statutu Związku, że udział spółdzielni wyraża się ilością członków razy 15 złotych, a zatem wielkością kapitału. Przewodniczący komisji skrutacyjnej ubolewał na dziś, że na 527 obecnych delegatów na Zjeździe nie wzięło udziału w akcie wyborczym 116 delegatów. To znowu jeden z argumentów, powiększających ilość motywów na rzecz zmiany ordynacji wyborczej. Tych 116 delegatów nie po-

wstrzymało się przez brak uspołecznienia od spełnienia aktu wyborczego. Ich powstrzymanie się od głosowania wpływa niewątpliwie stąd, że nie znają tych panów, których nazwiska znalazły się na liście głosowania; nie widząc ich tu, na trybunie, nie mieliśmy nawet możliwości usłyszenia ich głosu, zapoznania się z ich sposobem myślenia, ich światopoglądem. Na kogoż miało, w tych warunkach, głosować tych 116 delegatów? Czyż oddanie przez nich wręczonych im kartek nie byłoby jakimś bezdusznym, mechanicznym aktem, wyrażającym milczącą aprobatę dla takiego stanu rzeczy, w którym materialem są „niewiadome”? Bo naprawdę, proszę Panów, poza jednym kandydatem (z przedstawionych nam) w osobie znanego działacza ludowego, inż. Solarza, o innych nic albo niewiele wiemy.

Na skutek dzisiejszej ordynacji wyborczej spotyka się wypadki, że członkami zostają osoby, karane kryminalnie. Dzisiejszy system wyborów, to tylko milcząca aprobata osób z góry wysuniętych.

JAKO KOREFERENT ZABIERA GŁOS PREZES M. RAPACKI

Nie ma idealnej instytucji na świecie, nie ma też i ordynacji wyborczej bez braków. Nasza ordynacja wyborcza nie jest może idealna, czego najlepszym dowodem, że dużo jest niezadowolonych. Wątpię jednak, czy uda się stworzyć taką ordynację wyborczą, która by wszystkich zadowoliła. Należy jednak dążyć do tego, by ordynację udoskonalić i dlatego może należało by obecne przepisy zrewidować. Nie przesądzam sprawy i Zarząd podporządkuje się uchwale Zjazdu. Podkreślam jednak, że żaden członek Rady Nadzorczej nie miał dotychczas na szczęście spraw kryminalnych, tak jak to powiedział p. Swolkień. Uważam, że nie można być za tworzeniem sekcji, opartych na poszczególnych typach spółdzielni, gdyż większość stanowią w Związku spółdzielnie spożywców. Jest ich obecnie

1430; wspólnego zaspokajania potrzeb mamy 65, wytwórczych 14 i spółdzielni pracy 15. Było by bardzo trudno znaleźć klucz dla ustalenia sekcji. Wyznajemy zasadę: jeden człowiek — jeden głos, a na zjazdach naszych reprezentowane są nie kapitały udziałowe naszych spółdzielni, a członkowie w nich zrzeszeni. Proponuję, by obecny regulamin wyborczy zrewidować. W związku z tym proponuję Zjazdowi przyjęcie uchwały następującej: „Zjazd poleca Zarządowi i Radzie Nadzorczej zrewidowanie regulaminu komisji wyborczej i rozesłanie projektu radom okręgowym celem wypowiedzenia się i przedstawienia go następnemu zjazdowi do ostatecznego zaakceptowania”.

Dotychczasowa procedura wyborcza nie jest tak bardzo zła. Na listę wyborczą może się dostać tylko kandydat wysunięty przez okrąg. Okrąg wysuwa człowieka w ruchu znanego; może również wysunąć kogoś z innych okręgów, ludzi, których zna.

To samo jest z komisją wyborczą, wybieraną przez ludzi, których się zna. Poza tym decyduje Zjazd i Zjazd ma zawsze prawo wysunąć innych kandydatów. Dlatego też i obecna struktura wyborcza nie jest tak zła, jak chce ją widzieć delegat Swolkień. Możemy jednak to zagadnienie jeszcze raz przepracować i dlatego proponuję p. Swolkieniowi wycofanie jego wniosku i polecenie Radzie Nadzorczej Związku opracowania nowego projektu wyborczego i przedstawienia go na przyszłym Zjeździe.

Delegat Swolkień na propozycję prez. Rapackiego się nie zgadza, wobec czego przewodniczący Zjazdu otwiera dyskusję.

J. Zaczek ze Sp. Sp. „Naprzód” w Gliniku Mariampolskim oświadcza, że przyjechał spod Karpat, aby nabrać tutaj ducha spółdzielczego i zawieźć go na Podkarpacie. Tymczasem sposób prowadzenia obrad uniemożliwia dyskusję nad najważniejszymi sprawami spółdzielczymi. Jednego dnia odbywa się jednocześnie szereg posiedzeń, co uniemożliwia delegatom branie w nich udziału, na drugi dzień Zarząd Związku zdaje sprawozdanie przez kilka godzin, a dyskusje się ogranicza, Zarząd Związku nie mo-

że się przez to dowiedzieć, co nurtuje wśród delegatów spółdzielni, przybyłych na Zjazd. Ten niedomaganie należy usunąć.

Jeśli chodzi o wybory, to po cóż rady okręgowe wybierały ludzi w swoich okręgach? Nie po to chyba, aby ich tutaj jeszcze raz przesiewano. Należy, aby część pracy Zjazd przelał na okręgi i żeby pewne sprawy były tam omawiane.

J. Koziol ze Spółdz. Spoż. „Baczność” w Fajstowicach proponuje, aby projekt nowej ordynacji wyborczej dać do opracowania nie Radzie Nadzorczej Związku, a radom okręgowym. Niech one go opracują i przedłożą przyszłemu Zjazdowi.

B. Brzeziński z Powsz. Spółdz. Spoż. w Łodzi. Wniosek złożony przez spółdzielnię w Milanówku dotyczy sprawy, która interesuje wiele spółdzielni. Niezdecydowanie niektórych spółdzielni przechodzi w zakłopotanie, gdy mają wysuwać kandydatów. Jeśli chodzi o kandydatów ze swego okręgu, to sprawa nie jest trudna, lecz jeśli chodzi o kandydatów z innych okręgów, to gorzej. Wysuwa się kandydatów z pewnych okręgów, których nie popierają ich własne okręgi. To będzie się powtarzało, jeśli ordynacja wyborcza nie będzie zmieniona.

Nie zgadza się z twierdzeniem, że nie ma takiego systemu wyborczego, z którego byliby wszyscy zadowoleni. Takim systemem jest proporcjonalność. Przy opracowaniu zmian ordynacji wyborczej należało by wziąć pod uwagę zasadę proporcjonalności.

Del. Bielewicz proponuje zmianę systemu wybierania członków rad okręgowych, w szczególności chodzi mu o przedłużenie kadencji rady okręgowej, co pozwoli bliżej zapoznać się z ludźmi, wysuwanymi następnie do Rady Nadzorczej Związku.

M. Swolkień, pełnomocnik Spółdzielni Elektryfikacyjnej w Milanówku, proponuje, aby uchwalić na dzisiejszym Zjeździe wybranie specjalnej komisji, która by na Zjazd następny przyniosła uzgodniony projekt ordynacji wyborczej.

Prof. M. Rapacki zapewnia, że projekt spółdzielni w Milanówku będzie wzięty pod uwagę. Jest przeciwko powołaniu specjalnej komisji. Od tego są statutowe organy. Każdy może oczywiście przysłać materiał, który będzie wykorzystany przy opracowaniu projektu. Projekt Rady Nadzorczej będzie przesłany do opinii radom okręgowym.

Przewodniczący Zjazdu poddaje pod głosowanie wniosek prez. M. Rapackiego i Spółdzielni Elektryfikacyjnej w Milanówku. Zjazd wniosek prezesa M. Rapackiego przyjmuje, a wniosek spółdzielni upada.

Następnie Zjazd przechodzi do rozpatrzenia drugiego wniosku Spółdzielni Elektryfikacyjnej w Milanówku, który dotyczy zmiany regulaminu Zjazdu.

Pełnomocnik spółdzielni, M. Swolkień, odczytuje proponowany wniosek:

Zjazd pełnomocników Związku Spółwców Rz. P. „Społem” uchwala zmianę regulaminu obrad Zjazdu przez wprowadzenie następujących poprawek:

1. ograniczenie przemówień do 10 minut nie dotyczy dyskusji nad sprawozdaniem finansowym władz Związku;

2. wnioski o przerwanie i zamknięcie dyskusji nie dotyczą dyskusji nad sprawozdaniem finansowym;

3. w wypadku, gdy w odpowiedzi na wysunięte w dyskusji zarzuty poruszone zostaną nowe sprawy, względnie odmiennie naświetlone zostaną wysunięte w dyskusji zarzuty, oraz w wypadku osobistego dotknięcia w odpowiedzi zabierającego głos w dyskusji, temu ostatniemu przysługuje prawo głosu po przemówieniach władz Związku.

Zachodzi pytanie czy w warunkach istniejącego regulaminu Zjazd spełnia swe zadanie, czy nie staje się jakimś mechanizmem, przyjmującym z góry narzucone mu tezy. W warunkach, obowiązującego obecnie regulaminu obrad możliwym jest wytworzenie odpowiedniej atmosfery dla podkreślenia rzekomej niesłuszności rzuconych przez delegatów myśli, czy krytyki, nie trudno też w tych warunkach odnieść sukces ich zignorowania, bowiem ten, który podniósł te myśli, względnie przeprowadził obiektywną krytykę, ma zamknięte usta, a ostatnie słowo należy do władz Związku, bez możliwości sprostowania ewentualnie powstałych nieścisłości względnie niewłaściwej interpretacji.

Czas 10-minutowych przemówień, zastosowany w dyskusji nad sprawozdaniem finansowym Zarządu, jak to już niejednokrotnie akcentowaliśmy, jest niewystarczającym na omówienie najbardziej istotnych spraw.

Prezes Zarządu Związku, M. Rapacki, wskazuje na to, że i Zarząd i Rada Nadzorcza Związku zdaje sobie sprawę z tego, że technika naszych zjazdów jest niezadowolająca. Pod tym wzglę-

dem przyznaje rację del. Swolkieniowi. Nie ma technicznej możliwości wypowiedzenia się wszystkich pełnomocników. Wskazuje na to, że demokracja polega nie na tym, aby jeden gadał godzinę, lecz żeby wszyscy mieli możliwość zabierania głosu w dyskusji. Lecz lekarstwo, proponowane przez spółdzielnię w Milanówku jest gorsze niż choroba. Otwiera nieskończone możliwości gadulstwa, bez żadnego w tym względzie ograniczenia. Przytacza tutaj przykład mówcy, który zaraz po swym przemówieniu postawił wniosek o zamknięcie dyskusji. Swoje wygadał, o resztę nie dba.

Celem przeorganizowania zjazdów Związku proponuje powierzenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej opracowanie odpowiedniego projektu i składu Zjazdowi wniosek następujący:

„Zjazd poleca Zarządowi i Radzie Nadzorczej opracowanie po zasięgnięciu opinii rad okręgowych i przedstawienie najbliższemu Zjazdowi takich wniosków z propozycją zmiany statutu włącznie, które by dały możliwość szerszego wypowiedzenia się delegatów na obradach zjazdowych.

W dyskusji zabrał głos *del. S. Skowroński z Powszechnej Spółdzielni Spółwców w Wilnie.*

— Idealna, pełna demokracja — stwierdził del. Skowroński — czyli bezpośredni udział w rządzeniu samych zainteresowanych mas, może być urzeczywistniany tylko w małych skupieniach ludzkich, znajdujących się na poziomie społecznego i gospodarczego prymitywu. Urzeczywistnienie takiej właśnie bezpośredniej demokracji w organizacji naszego Zjazdu prowadziło do kapitalnego absurdu: do obrad przy jednym stole 300 tysięcy spółdzielców.

Taka demokracja przestaje być wyrazem postępu i wolności, staje się natomiast dokumentem dezorganizacji i zacołania.

I dlatego tam, gdzie idealna demokracja bezpośrednia nie może być realizowana, musi być zastosowana zasada reprezentacji. Chodzi tylko o znalezienie najlepszego rozwiązania tego trudnego problemu. Technika naszych zjazdów szwankuje. Sposób ich prowadzenia nasuwa wiele zastrzeżeń i odbywa się ze szkodą naszego ruchu. Zjazdy nasze powinny być oparte na przedstawicielstwie okręgów, aby zapewnić opiniom, jakie istnieją na terenie, możliwie najpełniejszy wyraz. Najlepszym sposobem wyjścia byłoby przerzucenie części pracy zjazdów

obecnych na zjazdy okręgowe i komisje zjazdu ogólnego. Zjazdowi ogólnemu należało by zastrzec sprawy najważniejsze, organizując jego prace w komisjach zjazdowych na podstawie uchwał zjazdów okręgowych. Plenum Zjazdu decydowałoby ostatecznie o stanowisku całości ruchu na podstawie wniosków zgłoszonych przez komisję lub większość i mniejszość komisijną. Dotychczasowy nasz sposób obradowania jest tylko złudzeniem demokracji, jest hołdem wobec zasady, która kiedyś, gdy ruch był w początkowej fazie rozwojowej, miała swój sens i swoje uzasadnienie, obecnie zaś stała się czczą formułką, której kurczowe trzymanie się bije w interesy istotnej demokracji.

M. Swolkiem, pełnomocnik spółdzielni w Milanówku: Warunki, w jakich odbywała się dyskusja nad sprawozdaniem finansowym w pierwszym dniu Zjazdu, a mianowicie ograniczenie czasu dyskusji, zamknięcie dyskusji, przerwa dyskusji, uzależnienie czasu poświęconego na obrady od ustawicznych żądań wynajmującego salę przedwczesnego jej opróżnienia, — dostarczają dalszych argumentów dla podtrzymania wniosku, dotyczącego zmiany regulaminu obrad.

W naszym mniemaniu zjazdy powinny stać się do pewnego stopnia szkołą społeczną,

szkołą dyskusji, kultywującą z jednej strony rzeczowe podejście do tych czy innych problemów, wysuniętych przez życie, z drugiej — śmiałość wypowiadania myśli. Czy może być mowa o spełnieniu tej roli w warunkach poprzednio omawianych? Czy właściwym jest stwarzanie takich warunków, w których delegat, odbywający turę 1000-kilometrową, przez te właśnie utrudnienia nie ma możliwości wypowiedzenia swoich poglądów, dezyderatów, w sprawach tak żywo go obchodzących? Czy w tych warunkach nie kończy się zapal społeczny, a miejsca jego nie zajmuje zniechęcenie, apatia?

Zjazd przyjmuje przez głosowanie wniosek prezesa M. Rapackiego i odrzuca wniosek spółdzielni w Milanówku.

Zakończenie obrad

Jako miejsce następnego Zjazdu Związku ustalona zostaje Warszawa, po czym przewodniczący Zjazdu, inż. W. Wojewódzki, zamyka obrady XXVI Zjazdu Związku „Społem“.

Uchwały XXVI Zjazdu

1. W sprawie zbiórki funduszków na zakup sprzętu dla armii

Spółdzielnie spożywców zrzeszone w „Społem“, doceniając w pełni zagadnienie obronności Państwa dla utrzymania pełnej jego niezależności, postanawiają przystąpić do zbiórki funduszków na zakup sprzętu dla armii.

Akcją zbiórki powinny być objęte wszystkie ogniwa ruchu spółdzielczego spożywców i pracowników.

Dla przeprowadzenia akcji zbiórkowej powołuje się Główny Komitet Zbiórki, w skład którego wejdą prezesi: rad okręgowych, Rady Nadzorczej i Zarządu „Społem“, Rady Ligi Kooperatystek, Banku „Społem“ i Związku Pracowników Spółdzielczych.

W celu kierowania akcją zbiórkową upoważnia się Radę Nadzorczą Związku do powołania 5-osobowego Komitetu Wykonawczego.

Akcja zbiórkowa przeprowadzona będzie do maja r. p. z takim wyliczeniem, by przekazanie sprzętu armii odbyło się podczas Zjazdu pełnomocników w r. p.

2. Zatwierdzenie sprawozdania za 1937 r. i budżetu na 1938 r.

Zjazd zatwierdza sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za 1937 r., r-k strat i nadwyżek oraz bilans, sporządzony na dz. 31 grudnia 1937 r., zamykający się sumą zł 19.337.890,31.

Zjazd zatwierdza przedłożony przez Zarząd plan działań i budżetu poszczególnych wydziałów Związku na 1938 r., a mianowicie:

Wydział Gospodarczy.

Dział Handlowy	zł 3,083.000,—
" Produkcji	" 395.900,—
" Ubezpieczeń	" 31,000,—
Razem	zł 3.509,900,—

Wydział Lustracyjny i Społeczno-Wychowawczy zł. 520.000,—.

Powyższe budżety Zjazd zatwierdza z tym, że Zarządowi przysługuje prawo przenoszenia sum z jednej pozycji budżetowej na drugą oraz przekroczenia preliminarza budżetowego o 10% za akceptacją Rady Nadzorczej.

3. Podział nadwyżki

Nadwyżkę w sumie zł 616,859,07 osiągniętą w roku sprawozdawczym 1937 Zjazd postanawia podzielić w sposób następujący:

a) na kapitał zasobowy (społeczny) w myśl art. 56 Ustawy o spółdzielniach oraz w myśl art. 61 statutu Związku — całą nadwyżkę, pochodzącą z obrotów z nieczłonkami (43,5%)	zł 268.333,70
b) na oprocentowanie udziałów 3 ⁰ / ₀ od stanu z dnia 31 grudnia 1937 r.	" 55.168,98
c) na zwroty od zakupów artykułów z marką „Społem” 3 ⁰ / ₄ od sumy zł 5.617.259	" 42.129,45
d) na zwroty od zakupów artykułów pozostałych, wyłączając obroty cukrem, tytoniami i solą, 1 ⁰ / ₂ od sumy zł 25.251.938,—	" 126.259,69
e) na budowę Szkoły Spółdz. im. R. Mielczarskiego	" 15.000,—
f) na Fundusz im. R. Mielczarskiego	" 10.000,—
g) na Fundusz Obrony Narodowej	" 15.000,—
h) na dom wypoczynk. Związku Zawod. Pracown. Sp.	" 2.000,—
i) na F. O. M. (na ścigacz)	" 2.000,—
j) reszta na opłacenie podatku dochod.	" 80.967,25
Razem	zł 616.859,07

4. Upoważnienie Zarządu Związku do zaciągania pożyczek

Zjazd pełnomocników „Społem” Związku Spółdzielni Spożywców R. P. upoważnia Zarząd Związku do zaciągania pożyczek do ogólnej wysokości zł 25.000.000,—. Jednocześnie Zjazd upoważnia Zarząd w składzie przewidzianym w ustępie końcowym art. 47 statutu Związku, z prawem substytucji, do zapisywania na hipotekach nieruchomości stanowiących własność Związku zarówno już posiadanych, jak i mogących jeszcze przez Związek w przyszłości być nabytymi, jednej lub kilku kaucji hipotecznych nie przewyższających w ogólnej sumie zł 25.000.000,— (dwadzieścia pięć milionów).

5. W sprawie połączenia się z Państwowymi Zakładami Rybnymi w Gdyni

XXVI Zjazd pełnomocników „Społem” Związku Spółdzielni Spożywców R. P. spółdzielni z odp. udziałami w Warszawie na zasadzie art. 106a ustawy o spółdzielniach z dn. 13.III. 1934 r. uchwała połączenie się z Prze-

mysłowymi Zakładami Rybnymi, spółdzielnią z odp. udziałami w Gdyni na podstawie bilansu „Społem” Związku Spółdzielni Spożyców R. P. w Warszawie, sporządzonego na dz. 31 grudnia 1937 r., zamykającego się sumą zł 19.337.890,31 i bilansu Przemysłowych Zakładów Rybnych w Gdyni, sporządzonego na dz. 31 grudnia 1937 r. a zamykającego się sumą zł 317.222,40. Spółdzielnią przejmującą jest „Społem” Związek Spółdzielni Spożyców R. P. w Warszawie. Podstawą połączenia jest statut spółdzielni przejmującej.

6. *W sprawie działalności Związku i pracy jego kierowników* — wniosek St. Lewińskiego z Józefowa.

Zjazd stwierdza, że działalność Związku w 1937 r. bardziej się wzmogła, podnosząc siłę gospodarczą i obronną Państwa, między innymi przez czynny udział w rozbudowie C. O. P.

Zjazd wyraża kierownikom Związku i ruchu spółdzielczego za ich ideową działalność pełne zaufanie i uznanie, prosząc o dalszą pracę w kierunku rozwoju spółdzielczości, obywatelskiego uświadomienia i kulturalnego rozwoju najszerzych warstw społecznych Polski.

7. *W sprawie przyznania Związkowi przez Ministerstwo Skarbu rozdzielni tytoniowych dla wszystkich spółdzielni związkowych* — wniosek St. Lewińskiego z Józefowa.

XXVI Zjazd zwraca się do Zarządu Związku „Społem”, aby poczynił dalsze usilne starania w Ministerstwie Skarbu i Dyrekcji Monopoli Tytoniowego w Warszawie o przydzielenie zakupów wyrobów tytoniowych przez poszczególne spółdzielnie w hurtowniach Związku.

8. *W sprawie organizacji skupu wytworów rolnych* — wniosek K. Bednarczyka z Fajstawic.

XXVI Zjazd pełnomocników Związku „Społem” wzywa Zarząd Związku, aby przy spółdzielniach wiejskich, gdzie nie ma punktów zbytu, organizował skup wytworów rolnych, gdyż to przyczyni się znacznie do podniesienia obrotów spółdzielni.

9. *W sprawie apolityczności ruchu spółdzielczego* — wniosek K. Krejki z Rakszawy.

XXVI Zjazd Związku Spółdzielni „Społem” stosownie do podstawowych założeń ruchu spółdzielczego podkreśla ponownie całkowitą apolityczność tego ruchu i stwierdza, że zasadzie tej ruch spółdzielczy zawsze pozostanie wierny.

10. *W sprawie współpracy z ruchem robotniczym i pracowniczym* — wniosek E. Osóbki z Warszawy.

XXVI Zjazd pełnomocników „Społem” aprobuje dotychczasowe posunięcia Zarządu w tej sprawie, poleca Zarządowi Związku nawiązywanie w dalszym ciągu współpracy z ruchem robotniczym i pracowniczym, w szczególności zaś z tymi organizacjami robotniczymi i pracowniczymi, które prowadzą we własnym zakresie pracę propagandy i organizacji spółdzielczej.

11. *W sprawie współpracy z ruchem zawodowym rolniczym* — wniosek St. Myszaka ze Skrzynic.

Zjazd „Społem” wita serdecznie nawiązanie współpracy z ruchem zawodowym rolniczym, jakim jest Centralna Organizacja Kółek Rolniczych.

Współpraca tych dwóch organizacji winna przynieść rozwiązanie kwestii społecznych, gospodarczych i państwowych. Współpracę tę należy pogłębić i rozszerzać nadal.

12. *W sprawie współpracy gospodarczej z rolnikami* — wniosek W. Ciżli z Sandomierza.

Zważywszy, że drobne rolnictwo, stanowiące w Państwie większość ogromną narodu, żyje od paru lat w ciężkich warunkach materialnych i wskutek nieopłacalności warsztatów rolnych nie jest zdolne nabywać w dostatecznej mierze artykuły przemysłowe i handlowe i wpływać na rozwój przemysłu i handlu, a w następstwie na stworzenie lepszych warunków dla warstw pracujących i zmniejszenie bezrobocia, i w zrozumieniu konieczności poprawienia materialnego położenia wsi Zjazd Związku „Społem” poleca władzom Związku w szerszej mierze uwzględnić w swej działalności tak produkcyjnej, jak i handlowej i oświatowej sprawy wsi, a to przez: 1) rozszerzenie w dziale produkcji zakładów przemysłu rolniczego, jak: młynów, piekarni, przetworów mięsnych i innych, 2) zajęcie się skupem artykułów rolnych.

W związku z powyższym Zjazd zwraca się do władz państwowych o uruchomienie szkół zawodowych różnych typów rolniczo-przemysłowych i rolniczo-handlowych.

13. *W sprawie ekspansji organizacyjnej Związku* — wniosek St. Bara z Sanoka.

XXVI Zjazd poleca Radzie Nadzorczej i Zarządowi, aby zajęły się powiatami nie objętymi działalnością „Społem” a mogącymi ze „Społem” kontakt nawiązać.

14. *W sprawie opieki nad nowopowstającymi spółdzielniami* — wniosek Fr. Gąsiorka z Brzezin.

XXVI Zjazd apeluje do rad okręgowych i do Zarządu Związku, aby otoczyć nowopowstające spółdzielnie jak największą opieką a w szczególności, aby spółdzielnie te były wizytowane i lustrwane w możliwie najkrótszym czasie po ich uruchomieniu celem uniknięcia błędów w ich gospodarce.

15. *W sprawie propagowania ruchu spółdzielczego na terenie szkolnym* — wniosek R. Grabowskiego z Lidy.

XXVI Zjazd wzywa Zarząd Związku „Społem” do poszerzenia propagandy ruchu spółdzielczego na terenie szkolnym oraz do wydawania specjalnego numeru „Młodego Spółdzielcy” na Dzień Spółdzielczości po cenach ulgowych, jak to ma miejsce ze „Spółnotą”.

16. *W sprawie kursów zimowych* — wniosek K. Bednarczyka z Fajślawic.

XXVI Zjazd pełnomocników wzywa Zarząd Związku, aby kursy dla pracowników i członków władz spółdzielni wiejskich były urządzone również w miesiącach zimowych, gdyż to da możność większego wzięcia udziału w takowych.

17. *W sprawie Banku „Społem”* — wniosek E. Osóbki z Warszawy.

Zjazd stwierdza, że Bank „Społem” jest jedyną instytucją finansową ruchu spółdzielczego świata pracy dla celów budowania gospodarki społecznej. Bank dotychczas zupełnie dobrze spełnia swą rolę. Zjazd wzywa przeto wszystkie organizacje spółdzielcze i zawodowe do bezwzględnego popierania Banku „Społem”.

18. Wniosek delegatów okręgu warszawskiego

Zjazd pełnomocników przychyłając się do uchwał warszawskiego zjazdu okręgowego wzywa władze Związku „Społem” do:

1. kontynuowania akcji w sprawie zorganizowania Izby Spółdzielczej;
2. wydania monografii o gospodarce i doświadczeniach kilku lub kilkunastu spółdzielni spożywców z uwzględnieniem zagadnienia rentowności poszczególnych działów gospodarki tych spółdzielni;
3. opracowania po zasięgnięciu opinii Rady Okręgowej wytycznych organizacyjnych dla kursów spółdzielczych, urządzanych przez Radę Okręgową i spółdzielnie związkowe;
4. zapobiegania wypadkom przekroczeń budżetu poszczególnych wydziałów Związku ponad uchwały zjazdowe.

19. Wniosek delegatów okręgu lwowskiego

Delegaci spółdzielni spożywców w liczbie 500, pochodzący ze wszystkich dzielnic Polski, zebrani na dorocznym Zjeździe Związku „Społem” w Gdyni, zakładają jak najenergiczniejszy protest przeciwko nieuczciwej i nie przebiegającej w środkach akcji zwalczania ruchu spółdzielczego spożywców. W pełnym zrozumieniu doniosłości ruchu spółdzielczego spożywców dla rozwoju i kształtowania się pożyteczniejszych dla społeczeństwa i Państwa niżli dzisiejsze nowych form gospodarczych, Zjazd zapewnia, że tak jak chłop, robotnik i pracownik obronić potrafili piersią swoją granice i istnienie Państwa Polskiego i jego niezależność polityczną, tak samo wywalczyć dla niego potrafią samodzielność i odrodzenie gospodarcze nie tylko w sugerowanym naszemu ruchowi interesie klasowym, ale głównie i przede wszystkim w interesie narodowym i państwowym Polski.

Zjazd stwierdza, że sfery handlarskie i kapitalistyczne, które występują dziś wrogo przeciwko spółdzielczości spożywców, nie mogą być uważane wyłącznie za przeciwników naszego ruchu, ale że są one przede wszystkim wrogami uzdrowienia istniejących niesprawiedliwych stosunków handlowych i gospodarczych Polski.

Zjazd zdaje sobie sprawę z pobudek, jakie kierują przeciwnikami naszego ruchu przy zwalczaniu go i uznaje je właśnie za wybitnie klasowe, stojące na usługach nielicznej grupy spekulantów i pośredników.

Nieuczciwe nadużywanie w tym celu hasła narodowych i nieodpowiedzialne szafowanie ośmieszonymi już dostatecznie oszczerstwami masonstwa i żydokomuny nie mogą zaszkodzić naszemu ruchowi. Potwierdza to jego rozwój i dodatnie wyniki pracy.

Ataki te stwierdzają równocześnie, chociaż pośrednio, celowość i wysokie znaczenie pracy naszej dla tworzenia podstaw nowych i lepszych warunków gospodarki społecznej.

Zjazd wzywa przeto wszystkich spółdzielców Polski, by w odpowiedzi na oszczercze zarzuty wzmogli swą akcję organizacyjną i propagatorską, a szerokie sfery uczciwego i zdrowo myślącego społeczeństwa polskiego zaprasza do poparcia tych usiłowań tak przez zapisywanie się na członków spółdzielni, jak i przez wierne i stałe czynienie w niej zakupów.

20. W sprawie zmian statutu — wniosek dyr. M. Rapackiego

Zjazd poleca Zarządowi i Radzie Nadzorczej opracowanie po zasięgnięciu opinii rad okręgowych i przedstawienie najbliższemu Zjazdowi takich wniosków z propozycją zmiany statutu włącznie, które by dały możliwość szerszego wypowiedzenia się delegatów na obradach zjazdowych.

21. W sprawie rewizji regulaminu Komisji Wyborczej — wniosek dyr. M. Rapackiego.

Zjazd poleca Zarządowi i Radzie Nadzorczej zrewidowanie regulaminu Komisji Wyborczej, rozesłanie prospektu radom okręgowym celem wypowiedzenia się i przedstawienia go następnemu Zjazdowi do ostatecznego zaakceptowania.

Ceny ziemiopłodów w pierwszym półroczu 1938 r.

Rok bieżący nie był pomyślny dla naszego rolnictwa. Obok niedoboru pasz, spowodowanego klęską posuchy w r. ub., niedoboru, który zmuszał do wyzbywania się inwentarza żywego przy cenach mocno obniżonych nadmierną podażą, również i ceny ziemiopłodów kształtowały się nader niekorzystnie.

Biorąc za podstawę notowania Giełdy Warszawskiej oraz ceny efektywne płacone producentom na każdego pierwszego i wyprowadzając z nich średnie za okres półroczny, otrzymamy w zestawieniu z tak samo obliczonymi cenami za analogiczny okres roku ubiegłego takie oto różnice:

	1938 r.	1937 r.	spadek
	zł	zł	w %
pszenica	29.—	30.66	5,41
żyto	21.87	24.37	10,25
mąka pszenna 65%	38.83	40.92	5,07
„ żytnia 65%	29.54	31.83	7,19
kasza jęczmienna	28.16	35.—	19,54
„ gryczana palona cała	27.—	50.58	46,62
„ krakowska 4/0	44.16	79.50	44,45
fasola wołyńska	26.75	36.25	26,20
groch „Victoria“	29.41	31.91	7,83

Jak widzimy, różnice nie są małe. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż uszczupliły one mocno budżety rolników i przyczyniły się do zahamowania tempa pokryzysowej poprawy.

Jeśli chodzi o obroty w naszych spółdzielniach wpływ zniżki cen produktów rolnych oddziaływał dwustronnie: przede wszystkim wskutek spadku siły nabywczej rolnika obroty ulegały ilościowemu zmniejszeniu, a następnie — te obniżone ilościowo obroty ulegały dalszej obniżce pod względem wartości.

W chwili obecnej, przy końcu półroczu ceny pszenicy i żyta oraz niektóre inne kształtują się przy tendencji nieco mocniejszej, spowodowanej znacznym zmniejszeniem się podaży, na dłuższy jednak dystans zawodnie było by wiązać z tym jakieś nadzieje, tym bardziej wobec dość pomyślnych ocen Gł. Urz. St., dotyczących stanu tegorocznych zasiewów. Ocena np. na 1.6. w stopniach kwalifikacyjnych jest następująca:

	1.6.1938 r.	1.6.1937 r.
pszenica ozima	3,7	3,0
„ jara	3,2	3,0
żyto ozime	3,4	2,9
jęczmień	3,2	3,0
owies	3,1	3,0
ziemniaki	3,0	3,1

W tych warunkach mało jest szans na to, aby półrocze drugie różniło się mocniej od półroczu pierwszego.

J. Nijak

Z RADY NADZORCZEJ

Dnia 29 maja r. b. odbyło się pod przewodnictwem inż. W. Wojewódzkiego pozjazdowe posiedzenie Rady Nadzorczej naszego Związku.

Przewodniczący stwierdził, że na Zejeździe zostali wybrani następujący członkowie Rady z kadencją do Zjazdu w 1941 r.:

inż. Ignacy Solarz z okr. rzeszowskiego.

Adam Cieśla z okr. ostrowieckiego.

Franciszek Gąsiorek z okr. łódzkiego.

Bronisław Karwat z okr. białostockiego.

Edmund Masojada z okr. brzeskiego.

Marcin Pilarski z okr. poznańskiego.

Antoni Ziętalski z okr. łódzkiego.

Zastępcy:

Walenty Ciżła z okr. ostrowieckiego.

Mieczysław Tomczak z okr. łódzkiego.

Prezjdum Rady zostało wybrane w głosowaniu tajnym w następującym składzie: prezes inż. Wacław Wojewódzki, zastępcy prezesa: Paweł Chadaj i wiz. Stanisław Godecki, sekretarz: Felician Jabłoński, zastępca: Wincenty Sikorski.

Do Wydziału Rewizyjnego zostali powołani: inż. Wacław Wojewódzki, wiz. Stanisław Godecki, Paweł Chadaj, Felician Jabłoński, Wincenty Sikorski, Ludwik Berbecki, Adam Cieśla, Franciszek Gąsiorek, Bronisław Karwat, inż. Ignacy Solarz, Antoni Ziętalski, Jan Zerkowski.

Do Komisji Rozjemczej: Felician Jabłoński, Józef Jasiński.

Do Zarządu Funduszu im. R. Mielczarskiego: prof. Stanisław Wojciechowski, prof. Marian Rapacki, Stanisław Thugutt.

Do Zarządu Tymczasowej Kasy Przeworności: Józef Jasiński, zastępca prof. Marian Rapacki.

Do Komisji Rewizyjnej Tymczasowej Kasy Przeworności: wiz. Stanisław Godecki, Józef Jasiński, Wincenty Sikorski, zastępca prof. Marian Rapacki.

Lista spółdzielni wykreślonych ze „Społem” Związku S. S. R. P. na posiedzeniu

Komisji Rady Nadzorczej w dn. 25. 6. 1938 r.

L. p.	Miejscowość	Nazwa spółdzielni (z odp. udz.)	Powiat	Powód wykreślenia
1	Gdynia	Przem. Z. R.	morski	Połączenie ze Zw. Sp. Sp. „Społem”
2	Miączyn	S. S. „Promień”	hrubieszowski	Połączenie z miejsc. Sp. „Zgoda”
3	Krynica	„Sprzedaż Paszy”	nowosądecki	Połączy się z Sp. „Progress”
4	Ostrów	S. S. „Zmahanie”	śląski	Zlikw. z urzędu
5	Zołociejowo	S. S. „Iskra”	śląski	„ „ „
6	Koniuchy	S. S. „Siła”	baranowski	„ „ „
7	Chorlupy	S. S. „Jedność”	łucki	„ „ „
8	Grajewo	S. S. „Społem”	grajewski	Zakończona likwidacja
9	Łomazy	S. S. „Społem”	białski	Upadłość
10	Naliboki	S. S. „Gospodarz”	stołpecki	Niedopuszcz. lustrat. do lustr. Kred.
11	Orzesze	S. Wyt. „Szklarnia”	pszczyński	Niewyk. zal. pol. Wydzierżawienie
12	Garwolin	S. Nauczycielska	garwoliński	Zalega z plac. składek lustracyjnych
13	Magnuszew	S. S. „Spójnia”	kozienicki	„ „ „ „ „
14	Piotrków	Sp. „Harcerska”	piotrkowski	„ „ „ „ „
15	Potapowice	S. S. „Nadzieja”	piński	„ „ „ „ „
16	Rozprza	S. S. „Rolnik”	piotrkowski	„ „ „ „ „
17	Stójka	S. S. „Łączność”	lubartowski	„ „ „ „ „
18	Warszawa	S. Pracy „Przełom”	warszawski	„ „ „ „ „
19	Skrzynno	S. S. „Rzemieślnik”	opoczyński	„ „ „ „ „
20	Wymysły	S. S. „Dążność”	warszawski	„ „ „ „ „
21	Zagość	S. S. „Krakus”	pińczowski	„ „ „ „ „
22	Zakrzew	S. S. „Nasz Sklep”	radomski	„ „ „ „ „
23	Zabka	S. S. „Siła”	łucki	„ „ „ „ „
24	Duniłowice	S. R. H. „Rolnik”	postawski	Zgłosiła wystąpienie z Hurtowni

Lista spółdzielni przyjętych do „Społem“ Zw. Sp. Sp. R. P.z datą 25.6.1938 r.

L. p.	Miejscowość	Nazwa spółdzielni (wszystkie sp. z odp. udz.)	Powiat
Okrag Baranowicze			
1	Derewna	S. S. „Nasz Sklep“	stołpecki
2	Husaki Rządowe	S. S. „Zgoda“	nieświeski
3	Poczapów	S. S. „Czyn“	baranowicki
4	Wielkie Łuki	S. S. „Wygoda“	baranowicki
5	Zaleszany	S. S. „Promień“	nieświeski
6	Siniawka	S. S. „Zgoda“	nieświeski
Okrag Białystok			
7	Baranowicze	S. S. „Jedność“	augustowski
8	Łuka n. Narwią	S. S. „Solidarność“	wołkowyski
9	Rogacze	S. S. „Gospodarz“	grodzieński
10	Rutka Tartak	S. S. „Świt“	suwalski
11	Suchenice	S. S. „Sноп“	grodzieński
12	Świsłocz	Biał. S. S. „Socha“	grodzieński
13	Sopoćkinie	S. S.	augustowski
14	Towściki	S. S. „Jedność“	grodzieński
15	Szleńsk	S. S. „Postęp“	grodzieński
16	Wojszki	S. S. „Oszczędność“	bielsko-podlaski
17	Narewka	S. S.	bielsko-podlaski
Okrag Chełm			
18	Barbarówka	S. S. „Obrona“	chełmski
19	Janowica	S. S. „Samoobrona Narodu“	chełmski
20	Majdan Ostr.	S. S. „Wytrwałość“	chełmski
21	Teresin	ST. S. „Życie“	chełmski
Okrag Częstochowa-Wieluń			
22	Brzostek	S. S. „Spółnota“	włoszczowski
23	Dobryszycy	S. S. „Jedność“	radomski
24	Siemkowice	S. S. „Jedność“	wieluński
25	Sokolniki	S. S. „Jedność“	wieluński
Okrag Hrubieszów			
26	Łuszczów	S. S. „Światło“	hrubieszowski
27	Małków	S. S. „Prawda“	hrubieszowski
28	Miętkie	S. S. „Wiara“	hrubieszowski
29	Tuczępy	S. S. „Jutrzenka“	hrubieszowski
Okrag Kraków			
30	Bartkowa Poasd.	S. S. „Ludowiec“	nowosądecki
31	Czasław	S. S. „Nadzieja“	myślenicki
32	Jasienna	S. S. „Ludowiec“	nowosądecki
33	Kamiénica k. Łącka	Ludowa S. S.	limanowski
34	Kraków	S. Mal. i Lak. „Wzór“	krakowski
35	Kraków	S. Pracy Murarzy „Budujemy“	krakowski
36	Maszyce	S. S. „Jutrzenka“	olkuski
37	Mielec	S. S. Prac. Państw. i Komun.	mielecki
Okrag Kraśnik			
38	Boiska	S. S. „Jedność“	janowski
39	Rzeczycza Ziem.	S. S. „Świt“	janowski
40	Rzeczycza Księża	S. S. „Zorza“	janowski
Okrag Kutno-Włocławek			
41	Chąsno	S. S. „Przyszłość“	łowicki
42	Goleńsko	S. S. „Wspólna Praca“	łowicki
43	Karnków	S. S. „Postęp“	lipnowski

L. p.	Miejscowość	Nazwa spółdzielni (wszystkie sp. z odp. udz.)	Powiat
	Okrag Lida		
44	Pałaszk	S. S. „Dobrobyt”	lidzki
45	Sołtaniszki	S. S. „Jedność”	lidzki
	Okrag Lublin		
46	Piotrków	S. S. „Zorza”	lubelski
47	Poniatowa	S. S. „Zgoda”	puławski
	Okrag Lwów-Stanisławów-Tarn		
48	Gaje Wyż. Potok	S. S. „Snop”	drohobycki
49	Lwów	Chrz. S. S.	lwowski
	Okrag Łuck		
50	Brany	S. S. „Branka”	horochowski
51	Karolinka	S. S. „Kultura”	kowelski
52	Kostopol	Polska S. S.	kostopolski
53	Nowostaw	S. S. „Nasza Praca”	horochowski
54	Smolawa	S. S. „Nasza Prawda”	horochowski
55	Teremne	S. S. „Promień”	zdołbunowski
56	Wincentów	S. S. „Świt”	horochowski
	Okrag Pińsk		
57	Serniki	S. S. „Jedność”	piński
58	Zadołże	S. S. „Praca”	piński
	Okrag Puławy		
59	Głusków	S. S.	garwoliński
	Okrag Radom-Ostrowiec		
60	Kazanów	S. S. „Przyszłość”	iłżecki
	Okrag Rzeszów-Krosno		
61	Krzatka	S. S. „Nasza Jedność”	kolbuszowski
62	Rączyna	S. S. „Gwiazda”	jarosławski
63	Stalowa Wola	S. S.	niskowski
64	Wola Raniżowska	S. S. „Współpraca”	kolbuszowski
65	Wysoka	S. S. „Wiosna”	łańcucki
	Okrag Siedlce		
66	Radoryż Kośc.	S. S. „Słońce”	łucki
67	Ruda Wolińska	S. S. „Zgoda”	siedlecki
	Okrag Warszawa		
68	Warszawa	S. Pr. „Malarz”	warszawski
	Okrag Wilno		
69	Dzierskowszczyzna	Wiejska S. S. „Przyszłość”	dziśnieński
70	Łuczaj	S. S. „Gospodarz”	postawski
71	Mejszagół	S. S. „Sasiad”	wileński
72	Przypierno	S. S. „Przyszłość”	dziśnieński
73	Skajstery	S. S. „Dobrobyt”	wileński
74	Waskańce	S. S.	wileński
	Okrag Włodawa-Lubartów		
75	Kolechowice	S. S.	włodawski
76	Kropiwni	S. S. „Solidarność”	włodawski
77	Lubiczyn	S. S. „Snop”	włodawski
78	Tyśmienica	S. S. „Jedność”	włodawski
79	Uhnin	S. S. „Progres”	włodawski
	Okrag Zamość-Krasnystaw-Biłg		
80	Łaziska	P. S. S.	zamojski
	Okrag Brześć		
81	Kodeń	Chrz. S. S. „Podlasianka”	białski
82	Kostomłoty	S. S. „Jedność”	białski
	Księgarskie		
83	Brzozów (woj. lwowskie)	Naucz. Ks. Spółdz.	brzozowski

OD WYDZ. LUSTRACYJNEGO I SPÓŁ.-WYCHOW.

Zostały wysłane spółdzielniom po 2 egz. blankietów dla sporządzenia bilansu półrocznego. Bilanse te po wypełnieniu należy odesłać lustratorowi okręgu do dnia 30 lipca r. b. Duże spółdzielnie, jeżeli do powyższego terminu nie zdążą zrobić bilansu, mogą nadesłać go do 15 sierpnia.

Odpis bilansu należy zostawić w

aktach spółdzielni, ażeby przedstawić go członkom na jesiennym walnym zgromadzeniu.

Na sporządzenie odpisu nie załączaliśmy blankietu, gdyż list przewoził o 1 gr., co pociągnęło by wydatek około 100 zł. Odpis bilansu można zrobić na zwykłym arkuszu papieru lub zakupić blankiet w oddziale Związku.

PRACE ORGANIZACYJNE I PROPAGANDOWE

II-gi Zjazd Centralny Ligi Kooperatystek w Polsce

W Gdyni, gdzie rozwijające się i realizujące możliwości Polski uwidoczniają w sposób jaskrawy twórczą prawdę, że „chcieć — to móc” — w dn. 29.5 r. b. zjechały się delegatki Ligi Kooperatystek z całego kraju na II-gi z kolei Zjazd Centralny. Przybyła ich spora gromadka, bo około 120 osób. Witały się ze sobą dawne uczestniczki kursów i zjazdów, zaznajamiały nowo przybyłe, a wszystkie czuły się doskonale w tym rozbudowującym się z zawrotną szybkością mieście, mierzącym „siły na zamiary”, bo ta sama prawda jest zasadniczym bodźcem ich pionierskiego ruchu.

W dużej sali K. P. W. otworzyła Zjazd prezeska Rady Ligi Kooperatystek, dr. M. Orsetti, witając delegatki, gości i przedstawicieli innych organizacji. W przemówieniu zaznaczyła, że Liga jednoczy kobiety, które wierzą, że systematyczna, uparta praca ludzi dobrej woli przekształci z czasem dzisiejszy świat chaosu w świat powszechnego dobra i ładu.

Po przeprowadzeniu wyborów prezydium Zjazdu witali: prezes Rady Nadzorczej Zw. „Społem”, inż. W. Wojewódzki, dyrektor Szkoły Spółdzielczej F. Dąbrowski, w imieniu Zarządu „Społem” B. Zawadzki, w imieniu Zw. „Spo-

łem” J. Dominko, w imieniu Zw. Zaw. Pracowników Spółdz. M. Mariański, kierownik Sp. Sp. „Jedność” z Częstochowy J. Łaniewski.

Obradom przysłuchiwali się: prezes Państwowej Rady Spółdzielczej dr. A. Całkosiński, dyrektor Spółdzielczego Instytutu Naukowego B. Przeglasiński, dyrektor Banku „Społem”, D. Kuszewski, przewodniczący Warszawskiej Rady Okręgowej, J. Żerkowski.

Po powitaniach J. Święcicka zdała sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego L. K. w Polsce za rok 1937. Praca Zarządu obejmowała 4 zasadnicze działy: pracę organizacyjną, propagandową, kształceniową i wydawniczą. Praca organizacyjna szła w kierunku zakładania nowych kół, których powstało w ciągu 1937 roku 26, tak, że ogółem czynnych kół Liga Kooperatystek liczy 80 z 2.300 członkiniami. Zorganizowano również I-szy oddział Ligi w Warszawie.

Instruktorzy przeprowadzili 17 wizytacji kół.

Zorganizowano I-szy Zjazd Centralny Ligi w maju 1937 r. przy udziale 22 delegatek.

4 delegatki Ligi brały udział w Międzynarodowym Kongresie Ligi w Paryżu, 2 delegatki — w Kongresie Miesz-

kaniowym, 2 — w Wojewódzkim Zjeździe Kół Gospodyń Wiejskich; czynny udział brały również w okręgowych zjazdach spółdzielni spożywców, wygłaszając na nich referaty. Na Kongresie Antyalkoholowym przesłała Rady L. K., dr. Orsetti, wygłosiła referat p. t. „Ruch spółdzielczy a walka z alkoholizmem”.

Prace propagandowe poszły w dwóch kierunkach: propagandy produkcji spółdzielczej i propagandy na rzecz Banku „Społem”. Przeprowadzono 809 pokazów przy udziale 18.605 osób, zorganizowano akcję oszczędnościową na Dzień Oszczędności, z inicjatywy Ligi powstał Stołeczny Komitet Oszczędzania Spółdzielczego, urządzono 6 akademii oszczędnościowych, szereg pogadanek i odczytów przy udziale 1.225 osób, zjednano 230 wkładców do Banku.

Praca kształceniowa szła przede wszystkim w kierunku organizowania kursów, których odbyło się 9 przy udziale 328 kobiet. Poza tym były organizowane kursy lokalne przy kołach.

Powołano komisję dla przeprowadzenia propagandy w sprawie unormowania czasu pracy w sklepach spółdzielczych. Akcja ta prowadzona jest nadal.

Wygłoszono 3 pogandanki przez radio: „Kooperatystka angielska”, „Kooperatystka polska” i „Spółdzielczość w gospodarstwie domowym”.

Dział wydawniczy opracował 11 numerów biuletynu, w którym były omawiane sprawy organizacyjne, podawane wskazówki, jak prowadzić pracę na terenie. Wydano również broszurkę dr. M. Orsetti „Spółdzielczość a walka z alkoholizmem”.

Poruszano następujące sprawy: konieczność zwiększenia ilości instruktorów, aby pomagały i kontrolowały działalność kół już istniejących i nowozałożanych. Na terenie wsi, jeśli są inne organizacje kobiece, to postanowiono tworzyć w nich sekcje spółdzielcze. Ścisłe współpracować z Kołami Gospodyń Wiejskich. Pracować nie tylko na terenie spółdzielni spożywców, ale

również wchodzić na tereny innych organizacji spółdzielczych. Propagandę na rzecz Banku „Społem” ułatwić przez danie zezwolenia spółdzielniom na przyjmowanie i wypłacanie wkładów do Banku. Przesłać do kół pokazową książeczkę oszczędnościową, aby zaznaczyć koła z obchodzeniem się z taką książeczką. Rejestrować wkładców zjednanych do Banku przez Ligę, jak również zjednanych do spółdzielni, bo te dane są potrzebne do sprawozdań z działalności Ligi. Poruszono sprawę podwójnego członkostwa, skrócenia dnia pracy w sklepach spółdzielczych, otworzenia działu kobiecego w „Spólnocie”. O biuletynie wszystkie przemawiające wyrażały się z uznaniem, stwierdzając, że przynosi im dużą pomoc w pracy na terenach.

Po ukończeniu dyskusji i udzieleniu na wniosek Komisji Rewizyjnej absolutorium ustępującemu Zarządowi, referat na temat „Zasady społeczno - wychowawczej działalności Ligi” wygłosiła Wanda Bogdanowiczowa. Referat był gorąco przyjęty przez Zjazd, który wyraził życzenie, aby go odbić na powielaczu i rozesłać.

Po referacie plan pracy na rok 1938 omówiła krótko M. Kielanowa, zaznaczając, iż prace Ligi rozwijać się będą w pięciu zasadniczych kierunkach:

I. Rozwój organizacji przez założenie nowych 95 kół Ligi, ożywienie i ugruntowanie działalności kół przez zorganizowanie kontroli i opieki nad ich pracami. Prace te powinny przejawiać się we współpracy z miejscowymi spółdzielniemi, w propagandzie produkcji spółdzielczej, współpracy z innymi organizacjami spółdzielczymi, akcji na rzecz Banku „Społem”, oszczędzania spółdzielczego, szerzenia idei spółdzielczości mieszkaniowej, pracy, zdrowia itd.

II. Działalność kształceniowa przejawiać się będzie w organizowaniu kursów wszelkiego rodzaju, prowadzeniu świetlic, kółek samokształceniowych, organizowaniu bibliotek lotnych, wystaw książek spółdzielczych itd.

III. Współpraca z innymi organizacjami jak: ze Związkiem „Społem”, Bankiem „Społem”, Zw. Spółdz. Roln. i Zagr. Gospod.; przyjmowanie przez członkinie udziału w konferencjach rad okręgowych i zjazdach woj. Organ. Kół Gosp. Wiejskich, współpraca z prasą kobiecą i ogólną.

IV. Dział wydawniczy ma za zadanie opracowywanie wszelkiego rodzaju instrukcji, wskazówek potrzebnych przy organizowaniu i prowadzeniu kół Ligi, przy racjonalnym prowadzeniu gospodarstwa domowego, w wychowywaniu młodego pokolenia w duchu spółdzielczym, wydawanie co miesiąc biuletynu itd.

V. Propaganda ruchu spółdzielczego będzie prowadzona przy pomocy radia, prasy, odczytów i usilnych starań, aby do szkół zawodowych zostały wprowadzone wykłady o spółdzielczości.

Rezultatem dyskusji były uchwalone przez Zjazd wnioski oraz dezyderaty w sprawach: obniżenia opłat za naukę w Gimnazjum Spółdzielczym; obniżenia opłat za kursy wakacyjne; podjęcia akcji wprowadzenia do ustawy o spółdzielniach prawa podwójnego członkostwa — męża i żony; wprowadzenia działu kobiecego w Spółnocie; nawiązania kontaktu korespondencyjnego między kołami za pośrednictwem Biuletynu; wprowadzenia opłaty za biuletyny (30 gr); stworzenia komisji, która by zebrała i opracowała materiały potrzebne do pracy w świetlicach Ligi, jak wiersze, in-

scenizacje, sztuki, recytacje o zabarwieniu spółdzielczym.

Następnie przeprowadzono wybory do Rady Ligi, do której weszły: K. Lichaczewska, C. Bieńkowska, St. Chleboszowa, St. Nowocieniowa, M. Orsetti, O. Hauboldowa, J. Święcicka, J. Łaniewska i W. Pośpieszyńska.

Do Sądu Polubownego zostały wybrane: J. Podsiadlanka, M. Mazurkiewiczowa, M. Jakuciewiczówna; do Komisji Statutowej: dr. M. Orsetti, W. Bogdanowiczowa, K. Lichaczewska.

Na zakończenie odśpiewano hymn spółdzielczy, po czym Zjazd Centralny zamknięto.

Wprost z sali obrad udały się uczestniczki na zwiedzanie motorówką portu, a wieczorem rozjechały się do domów, aby każda na swoim odcinku według możliwości mogła realizować zadania Ligi, które tak pięknie zostały ujęte i określone na Międzynarodowym Kongresie w Paryżu i których przytoczeniem zakończyła swój referat W. Bogdanowiczowa:

Dla mnie — dla ciebie, moje dziecko, — dla świata.

Dla mnie — to znaczy dla kobiet — równy udział w pracy i równe prawa, równa odpowiedzialność.

Dla ciebie, moje dziecko, stworzymy nowe życie społeczne, wyższy jego poziom, podstawy pokoju i dobrobytu.

Dla świata — urzeczywistnimy stare idee. Damy światu sprawiedliwość, szczęście i dobrobyt gospodarzy.

PRZEPISY PRAWNE

K. Kakietek

Zmiana ustawy o podatku przemysłowym

Z dniem 1 stycznia 1939 roku traci moc obowiązująca obecnie ustawa o państwowym podatku przemysłowym. Wchodzi natomiast w życie ustawa z dnia 4 maja 1938 r. o podatku obrotowym (Dz. Ust. R. P. Nr. 34 z 1938 r., poz. 292).

Na mocy powołanej ustawy zostają

całkowicie zniesione świadectwa przemysłowe, a podniesione nieco zostają stawki podatku od obrotu.

Stawki podatkowe wynosić będą:

1) 1,25%: ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu i nie przerobionych towarów, przy czym nie uważa się za przerób towaru czynności przygoto-

wawczych przed uskutecznieniem sprzedaży w przedsiębiorstwach handlowych lub na ich zlecenie w przedsiębiorstwach przemysłowych,

2) 1,7% od obrotów, wymienionych w punkcie 1-ym, lecz nie udowodnionych prawidłowo prowadzonymi księgami,

3) 1,5% od obrotów przedsiębiorstw przemysłowych:

a) nie przewyższających zł. 15.000 w stosunku rocznym, a osiągniętych za przerób lub wytworzenie wyrobów z cudzych materiałów,

b) nie przewyższających 50.000 zł w stosunku rocznym, a osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów lub wyrobów gotowych wytworzonych przez płatników własnym kosztem,

c) przewyższających 50.000 zł, lecz nie przewyższających 100.000 zł z obrotów wymienionych wyżej pod pkt. b, a udowodnionych prawidłowymi księgami,

4) 2,1% od obrotów wymienionych wyżej w pkt. 3 lit. c, lecz nie udowodnionych prawidłowymi księgami,

5) 2,1% od obrotów niewymienionych wyżej w pkt. 1, 2 i 3, udowodnionych prawidłowymi księgami, a osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów i wyrobów gotowych,

6) 6% od obrotów, osiągniętych z prowizji i innych wynagrodzeń (komis, pośrednictwo),

7) 1,8% od obrotów w instytucjach bankowych,

8) 3% od wszystkich innych obrotów, nie wymienionych w poprzednich 7-miu punktach.

Terminy płatności

Płatnicy prowadzący prawidłowe księgi handlowe obowiązani są do dnia 25 każdego miesiąca wpłacić zaliczkę na podatek w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w miesiącu ubiegłym.

Ulgi

1) Właściwa władza skarbową może zwolnić od podatku ubogich płatników,

których podatek nie przewyższałby rocznie kwoty zł. 100.

2) Spółdzielnie, należące do związków rewizyjnych, jeżeli: działają wyłączenie wśród członków lub jeżeli w zakresie podstawowego swego przedsiębiorstwa działają również z osobami nie będącymi członkami, lecz przypadające na nieczłonków nadpłaty (np. spółdzielnie rolniczo - handlowe) i zwroty (np. spółdzielnie spoż. i inne) przelewają w całości do funduszy nie podlegających wg. ustawy i statutu podziałowi między członków, korzystają z ulg następujących:

a) zwolnione są od podatku spółdzielcze instytucje drobnego kredytu,

b) w większych spółdzielniach kredytowych zwolniony jest od podatku obrót osiągnięty z pożyczek, udzielonych członkom z tytułu lokat w związkowych centralach finansowych.

c) w spółdzielniach spożywców zwalnia się obrót, dokonany z członkami,

d) w spółdzielniach rolniczo - handlowych zwalnia się od podatku obrót, przypadający na członków,

e) w spółdzielniach chałupniczych i rękodzielniczych zwalnia się od podatku obrót, przypadający na członków, osiągnięty ze sprzedaży wytworów w stanie nieprzerobionym,

f) zwalnia się od podatku spółdzielnie pracy i wytwórcze, zrzeszające wyłączenie pracowników najemnych, mające na celu zarobkowe zatrudnienie członków i wykluczające inny dochód członków ze spółdzielni niż wynagrodzenie za pracę zarobkową,

g) w spółdzielniach wojskowych zwalnia się od podatku obrót dokonany z członkami oraz osobami wojskowymi i ich rodzinami, zamieszkającymi w obrębie garnizonu,

h) kwoty za dostarczone spółdzielniom przez związki rewizyjne do użytku tych spółdzielni księgi handlowe, druki, podręczniki, czasopisma, plakaty i inne środki propagandy spółdzielczości nie są uważane za obrót związku rewizyjnego, podlegający opodatkowaniu.

Z ulg będą korzystać spółdzielnie wytwórcze, obecnie traktowane na równi z przedsiębiorstwami prywatnymi i będą rozszerzone ulgi dla spółdzielni pracy.

Warunki, jakim powinny odpowiadać powyższe spółdzielnie, aby korzystać z ulg, określi Min. Skarbu w porozumieniu z Min. Opieki Społecznej.

Prawo do jednorazowego odpisu na amortyzację

Na podstawie art. 6 ustawy o podatku dochodowym „prowadzący prawidłowe księgi mogą jednorazowo odpisać całkowitą wartość przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat 5”.

Rozporządzenie wykonawcze postanawia, że powyższe odpisanie dokonane być może wyłącznie w tym roku operacyjnym, w którym odpisany przedmiot został nabyty i że dokonanie takiego całkowitego odpisu w latach następnych po nabyciu przedmiotu jest niedopuszczalne.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z

dnia 10.IV.1937 r. LDV 20380/2/37 podało cały szereg maszyn i przedmiotów, których normalna amortyzacja wynosi 5 lat. Lista tych przedmiotów nie została zamknięta, dlatego też Ministerstwo poleciło nie kwestionować jednorazowego odpisania przedmiotu, o ile całkowita wartość tego przedmiotu nie przekracza 200 zł.

W razie wątpliwości co do okresu czasu, w którym przedmiot całkowicie się zużywa (jeżeli chodzi o przedmiot, nie wymieniony w spisie Ministerstwa), względnie, jeżeli całkowita wartość takiego przedmiotu przekracza zł. 200 — miarodajna będzie opinia biegłych.

Z t e r e n u

WSPÓLDZIAŁANIE MINISTERSTWA ROLNICTWA I FUNDUSZU PRACY W AKCJI SZKOLENIA SPÓŁDZIELCZEGO BEZROBOTNYCH

Z inicjatywy Ministerstwa Rolnictwa, a przy poparciu finansowym Funduszu Pracy, Związek „Społem” przeprowadził w pierwszym półroczu r. b. szerszą akcję przysposobienia spółdzielczego bezrobotnych, przeważnie inteligentnej młodzieży wiejskiej, mającą na celu zatrudnienie ich bądź w już istniejących spółdzielniach spożywców, bądź w warsztatach spółdzielczych świeżo organizowanych.

Akcja ta miała następujący przebieg:

Dano 3-miesięczne płatne praktyki: 27 młodym ludziom w oddziałach Związku „Społem” i 40- tu w poszczególnych spółdzielniach spożywców. Z tej liczby zostało zaangażowanych na stałe: w naszym Związku 18 osób, a w spółdzielniach 5 osób. Wszyscy nadający się do pracy w spółdzielczości praktykanci, dotychczas niezatrudnieni, są w ewidencji Związku „Społem”.

Poza tym odbyły się dłuższe, 5-cio, 8-mio i 10-dniowe kursy dla kandydatów na rachmis-

trów i sklepowych w spółdzielniach spożywców:

W woj. stanisławowskim:

w mieście Stanisławowie, kurs 10-dniowy ukończyło 151 osób.

W woj. lwowskim:

w Czelatycach, pow. jarosławski, kurs 5-dniowy, uczestników 31

w Grębowie, pow. tarnobrzeski, kurs 5-dniowy, uczestników 49:

w Przedzelu, pow. niskowski, kurs 8-dniowy, uczestników 27

w Trzebosi, pow. kolbuszowski, kurs 6-dniowy, uczestników 34.

W woj. pomorskim:

w Bydgoszczy, kurs 5-dniowy, uczestników 46.

w Brodnicy, kurs 5-dniowy, uczestników 27.

w Działdowie, kurs 5-dniowy, uczestników 15.

w Grudziądzu, kurs 5-dniowy, uczestników 44.

w Toruniu, kurs 5-dniowy, uczestników 53.

28. w Wyrzysku, kurs 5-dniowy, uczestników

W woj. poznańskim:

49. w Domosławku, kurs 5-dniowy, uczestników

32. w Grodzewie, kurs 5-dniowy, uczestników

103. w Krotoszynie, kurs 5-dniowy, uczestników

76. w Ostrowiu, kurs 5-dniowy, uczestników

76. w Sokolnikach Małych, pow. szamotulski, kurs 5-dniowy, uczestników 43.

Ogółem akcją przeszkolenia spółdzielczego objętych zostało 875 osób, z czego 67 osób było na praktyce, a 808 osób na kursach.

Ponieważ akcja powyższa objęła przede wszystkim tereny o małym nasileniu spółdzielczości spóżywców, należy się spodziewać, że przyczyni się do powstawania nowych spółdzielni spóżywców, w których praktykanci i absolwenci kursów znajdą zatrudnienie.

Uczestnicy kursów byli rekrutowani spośród zarejestrowanych bezrobotnych, a także z organizacji takich, jak koła młodzieży katolickiej, „Siew”, „Wici”, Związku Rezerwistów, Związku Peowiaków, Związku Strzeleckiego, kółek rolniczych, związki zawodowe robotnicze, Związek Nauczycielstwa Polskiego itp.

WSPÓŁPRACA GIMNAZJUM KUPIECKIEGO W SKARŻYSKU-KAM. Z RADAMI OKRĘGOWYMI

W porozumieniu z Kuratorium Okr. Szk. Krakowskiego i z Centralą „Społem” Gimnazjum Kupieckie w Skarżysku - Kamiennej przystąpiło w bieżącym roku szkolnym do akcji dokształcania zawodowego pracowników sklepowych spółdzielni spóżywców.

Oczywiście Gimnazjum Kupieckie w Skarżysku-Kamiennej nie chciało i nie mogło rozpocząć jakiegokolwiek samodzielnej akcji na terenie spółdzielczym. Konieczne było szczegółowe omówienie planu pracy z radami okręgowymi, które zaprojektowały szereg kursów, ujmując w swe ręce ich organizację i nadając im właściwy kierunek ideowy.

Zaoferowaliśmy wykłady i ćwiczenia z orga-

nizacji i techniki sprzedaży, towaroznawstwa, techniki reklamy i dekoracji wystaw sklepowych i rachunkowości.

Zrealizowanie zaprojektowanych kursów było o tyle łatwe, że Szkoła Handlowa w Radomiu i gimnazja kupieckie w Kielcach i Ostrowcu z polecenia Kuratorium dały do dyspozycji swe lokale i zapronowały swych wykładowców, zaś Kuratorium Okręgu Szk. Krak. poparło je finansowo.

Gimnazjum Kupieckie w Skarżysku-Kamiennej wybudowało 6 składanych okien wystawowych o wym. $100 \times 95 \times 90$ do pracowni organizacji i techniki handlu, które łatwo mogą być przewożone do miejscowości nie mających szkół handlowych.

Gimnazjum Kupieckie w Skarżysku-Kam. współdziałało przy organizowaniu 5 kursów, obejmując na nich poszczególne wykłady i referaty.

Dotychczasowe wyniki kursów pozwalają stwierdzić, iż współpraca szkoły z radami okręgowymi daje dodatnie rezultaty, gdyż szkoła może:

1. ułatwić zorganizowanie kursów w sposób bardziej metodyczny i planowy,
2. przygotować odpowiednie pisma i druki (na masz. do pisanie i powielacz),
3. dostarczyć wykładowców, którymi spółdzielczość na razie nie dysponuje lub których sprowadzenie z dalszych miejscowości byłoby zbyt kosztowne i kłopotliwe,
4. daje możność korzystania z lokali szkolnych wyposażonych w odpowiednie pracownie (towaroznawstwa, organizacji i techniki handlu, reklamy),
5. pracownicy spółdzielczy mają możność korzystania bezpośrednio lub pośrednio z najnowszej literatury fachowej.

Akcja dokształcania pracowników sklepowych, choć bardzo aktualna, ważna i trudna, nie wyczerpuje jednak wszystkich możliwości współpracy szkoły z ruchem spółdzielczym. Nasuwa się ich bardzo wiele.

W każdym wypadku konieczne będzie nie tylko uzgodnienie, lecz i szczegółowe przedyskutowanie metod i form pracy z radami okręgowymi i rozplanowanie pracy na dłuższy okres czasu.

Z BANKU „SPOŁEM”

ZJAZD BANKU

Dnia 27 maja rb. odbyło się w Gdyni, w pięknej sali Kolejowego Przysposobienia Wojskowego VIII Walne Zgromadzenie członków naszego Banku przy udziale z górą 300 osób, w tym 160 uprawnionych do głosowania (przedstawicieli instytucji — członków Banku).

Zgromadzeniu przewodniczył prezes Rady Nadzorczej Banku Adam Durko z Łodzi przy asyście Mariana Nowickiego z Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej i Feliksa Zylińskiego z Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Spóżywców w Wielkich Solecznikach. Sekretarował Marian Nicz-

man z Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Łodzi.

Nad sprawozdaniem Zarządu i Rady wywiązała się ożywiona i wybitnie rzeczowa dyskusja.

Zabierali głos: S. Bielobradek z Łodzi, A. Cieśla z Sienna, Fr. Gąsiorek z Brzezina, M. Kopczyński z Sosnowca, J. Kozioł z Fajslawic, M. Nowicki, St. Tołwiński i W. Zwierowicz z Warszawy, J. Wiener ze Strzemieszyc oraz referenci.

W dyskusji podnoszono sprawę rozszerzenia działalności Banku w zakresie obsługi potrzeb kredytowych spółdzielni, pozyskania odpowiednich środków na finansowanie inwestycji przy pomocy kredytu średnio i długo-termowego i dążenia do dalszej obniżki kosztów kredytu.

Ożywioną wymianę zdań wywołał ponadto projekt Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych uruchomienia własnej centrali pieniężnej p. n. Bank Pracy.

W wyniku dyskusji nad tą sprawą nie uznano za właściwe mieszać się w dziedzinę pracy innych grup naszego ruchu i przeciwstawiać się w jakimkolwiek charakterze jej dążeniom do stworzenia własnych aparatów organizacyjnych, jakkolwiek w danym wypadku nowy bank przez samą swoją nazwę może wywołać zamieszanie pojęć co do jego roli i roli Banku „Społem!” i to zamieszanie może wpłynąć ujemnie na wyniki naszej akcji, mającej na celu mobilizację środków świata pracy na potrzeby gospodarstwa społecznego.

Sprawozdanie wraz z bilansem i rachunkiem strat i nadwyżek zostało zatwierdzone jednogłośnie i również jednogłośnie zostały uchwalone wnioski w sprawie podziału czystej nadwyżki oraz budżetu na r. 1938 a nadto wniosek o podjęcie u odpowiednich czynników starań o pozyskanie środków na kredytytanie i długoterminowe, niezbędne przy budowie domów dla spółdzielni oraz różnych drobnych wytwórni.

Wyborów uzupełniających do Rady dokonano przez jednogłośnie przyjęcie

listy wyborczej, zaproponowanej przez Radę w składzie następującym:

a) członkowie Rady:

1. Ignacy Brym z Małej Dąbrowki (Górny Śląsk),

2. Tomasz Fołta z Warszawy,

3. Bronisław Karwat z Białegostoku,

4. Stanisław Świerkosz z Warszawy,

5. Mieczysław Tomczak z Pabjanic.

b) zastępcy:

Sobiesław Kuraś z Niemiec—Porąbki,

Stanisław Trzeciński z Gołotczyzny,

UCHWAŁY ZJAZDU BANKU

I. W sprawie sprawozdania:

VIII Walne Zgromadzenie członków Banku „Społem!” zatwierdza sprawozdanie Zarządu i Rady z działalności Banku za rok 1937 oraz rachunek strat i nadwyżek i bilans, zamknięty sumą zł. 5.177.925.78 przy czystej nadwyżce zł. 59.449.92.

II. W sprawie podziału czystej nadwyżki:

VIII Walne Zgromadzenie uchwala: z czystej nadwyżki za rok 1937, wynoszącej zł. 59.449.92, wyznaczyć:

a) na fundusz społeczny 25% czyli zł. 14.862.50,

b) na oprocentowanie udziałów w/g stopy 5% i stanu z dnia 1.I.1937 r. zł. 27.990.90,

c) na zwroty dla członków 4% pobranych procentów zł. 13.630.56,

d) na budowę gmachu szkół spółdzielczych zł. 1.000.—,

e) na wykończenie domu wypoczynkowego pracowników spółdzielczych w Bukownie zł. 500.—,

f) na Fundusz Obrony Narodowej zł. 1.000.—, a pozostałość przelać na rachunek funduszu społecznego.

III. W sprawie budżetu:

VIII Walne Zgromadzenie zatwierdza preliminarz wydatków za rok 1938 w ogólnej sumie zł. 113.300.— dla Centrali Banku, zł. 20.000.— dla Oddziału w Łodzi i zł. 19.500.— dla Oddziału w Sosnowcu, z prawem przekroczenia o 10% w razie powstania nowych potrzeb i wzrostu dochodów i z prawem przenoszenia preliminowanych na wydatki kwot z pozycji na pozycję.

RADA BANKU W NOWYM SKŁADZIE

Rada składa się z 7 członków dotychczasowych, 5 członków nowopowołanych i 3-ch zastępców.

Na pozjazdowym posiedzeniu Rada ukonstytuowała się jak następuje:

Prezydium:

prezes — Adam Durko,
v-prezesi — Stanisław Tołwiński z Warszawy, Stanisław Żabicki z Kielc,
sekretarz — Bronisław Karwat z Białegostoku.

Komisja kredytowa:

Ignacy Brym z Małej Dąbrówki (Górny Śląsk),

Stanisław Tołwiński z Warszawy.

Komisja Rewizyjna:

Adam Durko,

kpt. Gustaw Pietrus z Warszawy,

Stanisław Świerkosz z Warszawy,

Mieczysław Tomczak z Pabjanic.

Oprócz wymienionych osób w skład Rady wchodzi: Kazimierz Fabierkiewicz z Wapna, Kazimierz Rachocki z Myszkowa i Józef Radwański z Warszawy. Zastępcami są: Sobiesław Kuraś z Niemiec - Porąbki, Stanisław Trzciniński z Gołotczyzny i Stefan Żak z Warszawy.

Do komisji kredytowej z ramienia Wydziału Lustracyjnego Związku „Społem” wchodzi dyr. Stanisław Dippel.

NOWI CZŁONKOWIE BANKU

Na przedjazdownym posiedzeniu Rady Banku w dniu 27 maja rb. przyjęto w poczet członków Banku następujące instytucje:

1. Bakszty — Spółdzielnia Spożywców „Zgoda”.
2. Błonie — Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość”.
3. Bydgoszcz — Spółdzielnia Spożywców „Społem”.
4. Chorzów — Konsum Pracowników.
5. Cyców — Spółdzielnia Spożywców „Snop”.
6. Grójec — Spółdzielnia Spożywców „Wiesniak”.
7. Jeziora — Robotnicza Spółdzielnia Spożywców.
8. Katowice — Powszechna Spółdzielnia Spożywców.
9. Katowice — Drukarnia Ludowa.
10. Kraków — Okręgowa Spółdzielnia Spożywców „Praca”.
11. Lwów — Kolejowa Spółdzielnia Spożywców.
12. Łask — Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Udział”.
13. Michałkowice — Konsum Michałkowice.
14. Milanówek — Spółdzielnia Spożywców „Nasz Sklep”.
15. Radom — Robotnicza Spółdzielnia Spożywców „Jedność”.
16. Warszawa — Pierwsza Pralnia Spółdzielcza.
17. Wojcieszków — Spółdzielnia Spożywców.

Wyniki II konkursu Banku „Społem”

Zamknięty w pierwszych dniach stycznia r. b. drugi konkurs jednania wkładców dał nie mniej korzystne, a nawet lepsze wyniki niż konkurs z roku poprzedniego.

Zjednano 1436 nowych wkładców z początkową sumą wpłat zł 105.993, która do dnia 31 marca r. b. wzrosła do zł 160.409. W poprzednim konkursie analogiczne liczby stanowiły: 866, 85.088 i 102.590.

W konkursie uczestniczyło 92 osoby z 36 miejscowości całego kraju.

Najpoważniej akcja konkursowa przedstawiała się na terenie Łodzi, skąd uczestniczyło w konkursie 36 osób i gdzie pozyskano 479 nowych wkładców z łączną kwotą oszczędności zł 33.074. Poza tym dobrze był obsłużony i osiągnął dobry wynik Myszków.

Nowe konta i nowe wkłady nie stanowią jedynej wartości pracy konkursowej. Pożytek znacznie poważniejszy — to pogłębienie uświadczenia społecznego wśród mas objętych propagandą konkursową, dokładniejsze zrozu-

mienie przez parotysięczną gromadę założeń i sensu gospodarki spółdzielczej i rozbudowanie zaufania do własnej instytucji pieniężnej.

Przewidziany w regulaminie Sąd Konkursowy przyznał następujące nagrody za ogólne wyniki pracy oraz premie za ilość pozyskanych nowych wkładców, względnie same premie wobec wyczerpania ustalonych w regulaminie nagród:

	premia zł
I nagrodę — zł 500	
Sałacię Ludwikowi z Nieklania	150
II nagrodę — zł 250	
Fabierkiewiczowi Kazimierzowi z Wapna	100
nagrody po zł 100:	
Pawlakowi Walentemu z Łodzi	75

Stawiarskiemu Władysławowi z Krakowa	75
nagrody po zł 50	
Bzówce Sylwiuszowi z Piasek	25
kpt. Karmańskiemu Filipowi z Wadowic	75
Król Józefie w Łodzi	25
Majkowskiemu Tomaszowi z Warszawy	25
nagrody po zł 25:	
Fijałkowskiemu Henrykowi z Łodzi	25
Giegierowi Bolesławowi z Łodzi	
Gurtmanównie Helenie z Częstochowy	25
Kominiakowi Franciszkowi z Łodzi	25
Mazurkiewiczowej Marii z Kielc	75
Olkuskiej Antoninie ze Sławkowa	25
Rachockiemu Kazim. z Myszkowa	25
Reźnikowi Mikołajowi z Łucka	25
Strzeleckiemu Tadeuszowi z Lubartowa	25
Tyszkiewiczowi Janowi z Łodzi	25
oraz same premie po zł 25:	
Czapli Teofilowi z Makowa, Martynowej Antoninie z Łodzi i Ziębie Józefowi z Gołonoga	

Ze szkół spółdzielczych

Absolwenci naszych szkół spółdzielczych

Szkoła Spółdzielcza im. R. Mielczarskiego:

1. Ciesielska Eugenia.
2. Fitoborówna Stanisława
3. Flisówna Maria.
4. Górecka Stanisława.
5. Jarmulówna Cezaria.
6. Jarżemska Walentyna.
7. Münchówna Leokadia.
8. Orłowska Joanna.
9. Siniarska Zofia.
10. Styczkówna Janina.
11. Tyczyńska Walentyna.
12. Walewska Jadwiga.
13. Wuszkówna Irena.
14. Damański Zbigniew.
15. Fotek Jerzy.
16. Król Stefan.
17. Łobaszewski Jan.
18. Markowski Józef.
19. Rapacz Zbigniew.
20. Tusznio Władysław.
21. Zagólski Mieczysław.

Kursy Przystosobienia Spółdzielczego dla Dorosłych.

1. Babiński Włodzimierz.
2. Bagrowicz Józef.
3. Bancarzowski Franciszek.
4. Beda Antoni.
5. Boruk Jan.
6. Bugajski Piotr.

7. Doligalski Wiktor
8. Dziaduś Alojzy.
9. Janiak Stefan.
10. Jaworski Wojciech.
11. Kamiński Czesław.
12. Kaszewski Franciszek.
13. Kaszuba Józef.
14. Kopera Jan.
15. Kwas Tadeusz.
16. Leszko Stanisław.
17. Łaz Stanisław.
18. Maziuk Bazyli.
19. Milewski Feliks.
20. Makowski Władysław.
21. Modzelewski Władysław.
22. Mukomela Konrad.
23. Owczarek Stanisław.
24. Ożarek Stanisław.
25. Papis Zygmunt.
26. Podlaski Aleksander.
27. Puzio Antoni.
28. Replin Józef.
29. Skrzydlak Edward.
30. Skrzypek Franciszek.
31. Suwała Piotr.
32. Świetlik Stanisław.
33. Waszak Stanisław.
34. Wilczyński Józef.
35. Wolski Stanisław.
36. Zaborski Wojciech.

KRONIKA

Spółdzielczy Instytut Naukowy w Warszawie

Ukazało się sprawozdanie z działalności Spółdzielczego Instytutu Naukowego w r. 1937. Rola Instytutu, jako centralnej instytucji na-

ukowej spółdzielczości polskiej, coraz bardziej się precyzuje i spotyka z coraz większym uznaniem.

Wyrazem pozytywnego stosunku organizacji spółdzielczych do Instytutu jest stały przyrost liczby członków rzeczywistych (w r. 1936 Instytut liczył członków 17, w r. 1937 — 27, w 1938 r. — 35, z czego 4 związki rewizyjne, 11 spółdzielczych central gospodarczych, 19 większych spółdzielni oraz 1 stowarzyszenie: Towarzystwo Kooperatystów w Warszawie).

W roku sprawozdawczym, poza rozbudową prac Instytutu we wszystkich działach, na specjalne podkreślenie zasługują osiągnięcia w zakresie badań własnych oraz w dziale wydawniczym.

Zorganizowano obliczanie szeregu wskaźników obowiązujących wyniki gospodarczej działalności spółdzielni i ukończono opracowanie ankiety pracowniczej, obejmującej 5497 spółdzielni i 13 092 pracowników.

Komisja Kształcenia i Wychowania Spółdzielczego Instytutu była terenem współpracy przedstawicieli związków spółdzielczych, organizacji społecznych i pedagogicznych w zakresie uzgadniania programów i metod nauczania spółdzielczego. W r. 1937 Komisja zajmowała się przede wszystkim sprawami sieci szkół spółdzielczych, programów nauki w tych szkołach oraz metodami pozaszkolnej akcji oświatowo-spółdzielczej.

W roku sprawozdawczym Instytut wydał 5 nowych książek oraz 6 odbitek z artykułów drukowanych w „Spółdzielczym Przeglądzie Naukowym”. Z ważniejszych publikacji należy wymienić: Z. Chmielewskiego — „Spółdzielczość rolnicza w rozmaitych krajach”, Z. Chmielewskiego — „Podręcznik Spółdzielczości” (wyd. powtórne), St. Thugutta — „Spółdzielczość, zarys ideologii” (wyd. powt.), B. Laverne’a — „Pierwszeństwo spożywczy”, I. Solara — „Historia powstania Spółdzielni Zdrowia w Markowej”, V. Tannera — „Miejsce spółdzielczości w różnych systemach gospodarczych”, Informator Spółdzielczy oraz opracowanie p. t. „Struktura zatrudnienia pracowników spółdzielni związkowych”, zawierające wyniki ankiety pracowniczej.

Jako wydawnictwa periodyczne wychodziły:

„Spółdzielczy Przegląd Naukowy” i „Biuletyn Prasowy”.

Biblioteka Instytutu jest obecnie największym księgozbiorem spółdzielczym w Polsce. W r. 1937 powiększona została o 438 nowych książek i liczy łącznie około 8.500 tomów. Poza tym czytelnia otrzymywała 132 czasopisma, z czego 84 polskie i 48 obcych.

Poza ścisłą współpracą ze wszystkimi związkami i Radą Spółdzielczą Instytut brał czynny udział w organizacji Dnia Spółdzielczości i Miesiąca Przymierza z Książką. Nawiązany został kontakt ze Światowym Związkiem Polaków z Zagranicy w zakresie akcji spółdzielczej wśród Polaków za granicą.

W dalszym ciągu utrzymywano kontakt z pokrewnymi instytucjami zagranicznymi, dla których Instytut jest źródłem informacji o spółdzielczości w Polsce a od których zbiera dane o ruchu spółdzielczym w krajach obcych.

*

W dniu 18 maja r. b. odbyło się pod przewodnictwem Stanisława Thugutta doroczne walne zgromadzenie Instytutu.

Po przyjęciu sprawozdania za 1937 r. uchwalony został budżet wydatków na następny okres w sumie 44.800 zł. oraz plan pracy. Na r. 1938 przewidziane jest m. in. wydanie prac: inż. T. Zakrzewskiego — Spółdzielnie niezwiązkowe, St. Wojciechowskiego — Historia ruchu spółdzielczego w Polsce, Rusa Kusztełana — Ks. Patron P. Wawrzyniak, wielka monografia w trzech tomach.

Po dokonaniu uzupełniających wyborów, skład władz Spółdzielczego Instytutu Naukowego jest następujący: Prezes — Stanisław Thugutt, Rada Zawiadowcza: dyr. St. Dippel, dyr. J. Gliński, ppłk. A. Gruszko, dyr. J. Jasiński, dyr. A. M. Nowakowski, dyr. M. Sokołowski, Komisja Naukowa: inż. Z. Chmielewski, dyr. Fr. Dąbrowski, dr Wł. Hoszowska, dr H. Kołodziejski, prof. K. Krzeczkowski, prof. M. Rapacki, dr W. Seydlitz, inż. T. Zakrzewski. Dyrektorem jest Bolesław Pręgałowski.

PRZEGŁĄD CZASOPISM I KSIĄŻEK

Przegląd prasy polskiej

Sprawozdania z XXVI Zjazdu Związku „Społem” w Gdyni ukazały się w wielu pismach, w jednych dłuższe, w drugich krótsze, w zależności od tego, jakie znaczenie przywiązuje pismo do ruchu spółdzielczego.

„Słowo Pomorskie”, dziennik ukazujący się w Toruniu, nawiązał do naszego Zjazdu w ten sposób:

„...Społeczeństwo pomorskie niewiele dotąd słyszało o „Społem”, tymczasem trzeba, by się

dowiedziało, jakiego rodzaju to jest spółdzielczość, ponieważ w ostatnim czasie „Społem” przypuszcza ataki także na Pomorze”...

Tyle jest sosu pomorskiego w tym artykule, bo dalej już następuje dosłowny przedruk napaści z „Warszawskiego Dziennika Narodowego” i „Głosu Lubelskiego”.

Po powtórzeniu ze sprawozdania Związku liczb, ilustrujących rozwój prasy spółdzielczej, wydawnictw, kursów — wogóle całej działal-

ności szkoleniowej i propagandowej, pisma te jednogłośnie zapytują, stwierdzając zresztą, że imponuje im rozmach „Społem”:

„Czy ten wielki aparat propagandowy służy interesom żywotnym narodu polskiego?”

„Przegląd autorów i tytułów książek, broszur i czasopism, propagowanych przez Związek, a jeszcze bardziej treść tych publikacji nasuwa poważne wątpliwości. Wykaz polecanych katalogiem książek daje nam charakterystyczną wskazówkę co do orientacji ideowej obecnych kierowników Związku. Dominują tam takie nazwiska, jak E. Abramowski, K. Gide, T. Kropotkin, M. Orsetti, E. Poisson, S. Thugutt, I. Nicholson, P. Pronobis, S. Radek, Fr. i S. Dąbrowscy, I. Wolski, M. Rapacki. W czasopismach zaś coraz to przewijają się nazwiska Serwy'ego, Vandervelde'go i innych”.

Prawdopodobnie czytelnicy „Warszawskiego Dziennika Narodowego”, „Głosu Lubelskiego” i „Słowa Pomorskiego” uważają wszystkich wymienionych autorów za „agentów Moskwy”, skoro straszy się ich nimi. A przecież są to tylko żyjący lub nieżyjący spółdzielcy. Stanisław Radek nie ma nic wspólnego z Karolem Radkiem, a K. Gide z Żydami. Wymienionych przez te pisma autorów polskich znają spółdzielcy i wiedzą — proszę wybaczyć, że o takich rzeczach trzeba przypominać — iż służyli oni sprawie niepodległości Polski wtedy, kiedy to było mniej bezpieczne, niż teraz. I nie ograniczali się do deklamacji bez konsekwencji.

Dalej „nieznany sprawca” artykułu w trzech pismach pisze, że w publikacjach związkowych nie ma ani słowa o narodzie. Zwykle kłamstwo, obliczone na nieświadomość czytelników, albo chęć zasugerowania ich.

I wtedy dopiero wyłazi sztyło z worka, gdy z przekąsem pisze się o „nawoływaniu do spółnoty „świata pracy”, zacieśniania węzłów z klasowymi związkami zawodowymi”. Wtedy dopiero staje się jasne, że się publikuje pseudo-zarzuty pod naszym adresem, nadużywając idei interesu narodowego, by bronić interesów kupieckich. Ileż razy pisaliśmy o tym, że utożsamianie tych dwu interesów jest bezwstydnym głupstwem!

„Kurier Poranny” poświęcił w przededniu Zjazdu stronicę omówieniu działalności naszego Związku. Przez dziennikarską omyłkę na stronicę tej została umieszczona reprodukcja fotografii prezydium okręgowego Zjazdu Związku Spółdzielni Rolniczych z podpisem, że to „do artykułu obok”. Straszna awantura z tego powodu zrobił konserwatywny „Czas”. Uważa on, że fotografia ta została umieszczona „dla ubarwienia i wpojenia w czytelników pisma przekonania, że widoczny w pośrodku osób, zasiadających za stołem prezydyalnym ks. prałat Bliziński z Liskowa był na tym zjeździe „Społem” w Gdyni persona honoratissima”.

Nie wchodząc w rozważania, czy gdyby spółdzielnia w Liskowie należała do naszego Związ-

ku, to ks. Bliziński zasiadałby w prezydium Zjazdu, (w Gdyni zasiadał m. in. ks. Zaleski z Białegostoku), trzeba „Czasowi” przesłać wyrazy podziwu dla szybkiego zdemaskowania machiavelistycznej intrygi Związku „Społem”. „Co to ma znaczyć?” — zapytuje „Czas”. Na pytanie to odpowiadamy ciekawemu: Nic nie znaczy, bo nic nie może znaczyć.

Jak oryginalnie pojmują niektórzy ludzie metody pracy spółdzielczej i wierzą w jej skuteczność, można się dowiedzieć z „Warszawskiego Dziennika Narodowego”.

„Za propagandą idzie oczywiście akcja organizacyjna tworzenia spółdzielni spożywców. I ta akcja staje się tym intensywniejsza, im intensywniej przez kraj idzie hasło tworzenia polskiego mieszczaństwa. Właśnie dlatego!”

„W czasie, kiedy zdrowy instynkt narodowy woła chłopą polskiego do miasta — do rzemiosła, do handlu, kiedy robotnika polskiego skierowuje się za ladę i stragan — ci „spółdzielcy polscy” uważają za stosowne coraz zjadalej propagować walkę z handlem prywatnym i koniecznie chcą zatrzymać chłopą na wsi, a robotnika w fabryce żydowskiej lub na bruku”.

„Oto próbka „uczciwej polemiki!”

Z przytoczonego tu ustępu wynika, że wszechpotężny Związek „Społem” zahamował „tworzenie polskiego mieszczaństwa”, zakładając nowe spółdzielnie; że chce bezrobocia dla robotników a biedy dla chłopów.

„Warszawski Dziennik Narodowy” usiłuje spółdzielczość, dzieło robotników i chłopów, przeciwstawić im. Dalej zaś sugeruje, że to Związek „Społem” finansuje atak „prasy żydowsko - masonskiej i socjalistycznej przeciwko akcji straganiarskiej”.

To już nie polemika, ani dyskusja na temat słuszności dróg, którymi powinien kroczyć naród polski dla osiągnięcia jak najwyższego poziomu kultury materialnej i duchowej. Tak pisać może tylko człowiek, ogarnięty zacięcią nienawiścią. Nienawiścią, zaciemniającą zdolność widzenia i skłaniającą do wylewania kulbów pomyj na znienawidzone głowy. Nienawiścią, która upoważnia do posługiwania się wszelkimi środkami, byle osiągnąć zamierzony cel.

Jakże daleko odbiega od tego rodzaju ujmowania spraw ocena spółdzielczości, zawarta w „Przeglądzie Katolickim”. Omawiając rozwój i znaczenie ruchu spółdzielczego w Polsce, autor przytacza m. in. nieco danych z życia naszego Związku, pisząc na zakończenie tak:

„Jak widać rezultaty są poważne, choć w skali ogólnopolskiej nie przedstawiają się jeszcze imponująco. Składa się na fakt ten wiele przyczyn, z których najważniejszą jest to, że spółdzielczość z rozmysłem wkracza powoli na różne odcinki życia gospodarczego. Fakt ten na pozór niesłuszny — wyda się zrozumiały, jeśli głębiej wnikać w istotę spółdzielczości, we cele, jakie ma zakreślone. Istota ruchu spółdzielczego nie polega bowiem na zaborczym,

rewolucyjnym tempie opanowania życia gospodarczego.

„Sens spółdzielczości leży w czym innym: przede wszystkim w oddziaływaniu na psychikę ludzką, w dążeniu do jej przeobrażenia. Spółdzielczość wychowuje i kształci, walczy z egoizmem, z biernością, wyprowadza człowieka na szerokie tory gospodarstwa społecznego. Uczy życia w gromadzie, współdziałania w imię własnych interesów, a dla dobra zbiorowego. Równocześnie spółdzielczość dąży do gospodarczego podniesienia swoich członków, chroniąc ich przed wyzyskiem pośredników zarówno w zakresie spożycia, jak i produkcji. Realizowanie tego zespołu zadań opóźnia pracę

uspołdzielczenia gospodarstwa społecznego. Opóźnia jeszcze i ze względu na środki, przy pomocy których chce spółdzielczość osiągnąć swe cele. Bowiem środkami tymi są: współdziałanie i pomoc wzajemna, wcielanie w życie zasad chrześcijańskich, a nie współzawodnictwo i walka”.

Gdyby redaktorzy pism, mieniących się narodowymi i katolickimi, wiedzieli o tym, o czym wiedzą redaktorzy „Przeglądu Katolickiego”, nie umieszczaliby zapewne w swoich pismach nieprzytomnych napaści na spółdzielczość.

Pokłosie prasy zagranicznej

Prawie wszystkie czasopisma spółdzielcze są obecnie pełne sprawozdań z odbytych majowych zjazdów i kongresów spółdzielczych. Wszystkie przynoszą raporty z prac dokonanych i nowych osiągnięć. Wszystkie prawie donoszą o wzroście obrotów, wzroście ilości członków i ilości spółdzielni. To są fakty radosne, napieniające serca wszystkich spółdzielców szczerą dumą i zadowoleniem. Wśród tych głosów entuzjazmu z powodu wzrostu ruchu, odzywających się na wszystkich zjazdach, niemiły zgrzyt w harmonię pracy wnoszą rezolucje, których chciało by się zapewne uniknąć, lecz które jednak musiały być powzięte. Oto bowiem w szeregu krajów musiano podnieść głosy potępiające ataki na spółdzielczość.

Wrogowie naszego ruchu nie mogą przeboleć, że rozwijamy się, że potężniejemy, że zajmujemy coraz to nowe pozycje w życiu gospodarczym. Dlatego wysuwają zarzuty różnego kalibru, od zarzutów pseudo - ekonomicznych, aż do zwyczajnych oszczerstw. Gdy rozmyślamy nad tymi oszczerstwami, przypominam nam się powiedzenie pewnego cynicznego filozofa: „kłamcie, kłamcie, byle śmiało, zawsze coś z tego zostanie”. Zdaje się że nasi wrogowie z powiedzenia tego uczynili metodę walki. Liczą, że wielu kłamstwu uwierzy...

Dość jednak smutnych refleksji, popatrzmy na to, co jest jasne i radosne.

O kongresie spółdzielczości angielskiej w przeddzień jego rozpoczęcia się pisało czasopismo *The Millgate* w artykule p. t. „Największe zgromadzenie demokracji brytyjskiej”.

„Doroczny kongres ruchu spółdzielczego będzie reprezentował interesy blisko 8 milionów członków spółdzielni. Mówcy na kongresie będą przedstawicielami blisko połowy ludności naszego kraju.

O kongresach spółdzielczych w prasie codziennej czyta się mało. Powody milczenia dzienników są jasne. Właściciele dzienników nie są zwolennikami spółdzielczości, dlatego

wiadomości o kongresach bojkotują. Nie to jednak jest istotną przyczyną milczenia. Główną przyczyną milczenia leży w tym, że zgromadzenia spółdzielcze nie dają powodów do żadnych sensacji. Spółdzielczość nie jest ruchem walczącym; jest ruchem budującym. Ponieważ zaś budowa odbywa się spokojnie w ramach obecnego ustroju, tylko rzadko zdarzają się wypadki gorszących kontrowersji, powodujących wielkie „zdarzenia, o których dziennikarze pisują na pierwszych stronach i wielkimi literami.

„Kongres spółdzielczy jest swego rodzaju parlamentem ludu brytyjskiego, zorganizowanego jako nabywcy i użytkownicy dóbr. Kongres w tym rozumieniu jest wyrazicielem woli 20.000.000 spożywców, którzy nie posiadają innego uznanego przedstawicielstwa”.

O kongresie spółdzielni francuskich, który odbył się w tym roku na południu Francji w Avignon, pisze p. E. Poisson w *Le Coopérateur de France*.

„Kongres w Avignon jest uważany — zupełnie zresztą słusznie — za najważniejszy w historii ruchu spółdzielczego we Francji. Atmosfera na nim była bardzo podniosła i serdeczna, co zawdzięczać należy naszym przyjacielom z tej dzielnicy kraju.

„Kongres miał przebieg imponujący nie tylko z uwagi na wielką ilość zebranych lecz przede wszystkim z powodu zagadnień, które zostały na nim omówione, i rezolucji które podjęto.

„W ramach spółdzielczości w obecnym okresie stałych trudności gospodarczych i powtarzających się zatargów międzynarodowych — postanowiono przestudiować pewne aktualne problemy.

„Kongres rozpoczął swe obrady od rozpatrzenia obecnej sytuacji ruchu spółdzielczego; omówiono osiągnięcia i przedsiębrane wysiłki oraz zadania, które w najbliższym czasie mają być wykonane.

„Wielką radość sprawił nam fakt, że sprawozdanie zarządu przyjęte zostało jednogłośnie”.

Z braku miejsca nie omawiamy tu zjazdów spółdzielczych w Czechosłowacji, znamienią tylko była uchwała spółdzielni czeskich postanawiająca, że każdy członek spółdzielniłoży 2 kor. (40 gr.) na obronę narodową, na zakup samolotu bombardującego. Wydaje się, że uchwała naszego zjazdu w Gdyni, postanawiająca nabycie dla armii 10 samolotów sanitarnych jest bardziej zgodna z duchem spółdzielczości.

International Cooperative Review ogłosił w ostatnich numerach statystykę spółdzielni w poszczególnych państwach. Dzięki tej statystyce możemy porównać działalność „Społem” z pracą zagraniczną związków spółdzielczych. Porównania możemy dokonywać zupełnie bez obawy kompromitacji. Wprawdzie nadal jesteśmy w ogonku państw europejskich wysoce „uspołdzielczonych” nie mniej jednak wykazujemy dużą prężność i spo-

ry rozmach. Pozwala to przypuszczać, że powoli będziemy osiągać coraz lepszą lokatę.

Dane są dość spóźnione, bo za rok 1936. Według nich „Społem” zajęło w Międzynarodowym Związku Spółdzielczym pierwsze miejsce pod względem przyrostu nowych spółdzielni (177). Drugie miejsce zajęły Stany Zjednoczone A. P. (117), trzecie Japonia (42). Pod względem ilości nowych członków w spółdzielniach „Społem” zajęło trzecie miejsce, za W. Brytanią i Japonią, a przed St. Zjednoczonymi i Szwecją. Wśród krajów o walucie złotej Polska - Społem wykazała duży wzrost obrotów, bo o 10.17% mimo spadku cen detalicznych o 4%. Dobrze miejsce zajęło także „Społem” pod względem przyrostu własnej produkcji.

W rodzinie spółdzielczej zaczynamy coś znaczyć. Chodzi o to, abyśmy zajęli takie miejsce, jakie państwu o 34 milionach ludności się należy. Ale to już zależy nie od Związku samego, tylko od nas wszystkich razem

Z książek

Maria Dąbrowska. Ręce w uścisku. Str. 119. Warszawa, 1938.

Nie jest to przypadkiem ani zbiegiem okoliczności, że w ciągu lat ostatnich wybitni pisarze różnych krajów coraz częściej poświęcają swe utwory spółdzielczości. Przed dwoma laty ukazała się w Stanach Zjednoczonych powieść jednego z czołowych pisarzy amerykańskich Upton Sinclaira, „o życiu wspólnym”^{*)}, czyli spółdzielni pracy zorganizowanej przez bezrobotnych, a przed rokiem japoński pionier i myśliciel Toiohiko Kągawa wydał powieść spółdzielczą pod ironicznym tytułem „Kraina mlekiem i miodem płynąca”.

U nas ukazała się świeżo książka znakomitej pisarki, znanej w Polsce dobrze autorki „Rozdroży” oraz „Nocy i dni” Marii Dąbrowskiej, pt. „Ręce w uścisku”.

Książka ta jest opowiadaniem o osiągnięciach spółdzielczości, o jej wielkości i pięknie, a również jest obroną przed stawianymi dzisiaj tak często ruchowi spółdzielczemu zarzutami.

Odnacza się ona prostotą ujęcia i argumentów. Można w niej wyczytać wiele wzruszających słów o wielkim odkryciu, jakie wnieśli do dorobku ludzkości prości i biedni tkacze z Roczdeltu. „Mam tu w tej chwili na myśli oczywiście spółdzielczość — pisze autorka. — I to spółdzielczość nie tylko jako imponujące już dziś życiowe osiągnięcie, lecz spółdzielczość jako pomysł, wynalazek i odkrycie nazwane przez Karola Gide'a cudownym”.

Maria Dąbrowska z drobiazgową znajomo-

ścią przedmiotu prowadzi czytelnika poprzez Polskę spółdzielczą. Wprowadza go w ten odrębny świat, jaki stanowią kierujące się własnymi zasadami, własną ideologią i polityką społeczną organizacje spółdzielcze. Ukazuje osiągnięcia poszczególnych placówek spółdzielczych i Związku „Społem”, pisze o ich całkiem imponująco przedstawiającym się w cyfrach dorobku, zwraca uwagę na ducha braterstwa panującego w fabrykach spółdzielczych.

Ważniejsza może jest jeszcze ideologiczna część „Rąk w uścisku”.

W obronie przed niesłusznymi i nieuzasadnionymi napaściami autorka wyjaśnia ideologię spółdzielczą, ukazuje cele, dążenia i znaczenie społeczne naszego ruchu. Tłumaczy jasno i niezbić, jak niemądre i bezpodstawne są takie np. argumenty przeciwko spółdzielczości, jak to, że przeszkadza ona unaradawianiu handlu polskiego, że reprezentuje i wciela w życie pewną ideologię zamiast zajmować się tylko działalnością gospodarczą itd.

Po przeczytaniu tej książki rozumiemy lepiej, czemu w tak nienormalnym i obarczonym tyłoma błędami okresie historii, jakimi są dni dzisiejsze, tyle par oczu zwraca się w stronę spółdzielców, którzy swym znakiem, herbem i symbolem uczynili ręce w uścisku i których osiągnięcia podjęte wspólnie w imię wspólnego dobra są już tak wielkie.

Praca Marii Dąbrowskiej, związanej z ruchem spółdzielczym od dawna węzłami sympatii, ale przyglądającej się z boku i bezstronnie jego poczynaniom, powinna się stać i stanie się z pewnością utwierdzeniem w przekonaniach, pozbyciem się wątpliwości, o ile kto je posiadał, i bodźcem do dalszej owocnej pracy.

^{*)} w poskim przekładzie nosi ona tytuł „Socjalizm na raty”.

WIADOMOŚCI HANDLOWE

Ceny orientacyjne ziemiopłodów i ich przetworów przy kupnie w ładunkach wagonowych w dniu 30.VI.1938 r.

Kasza manna	44.—	Kasza krakowska $\frac{4}{10}$	42.—
Mąka pszenna gat. I 0—65%	39.—	" jaglana I g.	33.—
" żytnia 0 — 50% Sokołów	34.—	Groch Victoria I g.	31.—
Kasza jęczm. łam. I g.	27.—	" " II g.	29.—
" " II g.	22.—	" polny	27.—
" perłowa I g.	32.—	Fasola czyszcz. mechanicz.	26.—
" gryczana biała cała	27.—	" przebier. ręcznie	29.—
" " palona	26.—	Otręby żytnie	12.—
" " " łam.	25.50	" pszenne	12.50

Ceny hurtowe artykułów krajowych w dniu 30.VI.1938 r.

Ryż Burma II za 100 kg.	63.—	Mydło „Społem” za skrzynię 40 kg.	51.—
" Patna 2 " 100 kg.	70.—	Nafta (zależnie od miejscowości)	33.—
Smalec " 1 kg.	1.80	Zapałki białe skrz.	357.—
Ślonina " 1 kg.	1.40	" ilustrow. skrz.	357.—
Masło wyborowe " 1 kg.	2.70	" czerw. skrz.	345.—
" lekkosol. " 1 kg.	2.50	" " płaskie skrz.	325.—
Jaja świeże " 1 kg.	1.50	" " liliputy skrz.	310.—
Ser litewski za 1 kg.	1,85-2,10	" kresowe	182.—
		" popularne	225.—

Ceny hurtowe artykułów zagranicznych w dniu 30.VI.1938 r.

Herbata O. P. C. luźna za kg.	14.10	Śliwki bośniackie 80-tki " " "	—
" Sumatra O. P. " " "	12.90	Śliwki bośniackie 70-kiw workach	—
Mieszanka popularna za kg.	12.90	" kalif. 40/50	1.60
Kawa sur. Rio " " "	3.45	Śledzie jarmuckie Matties za	
" " Santos I gat. " " "	4.30	beczkę $\frac{1}{1}$	—
" " II gat. " " "	4.30	Śledzie szkockie Matful za	
Kakao I gat. " " "	4.35	beczkę $\frac{1}{1}$	—
" II gat. " " "	3.15	Śledzie szkockie Matties za	
Ziele angielskie " " "	6.30	beczkę $\frac{1}{1}$	—
Pieprz cz. Tellicherry " " "	3.35	Śledzie szkockie Matties za	
" " Lampong " " "	3.25	beczkę $\frac{1}{2}$	—
Cynamon zwykły " " "	6.30	Śledzie islandzkie Matjes za	
Liście bobkowe " " "	1.70	beczkę $\frac{1}{1}$	—

ZIEMIOPŁODY

Ceny żyta i pszenicy uległy w okresie sprawozdawczym b. silnejwyżce. Żyto zdrożało w granicach od zł 1.50 do 2.25, pszenica zaś — od zł 0.75 do zł 1.50 na kwintalu. Tendencja bieżąca w związku z kurczącą się podażą — mocna.

Stan notowań z dnia 28 czerwca 1938 r.

	Żyto	Pszenica
Warszawa	zł 22,75—23,25	zł 27,50—28,—
Poznań	" 22,75—23,—	" 25,75—26,25
Lwów	" 21,75—22,—	" 26,25—26,50
Lublin 27.VI	" 21,50—21,75	" 27,——27,50
Równe "	" 20,25—20,50	" 25,50—26,—

Mąka żytnia i pszenna zdrożała w granicach od zł 1.50 do zł 3.— na kwintalu.

Wobec rozpoczęcia się pory remontu młynów — w ciągu lipca większa ich część wy-czerpie posiadane zapasy, co niewątpliwie spowoduje przejściowe trudności w zakresie zaopatrywania się w pożądane gatunki mąki.

Kasze jęczmienne, jaglane oraz wyroby ow-siane notowane są nadal bez zmian. Kasze gryczane całe oraz kasze krakowskie zdrożały o zł 0.50 na kwintalu.

Strączkowe notowane bez zmian.

ARTYKUŁY KOLONIALNE

Herbata. Obserwujemy ostatnio na rynkach zagranicznych zastój w handlu herbatą, co wywołało jest okresem wywczaśów letnich. Zaofiarowywane ilości herbat na aukcjach w Londynie i Amsterdamie nie znajdują nabywców, co wywołuje tendencję słabą i nieznaczną, jak na razie, obniżkę cen. W tygodniu od 14 do 18 bież. mies. zaofiarowano na aukcji londyńskiej 40.624 skrzyń herbat indyjskich i 27.875 skrzyń herbat cejlońskich. Nastroj na aukcjach był ośpały przy bardzo słabym zainteresowaniu.

W przeciwieństwie do rynków zagranicznych obserwujemy ożywienie w zakresie sprzedaży herbaty na rynku krajowym, spowodowane zwiększeniem konsumpcji ze strony wsi na skutek sianokosów.

Zjawisko to powtarza się zresztą corocznie. Ceny na rynku krajowym utrzymują się na poziomie dotychczasowym. Zaofiarowanie całko-

wicie wystarczające na pokrycie zapotrzebowania.

Kawa. W obrocie kawą nie zaszło w okresie sprawozdawczym nic godnego podkreślenia, zarówno na rynkach zagranicznych, jak i na rynkach krajowych. Ceny utrzymują się na poziomie dotychczasowym.

Korzenie. W grupie artykułów korzennych obserwujemy jedynie wyżkę cen na ziele angielskie oraz na cynamon chiński, jeżeli chodzi o rynki zagraniczne. Artykuły pozostałe grupy korzennej nie ujawniły żadnych zmian.

Również i na rynku krajowym ceny korzeni nie uległy żadnym wahaniom.

ARTYKUŁY KRAJOWE

Cement. Stale wzrastające zapotrzebowanie na cement powoduje silny napływ zamówień do cementowni, a w związku z tym wysyłki towaru ulegają coraz większym opóźnieniom.

Niektóre cementownie nie przyjmują żadnych terminowych zleceń, jak również za żadne terminy nie odpowiadają.

Cement marki mniej spopularyzowanej na rynku można dostać niezwłocznie.

Ryż. Pierwsze transporty surowca po przero-bieniu bardzo szybko zostały zlikwidowane i obecnie łuszczenie żadnych zleceń wobec braku towaru nie wykonują.

W pierwszej połowie lipca ukaże się gotowy towar z nowych surowców.

Spodziewane są wszystkie gatunki za wyjątkiem arracanów i zmniejszonych partii K. Superioru i typu 711.

SPROSTOWANIE.

W n-rze 11 „Społem” w przeglądzie książek (str. 30-ta, 1-sza szpalta, 7-my wiersz od dołu) w recenzji o książce prof. M. Rapackiego „Spółdzielczość spożywców na wsi” została mylnie wy-

drukowana roczna suma wydatków rolnika na zakup artykułów potrzebnych w gospodarstwie rolnym; powinno być: 44 zł. i 14 gr.

Czy Wasza spółdzielnia jest już członkiem Banku „Społem!”, czy prowadzi zbiórkę wkładów do tej naszej wspólnej kasy?

Prenumerata caloroczna 24 złote, kwartalna 6 złotych.

Numer pojedynczy 1 zł.

Redakcja i Admin.: Mokotów, ul. Grażyny 13,

skrz. poczt. 28, tel. Red. 429-91, Admin. 409-69

Konto czekowe P. K. O. Nr. 81.800

Cena ogłoszeń: 1/4 kol.—300 zł., 1/2 kol.—160 zł.

Redaktor: STANISŁAW THUGUTT

Wydawca: „SPOŁEM” ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW R. P.

Zakł. Druk. F. Wszyński i S-ka Warszawa

dwóch równych ratach miesięcznych po 10. — złotych. Zarząd: Stanisław Walczak, Antoni Zalewski, Andrzej Krupa. b) „Społem” d) 3ch członków zarządu. Korespondencję i pokwitowania podpisuje jeden z członków zarządu. Weksle, pełnomocnictwa, umowy i zobowiązania podpisuje dwóch członków zarządu łącznie pod stemplem spółdzielni. e) Nabycie i sprzedaż nieruchomości oraz zaciąganie na nie pożyczek hipotecznych należy do kompetencji walnego zgromadzenia. f) W skład zarządu wchodzi zastępca”. 529

Do Rejestru Spółdzielni RS.X.1394. Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 30 maja 1938 roku wciągnięto: „Bank Spółdzielczy „Społem” w Warszawie z odpowiedzialnością ograniczoną”. Wpłynął wniosek spółdzielni w przedmiocie zmniejszenia wysokości udziału z 500. — złotych na złotych 200. — (art. 6 statutu). 530

Do Rejestru Spółdzielni RS.XVI.2075. Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 30-go maja 1938 roku wciągnięto: „Spółdzielnia Spożywców — Wyzwolenie — w Warszawie z odpowiedzialnością udziałami”. W Warszawie, Stalowa 46. Odpowiedzialność udziałami. Zakup hurtowy, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożywczych i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odprzedaż ich detalicznie swoim członkom. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nie członkom. Udział: 25 złotych. Przy przystąpieniu zł. 2. — a reszta najdalej w ciągu 5 lat ratami. Zarząd: Edward Osóbka, Władysław Reluga, Halina Kuczkowska. b) „Społem”. d) 3-ch członków zarządu. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię”. 531

Do Rejestru Spółdzielni RS.XIV.1837. Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 25-go maja 1938 roku wciągnięto następujące dodatkowe zgłoszenie: „Nauczycielska Spółdzielnia Księgarska z ograniczoną odpowiedzialnością w Skierniewicach”. Firma obecnie brzmi: „Spółdzielnia Nauczycielska w Skierniewicach z odpowiedzialnością udziałami”. Odpowiedzialność udziałami. Zakup hurtowy, przerabianie i wytwarzanie artykułów asortymentu piśmiennego i księgarskiego. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów również i nieczłonkom. Udział: 100. — złotych. Przy przystąpieniu złotych 5. — resztę w równych ratach miesięcznych nie mniejszych jak po 2 złote każda. Zarząd: Wojciech Gruziel, Mikołaj Libner, Maria Kociubińska. b) „Społem”. d) 3-ch członków zarządu. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają dwaj członkowie zarządu łącznie. e) Zawieranie

przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. Na walnym zgromadzeniu w dniu 27 października 1935 roku przyjęty został statut w nowej redakcji”. 532

Do Rejestru Spółdzielni RS.X. 1323. Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 20 maja 1938 roku wciągnięto następujące zgłoszenie: „Spółdzielnia Gospodarcza Pracowników Banku Polskiego w Warszawie z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zarząd: Jan Tarkowski, Mieczysław Wojciechowski, Stefan Pazio, Mieczysław Kauchzew, Roman Kamiński, zastępcy: Edward Matyszkiewicz, Antoni Krzywicki”. 533

Do Rejestru RS.XVI.2052. Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 18 maja 1938 roku wciągnięto następujące dodatkowe zgłoszenie: „Akademicka Spółdzielnia Pracy Studentów Politechniki Warszawskiej z odpowiedzialnością udziałami w Warszawie”. Siedziba obecnie: Ceglana Nr. 3 m. 3. 534

Do Rejestru Spółdzielni RS.XV. 1955. Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 16-go maja 1938 roku wciągnięto: „Rymarska Spółdzielnia Pracy — Przyszłość — z odpowiedzialnością udziałami w Warszawie. Zarząd: Wincenty Salamonowicz, Władysław Białek, Wacław Filipiak.” 535

Do Rejestru Spółdzielni RS.IV.546. Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 18 maja 1938 roku wciągnięto następujące dodatkowe zgłoszenie: „Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców — Jedność — w Wysokienicach z odpowiedzialnością udziałami”. Zarząd: Stanisław Łopatka, Antoni Wilczak, Stanisław Popek, zastępca: Stanisław Wiosna”. 536

Do Rejestru Spółdzielni RS.I.98. Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 11 maja 1938 roku wciągnięto następujące dodatkowe zgłoszenie: „Spółdzielnia Pracowników Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie”. Zarząd stanowią: Stanisław Korwin Piotrowski przewodniczący, Jerzy Bereźnicki, zastępca przewodniczącego, Włodzimierz Michalski, Jerzy Rutkowski, Mieczysław Mazerant, zastępcy: Mieczysław Kluszczycki, Antoni Rutkowski, Aleksander Chudziecki”. 537

Do Rejestru Spółdzielni RS.XVI.1920. Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 11-go maja 1938 roku wciągnięto następujące dodatkowe zgłoszenie: „Robotnicza Spółdzielnia Pracy „Murarz” z odpowiedzialnością udziałami w Warszawie”. Zarząd: Konrad Biżanek, Marian Suski, Jan Sotomski.” 538

Do Rejestru Spółdzielni wpisano dnia 1 czerwca 1938 r. Rs. 561 przy firmie „Spółdziel-

nia Spożywców — Nasz Sklep — z odpow. udziałami w **Derewnie**, pow. stołpeckiego. Obecny zarząd stanowią: Zenon Szpakowski — prezes, Józef Drzewiecki — wiceprezes i Wincenty Pieczyński — skarbnik. 539

Do Rejestru Spółdzielni wpisano dnia 30 maja 1938 r. Rs. 509 przy firmie **„Spółdzielnia Spożywców — Trud — w Szewelach** z odpow. udziałami, gm. Lachowicze, pow. baranowickiego. Obecny zarząd stanowią: Tymoteusz Sokół, Paweł Siergiej i Paweł Burak. 540

Do Rejestru Spółdzielni wpisano dnia 8 czerwca 1938 r. Rs. 489 przy firmie: **„Spółdzielnia Spożywców — Przyszłość** — z odpow. udziałami w **Mirze**. Obecny zarząd stanowią: Wojciech Kozak, Włodzimierz Boczkowski i Jan Szyma. 541

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. RSp. 447, wciągnięto 17 maja 1938 r. następujący wpis: **Spółdzielnię Mieszkaniową Funkcjonariuszów Państwowych** z odpowiedzialnością udziałami w **Chelmie**, wykreśli się z rejestru handlowego. 542

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. RSp. 813, wciągnięto 26 kwietnia 1938 r. przy firmie **Spółdzielnia Spożywców „Jedność”** z odpowiedzialnością udziałami w **Łopienniku - Dolnym**, następujący wpis: Zarząd stanowią: Jan Mazurczak, Feliks Miszczak i Paweł Sawa. 543

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie Nr. RSp. 854, wciągnięto 14 maja 1938 r. przy firmie: **Spółdzielnia Spożywców „Zgoda” w Sielcu** z odpowiedzialnością udziałami, następujący wpis: Na miejsce członka zarządu Mikołaja Harasymiuła wybrano Jana Tiranę, wobec tego obecnie zarząd stanowią: Jan Tiran, Katarzyna Dzwonikowa i Antoni Kowalczyk. 544

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego Nr. RSp. 860, wciągnięto 29 maja 1937 r. przy firmie **Spółdzielnia Spożywców „Kmieć” w Konopnicy** z odpowiedzialnością udziałami, następujący wpis: Zarząd stanowią: Józef Kubiński, Eugeniusz Stańczyk i Adam Zalewski. 545

Do Rejestru Handlowego Spółdzielni, Wydziału Zamiejscowego Piotrowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie, przy firmie: **Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Jedność”** z odpowiedzialnością udziałami w **Częstochowie**, zar. pod. Nr. R. S. 80/P., w dniu 17 czerwca 1938 roku wpisano: W miejsce członka zarządu Władysława Stawczyka wybrano na członka zarządu Wacława Ilowieckiego. 546

Do Rejestru Spółdzielni wpisano dnia 13 czerwca 1938 r. Rs. 581 **„Spółdzielnia Spożywców — Pieramoha** — z odpowiedzialnością udziałami w **Zarytowie**. Siedziba: wieś Zarytowo, gminy Lachowicze, pow. baranowickiego. Za zobowiązania spółdzielni członkowie odpow.

wiadają zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: Spółdzielnia kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedaże je detalicznie swoim członkom; przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków i prowadzi wszelkiego rodzaju działalność kulturalno - oświatową i społeczną. Udział wynosi dwadzieścia pięć (25) zł., w czym obowiązkowy wniosek platny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni stanowi 10 zł., pozostała zaś suma powinna być wpłacona w ciągu jednego roku po 5 zł. w 4 ratach miesięcznych. Zarząd spółdzielni stanowią: 1) Michał Kucharczyk, 2) Aleksy Hłobaż i 3) Antoni Kościuk. Czas trwania spółdzielni nieograniczony; pismo przeznaczone do ogłoszeń jest czasopismo „Społem” w Warszawie; rok obrachunkowy — kalendarzowy. Zarząd składa się z 3-ch osób. Oświadczenie woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawieranie przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. W razie rozwiązania spółdzielni walne zgromadzenie wybiera 3 likwidatorów i określa sposób likwidacji z zachowaniem odnośnych przepisów ustawy o spółdzielniach. 547

Do Rejestru Spółdzielni wpisano dnia 13 czerwca 1938 r. Rs. 511 przy firmie **„Spółdzielnia Spożywców — Zjednoczenie — w Pierechreściu** z odpow. udziałami”, gm. lachowickiej, pow. baranowickiego. Obecny zarząd stanowią: Aleksander Księżyk, s. Franciszka, Piotr Borkowski, s. Jana i Antoni Zuk, s. Józefa. Sąd Okręgowy w Nowogrodku. 548

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Równem przy firmie **Polska Spółdzielnia Spożywców „Odrodzenie”** z odp. udz. w **Równem**, Nr. RS. 921, dnia 1 czerwca 1938 r. wpisano dodatkowy wpis treści następującej: Zarząd obecnie stanowią: Władysław Baranowski, Stanisław Winiarski i Józef Zagórski 549

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Pińsku dnia 15 czerwca 1938 r. pod Nr. RS 287 przy **Chrześcijańskiej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Kamieńcu Lit.** wpisano: obecnie nazwa spółdzielni brzmi: **Chrześcijańska Spółdzielnia Spożywców w Kamieńcu Lit.** z odpowiedzialnością udziałami. Udział wynosi 25 zł. obowiązkowy wniosek platny gotówką przy przystąpieniu do spółdzielni stanowi 3 zł., pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej pięciu lat po zł. 4 gr. 50. w ratach rocznych. Pismo do ogłoszeń spółdzielni „Społem” 550

Do Rejestru Sądu Okręgowego w Pińsku pod Nr. RS. 534 — **Spółdzielnia Spożywców** z odp. udziałami w **Pniewie**, — dnia 3 czerwca 1938 r. wpisano: „Z dniem 10 kwietnia 1938 r. zarząd stanowią: Jan Weremiejczyk, Mikołaj Simachowicz i Bazyli Pugacz”. 551

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Pińsku pod Nr. RS. 556 — **Spółdzielnia Spożywców „Nasz Sklep”** w Lachwie z odp. udziałami, dnia 31 maja 1938 r. wpisano: „Z dniem 27 maja 1938 r. zarząd stanowią: Michał Kosterkiewicz, Mieczysław Bogusławski i Mikołaj Proniński”. 552

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Pińsku pod Nr. RS. 491 — **„Spółdzielnia Spożywców „Świt”** z odp. udz. w Rudawcu, dnia 14 czerwca 1938 roku wpisano: „Z dniem 27 stycznia 1938 r. Zarząd stanowią: Tomasz Rudaś, Józef Polaczuk, Nicypor Czernomordy”. 553

Sąd Okręgowy w Tarnowie II RS. II 272. Dnia 19 maja 1938 r. wpisano do rejestru spółdzielni firmę **Spółdzielnia Spożywców Zgoda w Bruśniku** z odpowiedzialnością udziałami. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni jest: a) kupowanie hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożywczych i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odprzedawanie ich detalicznie swoim członkom, b) przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia przewidzianej w art 15 statutu przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych c) prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno - oświatowej i społecznej. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nie członkom. Udział wynosi 25 zł., w czym a) obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni stanowi 5 zł. b) pozostała suma powinna być wpłacana w ciągu najdalej pięciu lat (bądź gotówką, bądź zachowana zwrotami od zakupów). Członkami zarządu są: Franciszek Bania, Karol Białobrzęski i Ludwik Bania. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni jest czasopismo „Społem”. Zarząd składa się z 3 osób powołanych spośród członków spółdzielni bezwzględną większością głosów oddanych przez radę nadzorczą na czas nieograniczony. Oświadczenie woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. 554

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano:

Nr. 349, a kol. 3. Dnia 25 kwietnia 1938 r. Uchwałą rady nadzorczej firmy **„Samopomoc Szkolna” Spółdzielnia** z ograniczoną odpowiedzialnością w Rawie Mazowieckiej — z dnia 18 lutego 1938 r. w miejsce ustępującego Emanuela Kagankiewicza wybrano do zarządu Le-

onarda Poradowskiego. Pismo do ogłoszeń „Społem” 555

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano:

Nr. 359, a kol. 3. Dnia 6 maja 1938 r. Do rejestru firmy **„Spółdzielnia Spożywców „Spójnia” w Pajęcznie** z odpowiedzialnością udziałami” wpisano: Na miejsce ustępującego Andrzeja Bobińskiego do zarządu wybrany został Mirosław Darski. 556

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. 378, a kol. 1. Dnia 7 kwietnia 1938 roku **Spółdzielnia Spożywców w Rzeczkowie** z odpowiedzialnością udziałami”. Siedzibą spółdzielni jest wieś Rzeczków, gm. Bogusławice, pow. piotrkowskiego. Teren działalności obejmują gminy Bogusławice i Czarnocin. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest nabywanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożywczych i przedmiotów domowego i gospodarczego użytku i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom, jak również przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych. Udział wynosi 25 złotych, przy czym przy zapisaniu się do spółdzielni członek wpłaca 15 złotych, pozostałą zaś sumę wpłaca w ciągu najdalej 5 lat po 2 złote w ratach rocznych. Wpisowe wynosi 1 złoty. Członkami zarządu są Andrzej Bartos, Feliks Socha, Stefan Lenarczyk. Ogłoszenia umieszczane są w czasopiśmie „Społem”. Zarząd składa się z trzech osób, powołanych spośród członków spółdzielni bezwzględną większością głosów oddanych przez Radę Nadzorczą — na czas nieograniczony; oświadczenia woli składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości, wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. 557

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano:

Nr. 379, a kol. 1. Dnia 25 kwietnia 1938 roku. **„Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Dobryszycach** z odpowiedzialnością udziałami”, terenem działalności spółdzielni są miejscowości: Dobryszczyce, Zalesiczki, kol. Dobryszczyce, Golonki i Zdania, a siedzibą Dobryszczyce; za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest kupno, przerabianie i wytwarzanie artykułów spożywczych i przedmiotów domowego i gospodarczego użytku oraz sprzedaż detaliczną swym członkom, przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków przy wydawaniu imiennych dowodów wkładowych, prowadzenie działalności kulturalno - oświatowej i społecznej. Walne zgromadzenie może w razach wyjątkowych zezwo-

lić na sprzedaż towarów nieczłonkom. Udział wynosi 20 złotych, przy czym obowiązkowy wniosek, płatny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni stanowi 5 zł., pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej pięciu lat po 3 złote w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Władysław Trybulak, Jan Bednarczyk, Władysław Molik. Pismo przeznaczone do ogłoszeń „Społem”. Zarząd składa się z 3 osób, powołanych spośród członków spółdzielni bezwzględna większością głosów oddanych przez radę nadzorczą — na czas nieograniczony; oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości dla swej ważności wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. 558

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano:

Nr. 380, a kol. 1. Dnia 30 maja 1938 roku „Spółdzielnia Spożywców w Popielawach z odpowiedzialnością udziałami”. Siedziba mieści się we wsi Popielawy, gm. Łąznów, pow. brzezińskiego. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów domowego użytku i odsprzedaż detaliczna członkom spółdzielni; przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych. Udział wynosi 25 złotych; przy zapisaniu się do spółdzielni członek wpłaca 10 złotych, pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej 5 lat po trzy złote w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Jan Jałmużna, Jan Klauz, Władysław Szczepański. Pismo przeznaczone do ogłoszeń „Społem”. Zarząd składa się z trzech osób powołanych przez radę nadzorczą na czas nieograniczony; oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. 559

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 312, przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Zgoda” w Masłomęczu z odp. udz.” pow. Hrubieszów, wpisano następującą zmianę dn. 11 czerwca 1938 r.: Na miejsce Najduka wybrano do zarządu Michała Pisarczuka. 560

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 338, przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Przezorność” w Różańcu z odp. udz.” pow. Bilgoraj, wpisano następującą zmianę dn. 11 czerwca 1938 r.: Zarząd spółdzielni stanowią: Wojciech Larwa, s. Jana, Antoni Bryła i Leon Wesołowski. 561

Sąd Okręgowy w Kielcach. Dnia 30 maja 1938 r. przy firmie: Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców w Staromieściu, RS. 164 wpisano: Firma spółdzielni brzmie: **Spółdzielnia Spożywców „Odrodzenie” w Staromieściu**. Odpowiedzialność członków za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno - kulturalnej, w szczególności zaś: a) kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedażanie ich detalicznie swoim członkom; b) przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu; c) prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno - oświatowej i społecznej. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów nieczłonkom. Udział wynosi 25 złotych, płatny jest 5 zł. przy zapisie, reszta w ciągu 5 lat po 4 złote rocznie. Zarząd stanowią: Władysław Oczkiewicz — prezes, Karol Szpindler — skarbnik i Ignacy Sowiński — sekretarz. Zarząd składa się z 3 członków. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. 562

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Łomży wpisano dnia 10 czerwca 1938 roku przy firmie: „Spółdzielnia Spożywców „Zgoda” w Peltach z odpowiedzialnością udziałami” pod Nr. 354/IV: „Zarząd obecnie stanowią: Stanisław Drzazszcz s. Piotra — gospodarz, Władysław Wróbel s. Ignacego — skarbnik i Franciszek Koniecko s. Piotra — sekretarz, wszyscy zam. w Peltach. 563

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 11, przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Społem” w Bilgoraju z odp. udz.” wpisano następującą zmianę dnia 9 czerwca 1938 r.: Udział wynosi 25 zł., płatny przy zapisaniu się 3 zł., a pozostała suma winna być wpłacona w ciągu najdalej pięciu lat. 564

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Równem przy firmie: **Spółdzielnia Spożywców z odp. udz. w Podcurkowie**, Nr. RS. 918, dnia 5 maja 1938 r. wpisano dodatkowy wpis treści następującej: Zarząd obecnie stanowią: Emilian Lhotak, Włodzimierz Michalak i Włodzimierz Szarsze. 565

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Równem Nr. RS. 849, przy firmie **Spółdzielnia Spożywców z odp. udz. w Lipnikach-Bere-**

zeńskich, dnia 12 maja 1938 r. wpisano dodatkowy wpis treści następującej: Pismem przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni obecnie jest „Czasopismo Spółdzielni Rolniczych” w Warszawie. 566

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Równem dnia 17 maja 1938 r. pod Nr. RS. 974 wpisano następującą firmę: „Spółdzielnia Spożywców w Omelanszczyźnie z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba spółdzielni w Omelanszczyźnie, gminy diatkiewickiej, pow. rówieńskiego, woj. wołyńskiego. Spółdzielnia organizuje i prowadzi wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmuje działalność społeczno - kulturalną, w szczególności zaś: kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożywcze i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odprzeda je detalicznie swoim członkom; przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; prowadzi wszelkiego rodzaju działalność kulturalno - oświatową i społeczną. Udział wynosi 20 złotych, wpłacanych obowiązkowo przy zapisaniu się do spółdzielni 10 zł., resztę zaś w ciągu 5 lat po 2 zł. rocznie. Zarząd stanowią: Włodzimierz Kwieton, Józef Szczastny i Józef Drażył. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni jest czasopismo „Społem” w Warszawie. Zarząd składa się z 3-ch członków. Zarząd zarządza wszystkimi sprawami spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. W razie rozwiązania spółdzielni zgromadzenie walne wybiera 3-ch likwidatorów i określa sposób likwidacji z zachowaniem odnośnych przepisów, wskazanych w ustawie o spółdzielniach. 567

W rejestrze spółdzielni Sądu Okręgowego w Sosnowcu wpisano: Dnia 18 maja 1938 roku. Rs. 359. **Chrześcijańskie Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców z odp. udziałami w Żarkach.** Z zarządu wystąpił Leon Mizerski. Do zarządu wybrano Genowefę Januszewską. 568

W rejestrze spółdzielni Sądu Okręgowego w Sosnowcu wpisano: Dnia 31 maja 1938 roku. Rs. 61. „Spółdzielnia Spożywców „Pomoc” w Dobieszowicach. Józef Magiera, Jan Garłowski, Stanisław Kańtoch ustąpili z zarządu. Kańtoch Antoni, kierownik, Szczerba Franciszek, członek zarządu. 569

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie, Nr. RSp. 1059, wciągnięto 26 kwietnia

1938 r. następujący wpis: **Parafialna Spółdzielnia Spożywców „Spójnia” w Dąbrowce** z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni jest Dąbrowka, gm. Potok, pow. Janów-Lub. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych, kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego i gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom, przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków oraz wymiana i skup ziemiopłodów. Udział wynosi 25 złotych płatny; przy zapisaniu się do spółdzielni 15 złotych, pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej dwóch lat po 5 zł. w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Stefan Mroczek, Władysław Osieł i Michał Rawka. a) Czas trwania nie jest ograniczony. b) Ogłoszenia będą umieszczane w czasopiśmie „Społem”. c) Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy. d) Zarząd składa się z 3 członków i jest organem kierowniczym i wykonawczym spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. g) Likwidację przeprowadza się zgodnie z przepisami ustawy o spółdzielniach. 570

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Grodnie pod Nr. 272 przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Dorohlanach z odpowiedzialnością udziałami” w dniu 7 maja 1938 r. wciągnięto: Zarząd stanowią: Sergiusz Boćko, Bazyli Dubatówka i Wincenty Holo-wacz. 571

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Grodnie pod Nr. 345 przy firmie „Spółdzielnia Spożywców „Niemen” w Czerlonie z odpowiedzialnością udziałami” w dniu 11 maja 1938 roku wciągnięto: Zarząd stanowią: Andrzej Szabas, Józef Nawłoka i Teodor Mankiewicz. 572

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Grodnie pod Nr. 354 przy firmie „Litewska Spółdzielnia Spożywców „Galybe” w Kobelach z odpowiedzialnością udziałami” w dniu 7 maja 1938 r. wciągnięto: Zarząd stanowią: Jan Nowicki, Józef Trojanowicz i Antoni Trojanowicz. 573

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Grodnie pod Nr. 368 przy firmie „Spółdzielnia Pracy Absolwentów Szkoły Rzemiosł „Metalowiec” w Grodnie z odpowiedzialnością udziałami” w dniu 29 kwietnia 1938 r. wciągnięto: Zarząd stanowią: Stanisław Bogdanowicz, Franciszek Miklasz i Stanisław Bergiel; zastępcy: Bronisław Roszczyk i Jan Makarewicz. 574

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Grodnie pod Nr. 386 w dniu 14 kwietnia 1938

roku została wciągnięta firma: „Spółdzielnia Spożywców „Dobrobyt” w Smowżach z odpowiedzialnością udziałami”, w. Smowże, gm. Miżewicze, pow. słonimskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa stanowi: hurtowy zakup, przerób oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i detaliczna odsprzedaż tychże członkom; przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków; prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno-oświatowej i społecznej. Udział wynosi 20 złotych, płatny: przy wstąpieniu do spółdzielni 5 zł., pozostała suma w ciągu 2 lat po 7 zł. 50 gr. rocznie. Zarząd stanowią: Tomasz Korniejczyk, Jan Trofimowicz i Jan Daniłowicz. a) Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. b) Wszelkie ogłoszenia będą umieszczane w czasopiśmie „Społem”. c) Rok obrotowy — kalendarzowy. d) Zarząd składa się z trzech członków. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. g) Likwidacja przeprowadza się według przepisów Ustawy o spółdzielniach. 575

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Łodzi pod Nr. 59/Sp. wciągnięto dnia 25 maja 1938 roku przy firmie „Spółdzielnia Spożywców w Retkini z odpowiedzialnością udziałami” następujący wpis: Zarząd obecnie stanowią: Józef Błoch, Marian Kowalski i Feliks Molis. 576

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Łodzi pod Nr. 576/Sp. wciągnięto dnia 18 maja 1938 roku przy firmie „Spółdzielnia Pracy Strażnik z odpowiedzialnością udziałami w Łodzi” następujący wpis: Zarząd obecnie stanowią: Mieczysław Kaliński, Jan Oleczyk i Wojciech Karczewski. 577

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Łodzi pod Nr. 568/Sp. wciągnięto dnia 18 maja 1938 roku przy firmie „Spółdzielnia Jedność Rolnicza w Skórzewie z odpowiedzialnością udziałami” następujący wpis: Zarząd obecnie stanowią: Władysław Szafran, Jan Szydłowski i Stefan Szydłowski. 578

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Łodzi pod Nr. 490/Sp. wciągnięto dnia 7 czerwca 1938 roku przy firmie „Spółdzielnia Spożywców Praca w Strzelcach z odpowiedzialnością udziałami” następujący wpis: Stanisław Wolff z zarządu ustąpił. Na członka zarządu powołany został Henryk Waczkowski. 579

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Łodzi pod Nr. 588/Sp. wciągnięto dnia 2

czerwca 1938 roku następujący wpis: „Robotnicza Spółdzielnia Pracy Solidarny Tkacz z odpowiedzialnością udziałami w Łodzi”. Łódź, ul. Warszawska 9. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem jest: Wykonywanie pracy w zakresie tkactwa wchodzącej oraz wytwarzanie wszelkich przedmiotów z zakresu swej specjalności. Udział członka wynosi 200 złotych, płatny 100 złotych przy przystąpieniu do spółdzielni, reszta po 10 złotych w ratach miesięcznych. Zarząd stanowią: Józef Stempel, Czesław Pawłowski i Kazimiera Bromberska. Wszelkie ogłoszenia umieszczane będą w czasopiśmie „Społem”. Zarząd składa się z 3-ech członków i 1 zastępcy. Weksle, pełnomocnictwa, umowy i wszelkie zobowiązania podpisują dwaj członkowie zarządu łącznie. Korespondencję oraz pokwitowania podpisuje każdy członek zarządu samodzielnie. Likwidacja spółdzielni prowadzona będzie zgodnie z ustawą o spółdzielniach. 580

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Równem przy firmie: „Gromada”, Spółdzielnia Spożywców z odp. udz. w Szkrobotówce, Nr. RS. 946, dnia 1 czerwca 1938 r. wpisano dodatkowy wpis treści następującej: Na miejsce ustępującego członka zarządu Dawida Turyka, został wybrany Jefim Martyniuk. 581

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Wadowicach, dnia 1 czerwca 1938 r. wpisano przy firmie „Spółdzielnia Spożywców w Komorowicach z odpowiedzialnością udziałami”. Rubryka 5: Alojzy Kraus, Józef Gandor i Franciszek Papla przestali być członkami zarządu. W miejsce powyższych mianowano członkami zarządu: 1) Alojzego Janusza, 2) Antoniego Baczalę, 3) Andrzeja Pysza. 582

Sąd Okręgowy w Kaliszu. Do rejestru spółdzielni wpisano: Dnia 20 czerwca 1938 r. S-415. Firma spółdzielni: Spółdzielnia Spożywców „Zgoda” w Okalewie z odp. udziałami, Siedziba: w Okalewie, gminy Skrzynno pow. wieluńskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni jest: organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej, w szczególności zaś a) kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie art. spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedażanie ich detalicznie swoim członkom b) przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych, c) prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno-oświatowej i społecznej. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nie-członkom. Udział wynosi dwadzieścia pięć złotych, przy czym obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni stanowi 5 zł, pozostała suma powinna być wpła-

cona w ciągu najdalej pięciu lat w ratach rocznych po pięć złotych. Do zarządu wybrano: Adama Staszczuka, Stanisława Jasińską i Franciszkę Kaczmarską. Czas trwania spółdzielni nieograniczony, pismem przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni jest czasopismo „Społem”, organ Związku Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie. Rok obrotowy kalendarzowy. Zarząd składa się z trzech członków. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. W razie rozwiązywania spółdzielni zgromadzenie walne wybiera 3-ch likwidatorów i określa sposób likwidacji z zachowaniem odnośnych przepisów, wskazanych w ustawie o spółdzielniach. 583

Sąd Okręgowy w Zamościu wzywa wszystkich wierzycieli **Hurtowni Współdzielczej w Biłgoraju**, spółdzielni z odp. udziałami, na rozprawę wyznaczoną na dzień 4 sierpnia 1938 r. godz. 12, w celu złożenia sądowi wniosków i sprzeciwów, w związku z uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 27 czerwca 1937 r., powziętą w przedmiocie zmniejszenia wpłat na udział z 5 zł. do 2 zł. Nr. RS. 12. 584

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 537 wpisano następującą firmę dn. 23 czerwca 1938 r.: „**Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Luchowie Dolnym** z odpowiedzialnością udziałami”. Siedziba w Luchowie Dolnym, gminy Wola Różaniecka, pow. Biłgoraj. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedać je detalicznie swoim członkom; przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w granicach ogólnej sumy zadłużenia; prowadzić działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Udział wynosi 25 zł., płatny przy zapisaniu się w kwocie 5 zł., a pozostała suma winna być wpłacona w ciągu pięciu lat po 4 zł. w ratach rocznych.

Zarząd stanowią: Michał Majcher, Andrzej Trybuch i Sebastian Dworniczak. Ogłoszenia umieszczane będą w czasopiśmie „Społem” w Warszawie. Zarząd składa się z 3-ch członków. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości, wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. 585

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 386, przy firmie „**Spółdzielnia Spożywców „W Jedności Siła” w Malicach** z odpow. udziałami”, gm. Werbkowice, pow. Hrubieszów wpisano następującą zmianę dnia 23 czerwca 1938 roku: Zarząd spółdzielni stanowią: Stanisław Łyciuk, Tadeusz Kozyra i Paweł Władysław. 586

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Zamościu pod Nr. 353, przy firmie „**Spółdzielnia Spożywców „Zgoda” w Werbkowicach**, pow. Hrubieszów, wpisano następującą zmianę dn. 23 czerwca 1938 r.: Na miejsce Hawryłuka wybrano do zarządu Antoniego Kornyluka. 587

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Pińsku pod Nr. RS 141 „**Spółdzielnia Spożywców „Wspólna Praca”** z odp. udz. w **Woroczwicach**”, dnia 18 czerwca 1938 r. wpisano: „Z dniem 9 maja 1938 r. zarząd stanowią: Hedke Sergiusz, Gorupiez Mikołaj i Bazyli Saczewicz”. 588

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Pińsku pod Nr. RS. 256 „**Spółdzielnia Spożywców „Rolnik” w Leninie** z odp. udz.”, dnia 20 czerwca 1938 r. wpisano: „Z dniem 8 maja 1938 roku zarząd stanowią: Zdrodowski Wacław Soltkowska Nina i Świeżyński Józef”. 589

Sąd Okręgowy w Grudziądzu. Z rejestru spółdzielni nr. 101 Grudziądz wykreślono w dniu 27 maja 1938 firmę **Spółdzielnia I i III/66 p. p. w Grudziądzu** z odpowiedzialnością udziałami w Grudziądzu w likwidacji z powodu ukończenia likwidacji. 590

Wpłacajcie prenumeratę za III kwartał

W y r o b y
perfumeryjne
i kosmetyczne

„SPOŁEM”

Pasta i proszek do zębów
Puder do twarzy i dla dzieci
Shampoo do włosów
Woda kolońska i kwiatowa

Zakłady Wytwórcze „Społem” w Kielcach